

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД

ЗА ДЕЙНОСТТА НА СЪДИЛИЩАТА ОТ СТАРОЗАГОРСКИ СЪДЕБЕН РАЙОН ПРЕЗ 2014 ГОДИНА

Като орган на съдебната власт ОС Стара Загора осъществява правораздаване в съдебен район, включващ пет районни съдилища. През отчетната 2014г. дейността на съда беше подчинена на идеята за градивна промяна в съдебната система, създадена да функционира на основата на безпристрастност и професионализъм, при спазване на законите, доказателствата по делата и вътрешното убеждение за справедливост.

Правораздавателната работа през годината беше обусловена до голяма степен и от географските, демографските и икономическите характеристики на съдебния район. Той съвпада с административно–териториалните граници на Старозагорска област, която обхваща 11 общини. Заема площ от 5151,1 км² и е 5–та по територия в страната. Населението ѝ възлиза на 328 104 души /по данни на НСИ към 31.12.2014г./, като 70 % от населението на областта живее в 2–та най-големи града – Стара Загора и Казанлък.

Стара Загора е един от 4 – те български града, имащи международен кредитен рейтинг. Стойността му според Standart & Poor's е ВВ+. **Международната рейтингова агенция Standart & Poor's потвърди дългосрочно издадения кредитен рейтинг "ВВ+" на Община Стара Загора.** *"През 2013–та година Община Стара Загора поддържа изпълнението на бюджета си в съответствие с нашия предишен базов сценарий. Очакваме финансовите показатели на общината да се подобрят през 2014г.–2016г., след спада през 2013г., когато общината ускори разходването по поддръжка и капиталови разходи по общинската инфраструктура",* пише в мотивите на агенцията. Положителната перспектива отразява виждането на оценяващите, че рейтингът на Стара Загора може да бъде повишен при запазване на консервативна финансова политика. *"Положителната перспектива отразява нашето виждане, че може да преразгледаме в посока нагоре оценката си за финансовото управление за общината, ако продължава да се придържа към консервативна финансова политика с ниска дългова тежест",* уточняват в доклада на S&P.

В годишния доклад за 2014г. в аналитичен вид са представени данни, изводи, констатирани проблеми и конкретни предложения за дейността на съда. Анализите са съпоставени с данните от 2013г., 2012г. и 2011г.

Представени и анализирани са данните от дейността на районните съдилища в съдебен район Стара Загора. Основната част на доклада касае правораздавателната работа, отчетена отделно за наказателните, гражданските и търговските дела, като в рамките на тези раздели са изложени данните относно постъпили, разгледани и свършени производства, обособени като дела първа инстанция и въззивни дела.

През 2014г. в Старозагорски съдебен район са постъпили 20 963 бр. граждански, наказателни и изпълнителни дела. **Налице е намаление на постъплението от към брой дела в сравнение с 2013г. с 9 %., спрямо 2012г. – с 12%., спрямо 2011г. – с 10%.**

Брой постъпили дела в Старозагорски съдебен район

Съд	Брой постъп. дела през 2011 г.	Брой постъп. дела през 2012 г.	Брой постъп. дела през 2013 г.	Брой постъп. дела през 2014 г.	Промяна спрямо 2013 г. в %
ОС Ст. Загора	2978	2808	2607	2513	-4 %
Районни съдилища	18877	18990	17601	16805	-5 %
Съдебно изпълнение	1348	2073	2807	1645	-41 %
Общо:	23203	23871	23015	20963	-9 %

I. КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

1. Окръжен съд Стара Загора

1.1 Съдии и младши съдии

Към 31.12.2014г. магистратските длъжности в ОС Стара Загора са 24 бр., от които: 1 председател, 3 заместник–председатели, 18 съдии и 2 младши съдии. Няма незаети щатни бройки за длъжността “съдия”. През анализирания четиригодишен период щатната численост на съдийския състав не е променяна.

Тримата зам. председатели на съда ръководят, както следва: г–жа Даниела Телбизова – Гражданско отделение, г–н Димитър Христов – Търговско отделение и г–н Красимир Рачев – Наказателно отделение /считано до 09.12.2014г./.

На основание чл.106, ал.1 ЗСВ и Решение по Протокол №46/16.10.2014г. съдия Красимир Йорданов Георгиев е назначен на длъжността “Административен ръководител – председател на ОС Стара Загора” /заемана до този момент от съдия Тоньо Мирчев Тонев/, считано от 22.10.2014г.

На основание чл.161, ал.3 ЗСВ и Решение на ВСС по Протокол №56/04.12.2014г. съдия Спасена Венелинова Драготинова – Русенова е

Отчетен доклад на Старозагорски съдебен район за 2014 година

назначена на длъжността “Заместник административен ръководител – заместник председател на ОС Стара Загора и председател на наказателно отделение” /заемана до този момент от съдия Красимир Рачев/, считано от 10.12.2014г.

В съда са обособени три отделения – гражданско, наказателно и търговско и фирмено. Съдиите са разпределени съответно: В наказателно отделение в настоящия момент работят 9 съдии. Считано от 01.09.2014г. до 31.12.2014г. младши съдия Асен Цветанов /разглеждащ въззивни наказателни дела/ е командирован, съгласно Заповед № ЛС305/18.08.2014г. на Председателя на ПАС, в РС Пловдив. Считано от 05.01.2015г. до 05.04.2015г. младши съдия Асен Цветанов е командирован в РС Раднево, съгласно Заповед №880/29.12.2014г. на Председателя на ОС Стара Загора. В търговско и фирмено отделение в настоящия момент работят 6 съдии. Съгласно Заповеди № ЛС12А/25.01.2013г. и № ЛС267/26.09.2013г. на Председателя на ПАС в търговско и фирмено отделение е командирована от РС Стара Загора съдия Антония Тонева, съответно за периодите 01.02.2013г. – 01.10.2013г. и 01.10.2013г. – 01.07.2014г. Съгласно Решение по Протокол №42/01.10.2014г. съдия Христо Василев Симитчиев е повишен на основание чл.160, във вр. чл. 193, ал.3 ЗСВ от длъжност “съдия” в РС Пловдив в длъжност “съдия” в ОС Стара Загора и встъпва в длъжност, считано от 03.11.2014г. като съдия в търговско отделение. В гражданско отделение работят 7 съдии. Считано от 01.09.2014г. в ОС Стара Загора работи само един младши съдия, който е с натоварване 70% въззивни граждански дела и 30% въззивни търговски дела.

Съгласно Решение на ВСС по Протокол №5/30.01.2014г. съдия Румяна Атанасова Танева на основание чл.234 ЗСВ е повишена в ранг и заплата “съдия в АС”.

Съгласно Решение на ВСС по Протокол №42/01.10.2014г. съдия Красимир Йорданов Георгиев на основание чл.234 ЗСВ е повишен в ранг и заплата “съдия във ВКС и ВАС”.

Съгласно Решение на ВСС по Протокол №48/30.10.2014г. съдия Красимира Дончева Стоянова на основание чл.234 ЗСВ е повишена в ранг и заплата “съдия във ВКС и ВАС”.

1.2 Съдебни служители

Към 31.12.2014г. числеността на съдебните служители в ОС Стара Загора е **50 щатни длъжности, включително и 2 бр. съдебни помощници. Няма незаети щатни бройки.**

Структурата на съдебната администрация е следната:

а/ Ръководни длъжности:

– Административен секретар, изпълняващ функциите на съдебен администратор и служител по сигурността на информацията – 1 бр.

– Главен счетоводител – 1 бр.

– Началник служба – 1 бр.

б/ Обща администрация

– Системен администратор – 1 бр.

– Главен специалист – статистик и вещи лица – 1 бр.

– Началник служба “Стопанско управление на съд. имущество” – 1 бр.

– Старши специалист – касиер – 1 бр.

– Домакин – 1 бр.

– Работник, поддръжка сгради – огняр – 1 бр.

– Чистач – 3 бр.

в/ Специализирана администрация

– Съдебни помощници – 2бр

– Съдебен деловодител класифицирана информация – 1 бр.

– Съдебен деловодител – регистратура – 1 бр.

– Съдебни деловодители – 12 бр.

– Съдебни секретари – 16 бр.

– Съдебен архивар – 2 бр.

– Съдебен призовкар – 4 бр.

През изминалата година не настъпиха съществени промени в състава на съдебните служители. Постигна се до голяма степен оптимизиране работата на съдебната администрация.

Със Заповед №190/31.03.2014г. на Председателя на ОС Стара Загора е трансформирана една щатна бройка “Съдебен администратор” в една щатна бройка “Административен секретар, изпълняващ функциите на съдебен администратор и служител по сигурността на информацията”.

Със Заповед №229/11.04.2014г. на Председателя на ОС Стара Загора и във вр. с Решение на ВСС по Протокол №16/10.04.2014г. бе преназначена Антонина Дикова Динева – Николова на длъжността “Съдебен деловодител”, при условията на чл. 68, ал.1, т.4 КТ, считано от 11.04.2014г.

Със Заповед №410/30.06.2014г. на Председателя на ОС Стара Загора бе преназначена Николета Николаева Рангелова – Гочева от длъжност “Съдебен секретар” по чл. 67, ал.1, т.1 КТ, на длъжност “Съдебен деловодител”, считано от 01.07.2014г.

Със Заповед №411/30.06.2014г. на Председателя на ОС Стара Загора бе назначена Нина Димитрова Георгиева на длъжност “Съдебен секретар” по чл. 67, ал.1, т.1 КТ, считано от 01.07.2014г.

Със Заповед №727/07.11.2014г. на Председателя на ОС Стара Загора бе назначена Виолета Трифонова Димитрова на длъжност “Съдебен секретар” по чл. 68, ал.1, т.3 КТ, считано от 10.11.2014г.

Със Заповед №751/18.11.2014г. на Председателя на ОС Стара Загора бе преназначена Диана Русева Донева от длъжност “Съдебен секретар” на длъжност “Съдебен деловодител”, считано от 18.11.2014г.

На основание чл.153, ал.1 и сл.от ПАС през месец декември 2014г. бе извършена атестация на всички съдебни служители. Със Заповед №879/29.12.2014г. на Председателя на ОС Стара Загора **бяха повишени в по – виок ранг:** от втори на първи – Пенка Годорова Николова, от пети на четвърти – Николета Николаева Рангелова – Гочева и Антонина Дикова Динева – Николова

2. Предложения за промени в щата

2.1 Окръжен съд Стара Загора

В настоящия момент по щат в **Окръжен съд Стара Загора има 24 съдии**, в т.ч. Административен ръководител – Председател, трима заместник административни ръководители и заместник председатели, 18 съдии и 2 младши съдии. ОС Стара Загора традиционно е сред трите най – натоварени съдилища в страната. **За първото полугодие на 2014г. резултатите са още по – добри – единствено ОС Пловдив /изключвайки СГС/ е с по – високи показатели. По данни на ВСС:**

а/ натовареност по щат към брой дела за разглеждане:

ОС Пловдив – 14.96 бр. дела , ОС Стара Загора – 13.81 бр. дела

б/ натовареност по щат към свършени дела:

ОС Пловдив – 10.73 бр. дела, ОС Стара Загора – 9.63 бр. дела

Въпреки констатираното натоварване на магистратите /видно от изнесените по – горе данни за натовареността на ОС Стара Загора, в сравнение с тази на други окръжни съдилища/ на този етап не е необходимо щатът на съдиите да се коригира, още повече като се оценят и възможностите на бюджета на съдебната власт. Чрез разпределяне по най–оптималния начин на щатната численост целите на правораздаването за бързина и качество на съдебните актове няма да бъдат засегнати.

Въз основа на резултатите от дейността на ОС Стара Загора през отчетния период, създадената организация на работа, както и с оглед постигане на реален напредък в електронното правосъдие **считам, че реална и обоснована е необходимостта от увеличаване числеността на съда с една щатна бройка – “системен администратор”.**

В Стокхолмската програма на Европейския съвет за периода 2009г. – 2014г. е поставен акцент върху електронното правосъдие, като изрично е подчертано, че следва електронното правосъдие да се интегрира във всички

области на гражданското, наказателното и административното право, с цел да се подобри достъпът до правосъдие и да се засили сътрудничеството между административните и съдебните власти. **Реформата на съдебната система е безусловно свързана с въвеждането на електронното правосъдие, е отбелязано и в последния Доклад на комисията до европейския парламент /28.01.2015г./: “Необходимо е отбелязването на конкретен напредък в областта на електронното правосъдие, като средство за подобряване на съдебния процес”.** При него чрез пълноценно използване на информационните технологии се осигурява ефективност и прозрачност на съдебната система и удобство за гражданите и юридическите лица. То дава възможност процесуалните права да бъдат упражнявани в електронна форма, да се обезпечи вътрешната организация на работа с електронни дела, да се извършва обмен на електронни документи между различните органи на съдебната власт, от една страна, и между тях и административните органи, лицата, осъществяващи публични функции, и организациите, предоставящи публични услуги, от друга.

Считам, че електронното правосъдие трябва бъде въведено като право, а не като задължение за гражданите. То само разширява възможностите за избор на начин за упражняване на правата им и по електронен път, като остава опцията да бъде предпочетена традиционната форма за протичане на производствата.

Към настоящия момент, с наличните автоматизирани информационни технологии, въведени в ОС Стара Загора е възможно осъществяването на по-голямата част от компонентите, които включва електронното правосъдие.

За успешното въвеждане и функциониране на електронното правосъдие в ОС Стара Загора е необходимо приоритетно да се направи:

–Подмяна на структурното мрежово окабеляване /изградено през 1999г./ с ново, съвременно решение и активното мрежово оборудване, адекватно на разширилата се до 75 работни места, с почти 100 входни точки, мрежа, както и поэтапна подмяна на компютри и периферия;

–Осигуряване на техника за звукозапис във всички зали, подпомагаща работата на съдии и секретари, тъй като по много дела се изготвят сложни и със специфична терминология експертизи;

–Изграждане на информационна система с електронни табла за шест зали и едно обединяващо информационно табло на входа на съдебната палата;

–Обновяване на сайта на съда /създаден през 2005г./, включващо осъвременяване на дизайна и разработване на нови функционалности;

–Преминаване към безкасово плащане на съдебните такси чрез интегриране на САС “Съдебно деловодство” с ПОС–банкови терминали. Въвеждайки информация за платеца, номер и година на делото и

основание за плащане, софтуерът генерира детайлна рекапитулация, необходима за счетоводното отчитане на безкасовите плащания;

– Закупуване и включване на модул "Призовкар" към САС "Съдебно деловодство" със съпътстващо обучение за работа със софтуера на всички призовкари от ОС Стара Загора;

– Провеждане на обучение на съдии и съдебни служители за работа с ядрото на ЕИСПП /Единна информационна система за противодействие на престъпността/; текущи обучения при необходимост.

– Адаптиране на САС "Съдебно деловодство" по отношение на съвременния хардуер – разработка на версия за сървъри и компютри с многоядрени процесори.

В по – дългосрочен план идеята ми е в интернет – страницата на съда да се създаде чуждо – езикова версия, както и вариант, пригоден за хора със затруднено зрение. В тази насока считам, че ВСС може да приеме стандарт за унифициране на интернет – страниците на съдилищата в цялата страна, според спецификата на институцията.

За осъществяването на всички тези дейности е необходим не само материален, но и човешки ресурс. Вярно е, че по последни данни съотношението бр. служители/бр. магистрати за ОС Стара Загора е 2.08 /около средната стойност за страната/, но като се има пред вид растящата натовареност на съда от към брой дела, многобройните дейности за успешно въвеждане на електронното правосъдие, считам че съвсем обоснована е необходимостта на съда от още една щатна бройка – "системен администратор"

2.2 Районни съдилища

• Старозагорски районен съд

Големият брой постъпили дела, както и натовареността на РС Стара Загора на база брой дела за разглеждане и брой свършени дела /над средната за страната/, налагат кадрова обезпеченост от съдии и съдебни служители. **В този смисъл е направено предложение от Председателя на съда за увеличаване щата на съдиите с две щатни бройки "съдия" и на съдебните служители съответно с: две щатни бройки за длъжността "съдебен секретар", една щатна бройка за длъжността "съдебен деловодител", две щатни бройки за длъжността "призовкар", една щатна бройка за длъжността "архивар", една щатна бройка за длъжността "регистратор", една щатна бройка за длъжността "куриер" и една щатна бройка за длъжността "шофьор".**

Отчитайки натовареността на съдиите в РС Стара Загора се констатира необходимостта за трансформиране на един щат “съдия” в щат “Заместник председател “ на РС Стара Загора.

Въз основа на резултатите от дейността на РС Стара Загора през отчетния период, създадената организация на работа, увеличаването на щатната численост на съдиите с една бройка, както и въз основа на изложените съображения от Председателя на съда **приемам, че реална и обоснована е необходимостта на първо време от увеличаване числеността на съда с три щатни бройки: една за деловодител и две за секретар, както и трансформиране на един щат “съдия” в един щат “Заместник председател “ на РС Стара Загора.**

- **Казанлъшки районен съд**

За оптимизиране работата на съда и утвърждаване на екипния принцип на работа, е мотивирана необходимостта щатът да се увеличи с **2 щатни бройки - съдебен деловодител в наказателно отделение и призовкар.**

- **Радневски районен съд**

В годишния доклад на Радневския районен съд не са направени искания за увеличения в щата му по отношение на съдийския състав и съдебната администрация.

- **Чирпански районен съд**

В годишния доклад на Чирпански районен съд не са направени искания за увеличения в щата му по отношение на съдийския състав и съдебната администрация.

- **Гълъбовски районен съд**

В годишния доклад на Гълъбовския районен съд не са направени искания за увеличения в щата му по отношение на съдийския състав и съдебната администрация.

Статистическите данни към 30.06.2014г. сочат, че РС Раднево /66.82/ е трети по натовареност сред районните съдилища, които не са областен център, изпреварвайки и РС Стара Загора /46.20/:

Действителна натовареност по отношение брой дела за разглеждане:

- РС Елхово – 67.83, РС Провадия – 67.80 и РС Раднево – 66.82

Ще отбележа обаче, че при всички положения между натовареността на четиримата съдии по щат в РС Раднево и двадесетте съдии по щат /в настоящия момент вече 21/ в РС Стара Загора са налице различия – съдиите в РС Стара Загора имат специализация, а тези в Раднево разглеждат всички видове дела. От друга страна с основание може да се предполага, че наказателните и граждански дела /в РС Стара Загора/ имат по–сложен предмет.

Този е още едно потвърждение, че без обективни критерии за сложността на делата не е възможно да има точна и пълна картина на натовареността на съдиите и съдилищата.

Въпреки констатираното натоварване на магистратите от някои районни съдилища /видно от изнесените статистически данни/ на този етап считам, че не е необходимо щатът на съдиите и съдебните служители в районните съдилища /с изключение на РС Стара Загора/ да се коригира, още повече като се оценят и възможностите на бюджета на съдебната власт. Необходимо е щатната численост да бъде разпределена по най – оптималния начин, с цел ефективното използване на съдии и съдебните служители, като се държи и сметка за възможностите на материално – техническата обезпеченост. Едва когато всички посочени възможности бъдат изчерпани, може да се помисли за допълнително увеличаване на щата на РС Стара Загора, както и този на РС Казанлък.

II. ДВИЖЕНИЕ НА ДЕЛАТА В ОС СТАРА ЗАГОРА

1. Постъпили и свършени дела. Тенденции. Анализ на натовареността. Изводи

За сравнителния анализ на постъпилите и свършени дела се проследи тяхното движение през последните четири години, включително 2014г. Данните се основават на статистическите отчети, изпращани в края на всяка година във ВСС и Инспектората към ВСС.

Постъпилите през 2014г. в ОС Стара Загора дела са с 4 % по – малко спрямо 2013г., с 11% по – малко спрямо 2012г. и със 16% по – малко спрямо 2011г. Единствено гражданските дела бележат през 2014г. слаб ръст в постъплението от 3%. Намалението в постъплението при търговските дела е със 7%, при наказателните – с 4%, а при фирмените дела – с 14%.

Постъпили дела в ОС Стара Загора

Вид дела	Брой постъп. дела през 2011 г.	Брой постъп. дела през 2012 г.	Брой постъп. дела през 2013 г.	Брой постъп. дела през 2014 г.	Промяна спрямо 2013 г. в %
Граждански дела I и II инст.	733	751	689	707	+3%
Търговски дела I и II инст	823	916	932	864	-7%
Наказателни дела I и II инст	1351	1067	913	879	-4%
Фирмени дела	70	74	73	63	-14%
Адм. дела	1	-	-	-	-
Общо:	2978	2808	2607	2513	-4%

Броят на свършените през 2014г. /2587 бр./ в ОС Стара Загора дела е съизмерим с този през 2013г. /2592 бр./, със 7 % по – малко спрямо 2012г. и с 12% по – малко спрямо 2011г.

През 2014г. единствено при търговските дела се наблюдава ръст от 10% в броя свършени дела. Намалението в броя свършени дела при гражданските е с 8%, при наказателните – с 2 % и при фирмените – със 16% . Аналогично на постъпилите, свършените през 2014г. в ОС Стара Загора дела са най – малко в разглеждания четиригодишен период.

Свършени дела в ОС Стара Загора

Вид дела	Брой свърш. дела през 2011 г.	Брой свърш. дела през 2012 г.	Брой свърш. дела през 2013 г.	Брой свърш. дела през 2014 г.	Промяна спрямо 2013г. в %
Граждански дела I и II инст.	773	721	745	683	-8%
Търговски дела I и II инст	789	881	856	944	+10%
Наказателни дела I и II инст	1319	1097	916	897	-2%
Фирмени дела	70	72	75	63	-16%
Адм. дела	2	-	-	-	-
Общо:	2953	2771	2592	2587	-0.2%

От изложените данни произтичат следните изводи:

a/ Отчитайки броя постъпили и свършени дела през последните четири години се вижда, че стойностите и на двата показателя “натовареност по щат” и “действителна натовареност” са стабилни през анализирания период, като през 2014г. е налице незначителен спад спрямо предходните години. Стойностите и на двата показателя са най – ниски за последните четири години.

“Натовареност по щат” и “Действителна натовареност” в ОС Стара Загора по отношение на “Постъпили дела” и “Свършени дела”

Година	Постъпили дела		Свършени дела	
	Натовареност по щат	Действителна натовареност	Натовареност по щат	Действителна натовареност
2011г.	10.34	10.75	10.25	10.66
2012г.	9.75	10.80	9.62	10.66
2013г.	9.05	9.69	9.00	9.64
2014г.	8.73	9.31	8.98	9.58

б/ Средната натовареност /по щат/ по видове постъпили дела в ОС Стара Загора през последните четири години е най – висока при търговските дела /12.88 за 2014г./. Натовареността по отношение на постъпилите наказателни дела /7.71 за 2014г./ и граждански дела /6.93 за 2014г./ е почти изравнена /с лек превес при наказателните дела/.

**Средна натовареност по видове постъпили дела
в ОС Стара Загора /по щат/**

Вид дело	Пост. дела 2011г	Натов. по щат 2011г.	Пост. дела 2012г	Натов. по щат 2012г.	Пост. дела 2013г	Натов. по щат 2013г.	Пост. дела 2014г	Натов. по щат 2014г.
Гр. д.	734	6.80	751	6.95	689	6.75	707	6.93
Нак.д.	1351	11.26	1067	8.89	913	8.00	879	7.71
Търг.д.	823	14.88	916	16.50	932	13.96	864	12.88
Фирм.д.	70		74		73		63	
Всичко:	2978	10.34	2808	9.75	2607	9.05	2513	8.73

Средната натовареност по щат по видове свършени дела в ОС Стара Загора през последните четири години /аналогично на постъпилите/ е най– висока при търговските дела. /13.98 за 2014г./. Натовареността по отношение на свършените наказателни дела /7.87 за 2014г./ надвишава с почти единица тази на гражданските дела /6.70 за 2014г./.

Броят съдии по щат през анализирания четиригодишен период не е променян – 24 бр. бр /в т.ч. 10 бр. наказателни съдии, 8 бр. граждански съдии и 6 бр. търговски съдии/.

**Средна натовареност по видове свършени дела
в ОС Стара Загора /по щат/**

Вид дело	Свърш. дела 2011г	Натов. по щат 2011г.	Свърш. дела 2012г	Натов. по щат 2012г.	Свърш. дела 2013г	Натов. по щат 2013г.	Свърш. дела 2014г	Натов. по щат 2014г.
Гр. д.	775	7.18	721	6.68	745	7.30	683	6.70
Нак.д.	1319	11.00	1097	9.14	916	8.04	897	7.87
Търг.д.	789	14.32	881	15.88	856	12.93	944	13.98
Фирм.д.	70		72		75		63	
Всичко:	2953	10.25	2771	9.62	2592	9.00	2587	8.98

Интерес представляват статистическите данни, изнесени в аналитичния доклад за отчитане натовареността на съдилищата в Република България. Ясно се разграничават три групи съдилища – с висока натовареност – от 10 до 20 дела, със средна натовареност – от 7 до 9 дела и с ниска натовареност – под 7 дела месечно. С висока натовареност по щат са 15 % от окръжните съдилищата и те са ОС Варна, ОС Пловдив, ОС Благоевград и ОС Стара Загора. Показателите на ОС Стара Загора са много близки до тези на най – натоварените съдилища в България и значително над

Отчетен доклад на Старозагорски съдебен район за 2014 година

средните за страната /за първи път през първото полугодие на 2014г. на второ място в страната, изключвайки СГС, - непосредствено след ОС Пловдив/.

2 Движение на граждански дела. Качество на съдопроизводството

Постъплението на гражданските дела през 2014г. бележи слаб ръст /3%/ спрямо предходната година. Спрямо 2012г. се отчита намаление от 6%, а спрямо 2011г. – от 4%.. Делата първа инстанция бележат намаление спрямо 2013г. с 10%. и спрямо 2012г. – с 24% /2014г. – 149 бр., 2013г. – 165 бр. 2012г. – 195 бр., 2011г.–149 бр./ Постъпилите през 2014г. въззивни дела са със 6% повече в сравнение с 2013г., съизмерими с тези през 2012г. и с 5% по – малко спрямо 2011г. /2014г. – 558 бр., 2013г. – 524 бр., 2012г. – 556 бр., 2011г. – 584 бр./ През 2014г. свършените граждански дела са с 8% по – малко спрямо 2013г., с 5% по – малко спрямо 2012г. и с 12% по – малко спрямо 2011г. Респективно плавно намалява и броят граждански дела за разглеждане: през 2014г. те са с 4 % по – малко спрямо 2013г., с 8% спрямо 2012г. и с 10% спрямо 2011г.

Брой постъпили, брой свършени и брой гр. дела за разглеждане в ОС Стара Загора за периода 2011г. – 2014г.

Година	Брой постъпили граждански дела	Брой граждански дела за разглеждане	Брой свършени граждански дела
2011 г.	733	946	773
2012 г.	751	924	721
2013 г.	689	892	745
2014 г.	707	854	683

Постъпилите облигационни иски са 28% през 2014г., 25% през 2013г., 30% през 2012г. и 42% през 2011г. от общия брой постъпили граждански дела първа инстанция. През последните две години в постъплението на този вид дела се наблюдава спад /2014г. – 42 бр., 2013г. – 41 бр., 2012г. – 59 бр., 2011г. – 62 бр./ Постъпилите иски по СК са 34% през 2014г. и 2013г. и 28% през 2012г. и 2011г. от общия брой постъпили граждански дела първа инстанция. Като брой дела исковите по СК през последните три години запазват относително постоянно постъпление: 2014г. – 50 бр., 2013г. – 56 бр., 2012г. – 55 бр. Една голяма част /32% през 2014г., 38% през 2013г., 34% през 2012г. и 21% през 2011г./ от общия брой постъпили граждански дела първа инстанция са “други иски”. Към тях влизат основно делата по чл.5 ЗЛС и чл. 422 ГПК. Намирам, че следва да се извърши анализ на видовете дела, отчитани в статистическите таблици като

“други”, с оглед прецизиране на данните. ВСС предприе първите крачки в тази насока, като направи проучване в съдилищата, какви точно дела /по кои закони/ влизат в категорията “други”, тъй като очевидно техният относителен дял расте.

**Постъпили граждански дела като първа инстанция
Постъпили облигационни искиове, искиове по СК и “други искиове”**

Год.	Общ брой постъпили гр.д. I инст.	Постъп облиг. искове	% от общ бр. пост. гр.д. I инст.	Постъп. искове по СК	% от общ бр. пост. гр.д. I инст.	Други искове	% от общ бр. пост. гр.д. I инст.
2011	149	62	42%	42	28%	32	21%
2012	195	59	30%	55	28%	67	34%
2013	165	41	25%	56	34%	63	38%
2014	149	42	28%	50	34%	48	32%

Процентът на постъпилите въззивни граждански дела спрямо общия брой постъпили граждански дела през четирите години е относително постоянен /2014г. – 79%, 2013г. – 76%, 2012г. – 74%, 2011г. – 80%,/. Тенденцията към намаление през периода 2011г. – 2013г. на тези дела е нарушена през 2014г. – постъпили са 6% повече въззивни граждански дела /2014г. – 558 бр., 2013г. – 524 бр., 2012г. – 556 бр., 2011г. – 584 бр./.

Ще отбележа, че с оглед препоръките, дадени в Доклада на ПАС, след извършена планова проверка в края на 2014г. в ОС Стара Загора, бяха предприети организационни мерки с цел преустановяване на практиката по граждански спорове да бъдат образувани търговски дела.

Данните са красноречиви: през месец януари 2014г. са образувани 52 бр. въззивни граждански дела, а през месец януари 2015г. – 93 бр. Очакванията ми са за голям ръст в постъплението на въззивни граждански дела в края на 2015г.

Постъпили граждански дела като въззивна инстанция

Год.	Общ брой постъпили граждански дела	Постъпили въззивни граждански дела	% от общ брой постъпили гр.д.	% изменение на въззивни гр. д. спрямо 2011 г.
2011	733	584	80%	100%
2012	751	556	74%	95%
2013	689	524	76%	90%
2014	707	558	79%	96%

Свършените **граждански дела първа инстанция** през 2014г. са най – малко през анализирания четиригодишен период. /2014г. – 157 бр., 2013г. – 202 бр., 2012г. – 173 бр., 2011г. – 164 бр./ През 2014г. са свършени едва 39 облигационни иска /25% от общия брой свършени граждански дела първа инстанция/, докато през 2013г. са свършени 64 бр. облигационни искове /32% от общия брой свършени граждански дела първа инстанция/, през 2012г. са свършени 56 бр. облигационни искове /също 32% от общия брой свършени граждански дела първа инстанция/. Свършените искове по СК през 2014г. са 49 бр. /31% от общия брой свършени граждански дела първа инстанция/, 59 бр. през 2013г. /29% от общия брой свършени граждански дела първа инстанция/ и 49 бр. през 2012г. /28% от общия брой свършени граждански дела първа инстанция през 2012г./.

Голям е относителният дял на свършените “други искове”: 62 бр. през 2014г. /39% от общия брой свършени граждански дела първа инстанция/, 62 бр. през 2013г. /31% от общия брой свършени граждански дела първа инстанция/, 58 бр. през 2012г. /34% от общия брой свършени граждански дела първа инстанция/ и 37 бр. през 2011г. /23% от общия брой свършени граждански дела първа инстанция/. Налице е тенденция към ръст на броя постъпили /свършени/ дела, влизаци в графата “други искове”. Налице е и необходимостта от изготвяне от ВСС на нови отчетни статистически форми с по – детайлно разделяне на делата по видове.

**Свършени граждански дела като първа инстанция
Свършени облигационни искове, искове по СК и “други искове”**

Год.	Общ бр. свърш. гр.д. I инст	Свърш. облигац искове	% от общ бр. свърш. гр.д. I инст.	Свърш. искове по СК	% от общ бр. свърш. гр.д. I инст.	Други искове	% от общ бр. свърш. гр.д. I инст.
2011	164	71	43%	49	30%	37	23%
2012	173	56	32%	49	28%	58	34%
2013	202	64	32%	59	29%	62	31%
2014	157	39	25%	49	31%	62	39%

Сред първоинстанционните граждански дела, макар и не много като брой, но представляващи интерес са делата, заведени от КОНПИ по ЗОПДИППД /Закон за отнемане в полза на държавата на имущество, придобито от престъпна дейност/. **Само две дела с предмет чл. 28 ЗОПДИППД са свършено в ОС Стара Загора през 2014г., като и двете са прекратени.** Многото експертизи по тези дела, някои от които изискват продължително време за изготвяне и могат да се извършат едва след изслушване на други оценителни експертизи и се разпитат свидетелите, **изцяло изключват бързото приключване на тези дела.** Друга причина е

поведението на страните, изразяващо се в несвоевременно посочване на доказателства и възможността им да правят нови доказателствени искания в подкрепа на твърденията си, до даване ход на делото по същество, затрудненията при намиране на специалисти за изготвяне на назначените по делото експертизи и несвоевременното им представяне по делата.

По отношение **времетраенето на съдопроизводството: 72% от общия брой свършени гр.д. първа инстанция през 2014г. са приключени до 3 месеца от образуването им**, през 2013г. – 64 %, през 2012г. – 62%, 2011г. – 56%,. През 2013г. и особено през 2014г. се наблюдава подобрене в този показател, но би могло да се постигне още. **Необходимо е да се работи в посока към намаляване времетраенето на съдопроизводството при по – голям брой дела**, защото с влизането в сила на новия ГПК, времетраенето тече от закритото разпоредително заседание за насрочване на делото, до датата на постановяване на съдебния акт, а **един голям брой граждански дела /искове за осиновяване, бащинство и запрещение – около 60% от всички свършени граждански дела първа инстанция/ на практика приключват в едно съдебно заседание. 31% от първоинстанционните граждански дела през 2014г. са прекратени, което предполага също по – малко времетраене.** Неблагоприятен е фактът, че се наблюдава значителен спад в показателя “свършени дела със съдебен акт по същество”. След стойности от 72% за 2011г., 77% за 2012г. и 79% през 2013г., през изминалата **2014г. едва 69% от първоинстанционните граждански дела са приключили с решение.**

Граждански дела първа инстанция, свършени до 3 месеца от образуването им и със съдебен акт по същество

Год.	Общ брой свършени гр.д. I инст.	Свършени до 3 месеца от образуването	% от общ бр. свършени гр.д. I инст.	Свършени със съд. акт по същество	% от общ бр. свършени гр.д. I инст.
2011	164	92	56%	118	72%
2012	173	107	62%	133	77%
2013	202	129	64%	160	79%
2014	157	113	72%	109	69%

Свършените въззивни граждански дела са 77% през 2014г., 73% през 2013г., 76 % през 2012г. и 79% през 2011г. от общия брой свършени граждански дела. Броят им през последните четири години плавно намалява /2014г. – 526 бр., 2013г. – 543 бр., 2012г. – 548 бр., 2011г. – 609 бр./. Цифрите сочат, че през последните четири години няма голяма промяна в броя на постъпилите, респективно свършили въззивни граждански дела. **Забелязва се намаление, което очевидно се очертава като трайна**

тенденция. Коментирах вече завишеното постъпление на въззивни граждански дела през 2015г. Считам, че очерталата се тенденция към спад ще бъде нарушена, като в края на 2015г. очаквам значителен ръст по отношение на свършените въззивни граждански дела.

Свършени граждански дела като въззивна инстанция

Год.	Общ брой свършени гражд. дела	Свършени въззивни гражд. дела	% от общ брой свършени гражд. дела	% изменение на въззивни гр. д. спрямо 2011г.
2011	773	609	79%	100%
2012	721	548	76%	90%
2013	745	543	73%	89%
2014	683	526	77%	86%

Традиционно с много високи стойности е показателят на свършените въззивни граждански дела до 3 месеца от образуването им. /2014г. – 94 %, 2013г. – 93%, 2012г. – 91%, 2011г. – 88%/ . По отношение на свършените дела със съдебен акт по същество резултатите също са много добри – 87% през 2014г. /2013г. – 89%, 2012г. – 86%, 2011г. – 83%/.

Позитивните резултати се дължат на добрата подготовка – своевременно изготвяне на графици за съдебни заседания и доброто администриране от страна на съдиите–докладчици. Съществен принос имат и въведените в процесуалния закон ограничения за посочване и представяне на нови доказателства пред въззивната инстанция.

Граждански дела въззивна инстанция, свършени до 3 месеца от образуването им и със съдебен акт по същество

Год.	Общ брой свършени гр.д. II инст.	Свършени до 3 месеца от образуването	% от общ бр. свършени гр.д. II инст.	Свършени със съд. акт по същество	% от общ бр. свършени гр.д. II инст.
2011	609	537	88%	505	83%
2012	548	501	91%	469	86%
2013	543	507	93%	481	89%
2014	526	494	94%	455	87%

След влизането в сила на новия ГПК отлаганията на гражданските дела намаля, тъй като новия закон приучи страните на процесуална дисциплина. Причините за сравнително големия брой несвършени дела /най – вече първа инстанция/ са в повечето случаи обективни – дела с фактическа и правна сложност, при които възниква необходимост от събиране на допълнителни доказателства, разпити на нови свидетели, назначаване на нови

експертизи. **Дела се отлагат най-често**, поради нередовно призоваване, или заболяване на страните, неизготвени заключения на вещи лица. В тази връзка се наблюдава още една причина – вещите лица са затруднени да извършат проверки за изготвяне на заключение, поради често ползвани отпуски във връзка с измененията на КТ на счетоводители, главни счетоводители, управители и др., без помощта, на които не биха могли да отговорят на задачите на експертизата. Има случаи на неосигуряване на достъп на вещи лица до необходимата им информация, особено в банки, в НАП, органи на следствието, което също води до отлагане на делата.

Сведени са до минимум случаите, при които съдията – докладчик оставя неколkokратно без движение исковата молба за отстраняване на нередовности, давайки различни указания.

Част от несвършените граждански дела първа инстанция с изтекъл срок повече от една година са дела със спряно производство. Тези дела се следят ритмично от съдиите – докладчици и се вземат периодично мерки по движението им – запитване до други съдилища, до държавни институции, до други лица, неучастващи в процеса и др.

Като причини, забавящи своевременното приключване на делата във въззивната инстанция могат да се посочат:

– В Окръжния съд продължава да се изпращат дела, по които по **въззивната жалба не е администрирана**, което налага връщането на делото отново на администриращия съд- районния съд.

– В доста случаи от районните съдилища делата се изпращат във въззивната инстанция във вид, **несъответстващ на изискванията за подреждане на книгата съобразно ПАС**– книгата не се подреждат по хронологичен ред; приложените дела и трудовите досиета не са поставени на съответното място, а се вмъкват вътре в делата; зашиват се по няколко еднакви екземпляра от представените молби и писмени доказателства; когато са много книгата по едно дело не се съставя втори том, а се слагат само в един, който се препълва и се накъсва. Този начин на работа на деловодствата създава допълнително натоварване на деловодството в ОС Стара Загора и докладчиците по делата, които се налага да ги подреждат наново изцяло и да влагат допълнително материали за това.

– Чувствително се бави и изпращането на въззивните дела в касационната инстанция при приложението на новия ГПК. **В много от случаите касационните жалби се подават без да е внесена държавна такса; липсва приложение към жалбата на касационните основания по чл.280 ГПК, или ако има такава, те са посочени чрез възпроизвеждане само на законовия текст, без**

обосноваване на всяко от основанията; не се прилагат копия от цитираните съдебни решения, с които страната доказва наличието на някое от посочените касационни основания; жалбата не е изготвена, или приподписана от адвокат. **Всичко това налага оставянето на касационната жалба без движение** /вкл. и след указания на ВКС/ по няколко пъти, което затормозява допълнително работата на деловодството и призовкарите.

По отношение на **качеството на правораздаването**. През 2014г. са обжалвани 37 бр. граждански дела първа инстанция или 24% от общия брой свършени дела /157 бр./. С резултат от обжалването са се върнали 54 бр. дела, от които 26 бр. потвърдени, 20 бр. изменени и 8 бр. отменени съдебни акта. При въззивните дела броят на обжалваните е 107 бр. или 20% от общия брой свършени дела /526 бр./. С резултат от обжалването са се върнали 85 бр. дела, от които 69 бр. потвърдени, 4 бр. изменени и 12 бр. отменени съдебни акта.

Качество на обжалваните съдебни актове при гражданските дела

Вид дело	Общ бр свърш. дела	Обжалвани дела	% от общ бр.свърш. дела	Потв. съдебен акт	Изм. съдебен акт	В т.ч. обект. прич.	Отм. съдебен акт	В т.ч. обект. прич.
Гр.д. I инст.	157	37	24%	26	20	-	8	-
Гр.д. II инст.	526	107	20%	69	4	-	12	-
Всичко	683	144	21%	95	24	-	20	-

Все пак трябва да се има пред вид, че 62 бр. въззивни граждански дела /или 73%/ не са допуснати до касационно и **не са разглеждани по същество**. От разгледаните и върнати през 2014г. **23 бр. съдебни акта по същество**, 7 бр. са потвърдени, 4 бр. изменени и 12 бр. отменени.

Граждански дела предмет на касационна проверка

Вид дело	Общ брой свършени дела	Общ брой обжалвани дела	Общ брой върнати дела	Не доп. до касац жалба	% от бр. върнати дела	Бр. дела разгл. по същество	% от бр. върнати дела
Гр.д. II инст	526	107	85	62	73%	23 в т.ч. 7-потв. 4-измен. 12-отмен.	27%

Причините за отмяна на решенията по гражданските дела са: поради неправилно приложение на материалния закон, поради съществено нарушение на процесуалните правила, които заемат най-голям относителен дял от отменените решения, поради необоснованост.

Обезсилените решения се дължат на неправилна квалификация на иска, произнасяне по недопустим иск, поради постигната спогодба и отказ от иска пред горната инстанция. Следва да се отбележи като част от причините за отмяна на съдебните актове и противоречивата практика на различните състави на ВКС /разбира се до момента на постановяване на Тълкувателни решения от ВКС по противоречиво разрешаваните въпроси, след което задължителната практика, уеднаквена по тълкувателен път, се спазва от съдиите/.

3. Движение на търговските дела. Качество на съдопроизводството

Постъплението на търговските дела през 2014г. бележи намаление със 7% в сравнение с 2013г. и със 6% в сравнение с 2012г. Спрямо 2011г. е налице ръст от 5%. Свършените през 2014г. търговски дела са с 10% повече в сравнение с 2013г., със 7 % повече в сравнение с 2012г. и с 20% повече в сравнение с 2011г. Плавен ръст се наблюдава и в броя търговски дела за разглеждане /2014г. – 1256 бр., 2013г. – 1248 бр., 2012г. – 1197 бр. и 2011г. – 1070 бр./

Брой постъпили, брой свършени и брой търг. дела за разглеждане в ОС Стара Загора за периода 2011г. – 2014г.

Година	Брой постъпили търговски дела	Брой търговски дела за разглеждане	Брой свършени търговски дела
2011 г.	823	1070	789
2012 г.	916	1197	881
2013 г.	932	1248	856
2014 г.	864	1256	944

Постъпилите търговски дела първа инстанция през 2014г. са с 8% по – малко от тези през 2013г., с 24% по – малко от тези през 2012г. и с 9% спрямо 2011г. /2014г. – 381 бр., 2013г. – 414 бр., 2012г. – 499 бр., 2011г. – 418 бр./.

Голяма част от търговските дела първа инстанция са облигационните искове и исковете по ТЗ, като през 2014г. процентният дял на последните /тези по ТЗ/, спрямо общия брой постъпили първоинстанционни дела, е най – нисък в разглеждания четиригодишен период. /19% през 2014., 21% през 2013г., 32% през 2012г., 29% през 2011г./.

Аналогична е и ситуацията при облигационните искове: 28% за 2014г. 34% за 2013г., 32% за 2012г. и 40% за 2011г. спрямо общия брой постъпили първоинстанционни дела. Аналогично на гражданските дела расте както общият брой /2014г. – 136 бр., 2013г. – 123 бр., 2012г. – 111 бр., 2011г. – 80 бр./, така и относителният дял /36% през 2014., 30% през 2013г., 22% през 2012г., 19% през 2011г./ на “другите” искиви производства. В тях влизат

исковете по чл 390 ГПК, по чл 422 ГПК, по КЗ и т.н. Още веднъж ще подчертая, че е **необходимо актуализиране на отчетните статистически форми**, така, че тези големи групи дела бъдат отчетени на отделен ред и да не “потъват” в категорията “други”.

**Постъпили търговски дела като първа инстанция
Постъпили облигационни искове, искове по ТЗ и “други искове”**

Год.	Общ брой постъпили т.д. I инст.	Пост. облиг. искове	% от общ бр. пост. т.д. I инст.	Пост. искове по ТЗ	% от общ бр. пост. т.д. I инст.	Други искове	% от общ бр. пост. т.д. I инст.
2011	418	169	40%	121	29%	80	19%
2012	499	161	32%	162	32%	111	22%
2013	414	139	34%	85	21%	123	30%
2014	381	105	28%	73	19%	136	36%

Обобщените изводи са, че през 2014г. намалява като цяло /с 8 %/ постъплението на търговски дела първа инстанция, респективно и на постъпилите облигационни искове /62% спрямо 2011г./ и искове по ТЗ /60% спрямо 2011г./. Общият брой от 381 бр. постъпили дела се допълва от 65 бр. дела по чл.390 ГПК /или 17% от първоинстанционните търговски дела/, 67 бр. производства по несъстоятелност /или 18% от първоинстанционните търговски дела/. Докато облигационните искове и тези по ТЗ намаляват разко, расте процентът на “другите” искови производства /170% спрямо 2011г./.

**Процентно изменение на облигационните искове,
исковете по ТЗ и “други искове”**

Година	Постъп. обл. искове	Изменение спр. 2011г. в %	Постъпили искове по ТЗ	Изменение спр. 2011г. в %	Други искове	Изменение спр. 2011г. в %
2011	169	100%	121	100%	80	100%
2012	161	95%	162	134%	111	139%
2013	139	82%	85	70%	123	154%
2014	105	62%	73	60%	136	170%

Промените в ГПК, икономическата обстановка в страната, неуредените отношения между търговските субекти, както и редица други фактори доведоха до **увеличаване на постъпилите производства по несъстоятелност**. През 2014г. те са 18% , през 2013г.–15%, през 2012г.– 13%, през 2011г. – 11% от постъпилите първоинстанционни търговски дела. През 2014г. са постъпили 67 бр. дела производства по несъстоятелност, което е със

6% повече от тези през 2013г. и 2012г. /63 бр./ и с 43% повече от тези през 2011г. /47 бр./.

Постъпили производства по несъстоятелност

Год.	Общ брой постъпили т.д. I инст.	Постъпили производства по несъстоятелност	% изменение спрямо 2011г.	% от общ брой постъпили т.д. I инст.
2011	418	47	100%	11%
2012	499	63	134%	13%
2013	414	63	134%	15%
2014	381	67	143%	18%

Постъпилите въззивни търговски дела през 2014г. са 56% от общия брой постъпили търговски дела /2013г. – 56%, 2012г. – 46%, 2011г. – 49%/.

Постъплението им през 2014г. бележи намаление от 7% спрямо 2013г. и съответно ръст от 16% и 19% спрямо 2012г.. и 2011г.

Постъпили търговски дела като въззивна инстанция

Год.	Общ брой постъпили търговски дела	Постъпили въззивни търговски дела	% от общ брой постъпили т.д.	% изменение на въззивни т. д. спрямо 2011г.
2011	823	405	49%	100%
2012	916	417	46%	103%
2013	932	518	56%	128%
2014	864	483	56%	119%

Съдиите в търговско отделение разглеждат дела – първа и въззивна инстанция, дела по несъстоятелност, частни жалби, откази на длъжностните лица при Агенция по вписванията за вписване, заличаване и обявяване в търговския регистър, а също така и молби за допускане на обезпечение на бъдещи искиове. През анализирания период се забелязва стабилна тенденция на увеличение в свършилите търговски дела, резултат основно от икономически условия в света и в страната, довели до задълбочаващата се задължнялост между търговските дружества, увеличаващи се затруднения у търговците и гражданите за обслужване на задълженията си към банките и други търговски субекти, междуличностни проблеми в търговските дружества.

Свършените през 2014г. търговски дела са с 10% повече в сравнение с 2013г., със 7 % повече в сравнение с 2012г. и с 20% повече в сравнение с 2011г.

Свършените през 2014г. т.д. първа инстанция са с 4% повече спрямо 2013г. и с 18% повече спрямо 2011г. Спрямо 2012г. те са с 11% по – малко. /2014г. – 420 бр., 2013г. – 405 бр., 2012г. – 470 бр., 2011г. – 357 бр./.

Намалява броят на свършените облигационни искиве /2014г. – 139 бр., 2013г. – 145 бр., 2012г. – 169 бр., 2011г. – 137 бр./.

Известен ръст през 2014г. бележат искиве по ТЗ /2014г. – 103 бр., 2013г. – 78 бр., 2012г. – 159 бр., 2011г. – 106 бр./.

Относителният дял на свършените облигационни искиве плавно намалява спрямо общия брой на свършените т.д. първа инстанция /2014г. – 33%, 2013г. – 36%, 2012г. – 36%, 2011г. – 38%./

При исковите по ТЗ е налице същата тенденция /2013г. – 19%, 2012г. – 34%, 2011г. – 30%./

Расте относителният дял на свършените “други” искиви производства /2014г. – 28%, 2013г. – 27%, 2012г. – 19%, 2011г. – 21%./

Свършени облигационни искиве, искиве по ТЗ и “други искиве”

Год.	Общ бр. свърш. т.д. I инст.	Свърш. облигационни искиве	% от общ бр. свърш. т.д. I инст.	Свърш. искиве по ТЗ	% от общ бр. свърш. т.д. I инст.	Други искиве	% от общ бр свърш. т.д. I инст.
2011	357	137	38%	106	30%	75	21%
2012	470	169	36%	159	34%	89	19%
2013	405	145	36%	78	19%	111	27%
2014	420	139	33%	103	25%	116	28%

Известен ръст през 2014г. се наблюдава на свършените т.д. първа инстанция до 3 месеца от образуването им. /2014г. – 60%, 2013г. – 56%, 2012г. – 70%, 2011г. – 70%./

Със завишени стойности е и показателят “брой свършени дела със съдебен акт по същество /2014г. – 71%, 2013г. – 69%, 2012г. – 75%, 2011г. – 74%./

Търговски дела първа инстанция, свършени до 3 месеца от образуването им и със съдебен акт по същество

Год.	Общ брой свършени т.д. I инст.	Свършени до 3 месеца от образуването им	% от общ бр. свършени т.д. I инст.	Свършени със съдебен акт по същество	% от общ бр. свършени т.д. I инст.
2011	357	249	70%	264	74%
2012	470	331	70%	354	75%
2013	405	225	56%	280	69%
2014	420	253	60%	298	71%

Причините за относително ниските стойности и на двата показателя са най – често чисто обективни. При постановяване на решенията по търговските дела обикновено се разглеждат множество претенции, поради

обективно и субективно съединени искове. Запазва се правилото, че значителна част от предявените оценяеми искове са с цена, много по – висока от минималната от 25 000.00 лева, а и неоценяемите претенции са обичайно с голям търговски интерес

Проблем в работата на съда и пречка за бързото приключване на някои дела създават и отделни добре познати на всички съдии молители, които оспорват всяко едно разпореждане на съда, подават непрекъснато жалби и сигнали, за да предизвикат проверки от по–горните съдилища, като злоупотребяват с правата си, целейки забавяне на процеса, като проявяват изключителна изобретателност, относно средствата за затормозяване на производството по делото. Такива проблеми има **при търговските дела първа инстанция, където най–често се налага съдиите да полагат значителни усилия за изясняване предмета на спора, за определяне на точната му правна квалификация,** за точното определяне на надлежния ответник и за канализиране на процеса, тъй като молителите подават неясни исковни молби, обстоятелствата в които трудно се поддават на точна правна квалификация.

Промените в ГПК, икономическата обстановка в страната, неуредените отношения между търговските субекти, както и редица други фактори доведоха до **увеличаване** на постъпилите, **респективно свършени производства по несъстоятелност** в последните две години. Свършените през 2014г. 60 бр. производства по несъстоятелност представляват 14% от общия брой свършени т.д. първа инстанция /2013г. – 69 бр. или 17%, 2012г.– 51 бр. или 11%, 2011г. – 39 бр. или 11% /.

Свършени производства по несъстоятелност

Год.	Общ брой свършени т.д. I инст.	Свършени производства по несъстоятелност	% от общ брой свършени т.д. I инст.
2011	357	39	11%
2012	470	51	11%
2013	405	69	17%
2014	420	60	14%

Производствата по несъстоятелност са съвсем различни от всички други граждански и търговски дела и **изискват продължително време за приключване и бързина при произнасянето.** Делата по несъстоятелност протичат продължително и в рамките на едно производство съдията докладчик се произнася с множество съдебни актове, голяма част от които подлежат на инстанционен контрол по пътя на обжалването им. **Въпреки това,**

отчетността при тези дела се води по брой на делата, а не съобразно постановените по тях съдебни актове.

Само през 2014г. в ОС Стара Загора са постановени 92 бр. решения и 47 бр. определения по дела за производство по несъстоятелност /2013г. – 87 бр. решения и 59 бр. определения, 2012г. – 63 бр. решения и 31 бр. определения/.

Анализът на производствата по несъстоятелност, като сериозен дял от разглежданите търговски дела, показва, че освен с фактическа и правна сложност, **са и доста трудоемки**, като се има предвид, че в хода на производството по несъстоятелност, както в никое друго производство, се налага изготвянето на десетки съдебни актове – в т.ч. повече от едно решение по едно и също дело /за откриване производство по несъстоятелност, впоследствие за обявяване в несъстоятелност, евентуално за спиране, а впоследствие и за възобновяване на производството по несъстоятелност/, както и голям брой определения. При това има съдебни актове – напр. тези по чл.629а, чл. 692 от ТЗ, чл. 679 от ТЗ, по чл. 657 от ТЗ и др., които се постановяват в хода на производството по несъстоятелност и които изискват задълбочена преценка, но не се отчитат отделно като свършена работа от съдията – докладчик. Забавянето на тези производства произтича от спецификата им на универсално принудително изпълнение срещу имуществото на несъстоятелния длъжник и от големия брой участници в него. При тези производства продължават да са налице затруднения за изследването на действителното финансово–икономическо състояние на търговците, поради трудности с достъпа до счетоводната им документация, или липсата на такава. Това създава проблеми при изготвяне на експертизите за икономическото състояние на длъжниците, а така също и затормозява работата на синдика и забавя производството. Напоследък са налице и проблеми, свързани с осребряване на имуществото от масата на несъстоятелността. Влошената икономическа ситуация в страната се проявява в липсата на купувачи за това имущество, което пък пречи да се приключи производството по–бързо. Не са малко случаите, които налагат постановяване на решение по чл. 632, ал.1 ТЗ – спиране на производството по несъстоятелност след неговото откриване, поради липса на имущество за покриване дори на началните разноски в това производство. В тези случаи делата остават висящи в продължение на едногодишния срок по чл. 632, ал.2 от ТЗ и това безспорно влошава показателя за бързо приключване на тези производства, а оттам влияе отрицателно и върху показателя за всички търговски дела. **Тези производства са изключително оспорвани, в тях участниците ангажират целия арсенал от процесуални способности за защита на правата си.** Трябва да се отбележи, че с малки изключения, всички решения и определения по дела по

несъстоятелност са постановени в регламентираните по ТЗ и ГПК задължителни срокове.

През 2014г. са постановени **решения по 63 новообразувани фирмени дела и 119 решения по вписване на нови обстоятелства**. Работата във връзка с фирмените дела значително намаля през последните четири години, поради изменената нормативна база. В съда останаха вписванията /регистрацията/ на всички СНЦ, фондации, читалища, религиозни юридически лица, жилищно – строителни кооперации, водни сдружения, ловно – рибарски дружества и други юридически лица, които подлежат на съдебна регистрация по различни закони.

Свършените въззивни търговски дела през 2014г. са с 10% повече от тези през 2013г., с 28% повече спрямо 2012г. и с 21% повече спрямо 2011г. /2014г. – 524 бр., 2013г.– 451 бр., 2012г.– 411 бр., 2011г.– 432 бр./. В процентно изражение свършените въззивни т.д. **56% през 2014г.**, 53% през 2013г., 47% през 2012г. и 55% през 2011г. спрямо общия брой свършени търговски дела.

Свършени търговски дела като въззивна инстанция

Год.	Общ брой свършени т.д.	Свършени въззивни т.д.	% от общ брой свършени т.д.	% изменен. на въззивни т.д. спрямо 2011г.
2011	789	432	55%	100%
2012	881	411	47%	95%
2013	856	451	53%	104%
2014	944	524	56%	121%

Плавно намалява относителният дял на свършените въззивни търговски дела до 3 месеца от образуването им. /2014г. – 64%, 2013г. – 73%, 2012г. – 83%/ от общия брой свършени въззивни търговски дела/. Положителни са данните при свършените въззивни търговски дела със съдебен акт по същество. Те са **91% през 2014г., 92% през 2013г., 86% през 2012г., 81% през 2011г. от общия брой свършени въззивни търговски дела.**

Търговски дела въззивна инстанция, свършени до 3 месеца от образуването им и със съдебен акт по същество

Год.	Общ брой свършени въззивни т.д.	Свършени до 3 месеца от образуването	% от общ бр.свършени въззивни т.д.	Свършени със съд.акт по с-во	% от общ бр.свършени въззивни т.д.
2011	432	331	77%	350	81%
2012	411	340	83%	353	86%
2013	451	327	73%	414	92%
2014	524	336	64%	479	91%

Отчетен доклад на Старозагорски съдебен район за 2014 година

От общия брой решени първоинстанционни и въззивни търговски дела, почти всички частни търговски дела са решени в едномесечен срок от образуването им. Голяма част от въззивните търговски дела, също са обявени за решаване в срок до един месец от образуването, но трябва да се отбележи, **че след това не всички решения са постановени в срока по чл.235,ал.V ГПК, 30 дни от последното съдебно заседание. Същото се отнася и за не малка част от първоинстанционните търговски дела.**

Вярно е, че **броят на делата**, чието разглеждане е продължило повече от инструктивния тримесечен срок и онези, по които има забавяне на постановяване на решението **не е много голям, но би следвало за следващата година съдиите да положат усилия тази практика да се преустанови.**

Причините за забавяне и проблеми при движението на **търговските дела са аналогични или близки на тези при гражданските дела.**

Констатациите са, че делата се отлагат по обективни причини. Като допълнение на казаното до тук, може да се добави, че една от причините за отлагане на делата е **нередовното призоваване**, което пък от своя страна се дължи на затруднения да се призват лица с адрес в отдалечени градове, както и на проблеми при оформяне и връщане на призовки от Кметствата в малките населени места. **Значително е намалял броят на делата, отложени поради заболяване на страните**, или наличие на друга пречка за явяване, което се дължи както на разпоредбата на закона – чл.142, ал.2 ГПК, така и на променената законодателна уредба – Наредбата за медицинската експертиза.

Общ проблем за граждански и търговски дела–първа инстанция е това, че ответниците – физически лица по тези дела не могат да бъдат намерени на посочените в исковите молби адреси, нито на постоянните им адреси, в какъвто случай се налага **назначаването на особен представител** на страната по чл. 47, ал. 6 от ГПК на разноски на ищеца, което пък удължава времето за размяна на книжа, а оттам и висиящността на тези дела .

Общовалидни както за 2014г., така и за предишните години, са направените вече констатации за голямо забавяне при процедурата на двойна размяна на книжата между страните по делата, както и че търговските дела, най – вече първоинстанционните такива, стават все по–усложнени от фактическа и правна страна.

Макар че засега само в наказателното правораздаване се говори за дела със значим обществен интерес, **в гражданското и търговско право също има такива дела. Делата на КОНПИ, делата по несъстоятелност, някои имуществени спорове определено са обект на особено внимание от страна на обществото**, заради обществената им значимост и подлежат на специален

отчет. Разглеждането им се отличава с висока степен на сложност и трудности при събиране на доказателствата, най-вече по допуснатите експертизи, поради значителния обхват на предмета на изследването.

Търговските съдии изпитват сериозни затруднения при намирането на квалифицирани експерти, които да са в състояние да извършат компетентно обследване по сложните съдебно – икономически експертизи, назначавани по тези дела. В тази връзка е нужно да се подчертае необходимостта от създаване на по – добър модел на национално ниво за подбор и вписване на вещите лица по съдебни райони, за подготовката им като експерти и поддържане нивото на професионалната им квалификация.

По отношение на качеството на правораздаване през 2014г. са обжалвани 97 бр. дела първа инстанция или 23% от общия брой свършени дела /420 бр./. Потвърдени са 57 бр., изменени 17 бр. и отменени 23 съдебни акта /в т.ч. 3 бр. поради обективни причини/.

При делата като въззивна инстанция са обжалвани 48 бр. дела от общо свършени 524 бр. или 9%. Потвърдени са 24 бр., изменени – 4 бр. и отменени 2 бр. съдебни акта. **От отменените общо 25 бр. съдебни акта по търговски дела, 3 бр. са по обективни причини.**

Качество на обжалваните съдебни актове при търговските дела

Вид дело	Общ бр свърш. дела	Обжалвани дела	% от общ бр.свърш. дела	Потв. съдебен акт	Изм. съдебен акт	В т.ч. обект. прич.	Отм. съдебен акт	В т.ч. обект. прич.
Т.д.І инст	420	97	23%	57	17	-	23	3
Т.д .ІІ инст.	524	48	9%	24	4	-	2	-
Всичко:	944	145	15%	81	21	-	25	3

Доколкото касационното обжалване е обусловено от преценката за неговата допустимост по чл.280 от ГПК, в периода от ВКС са върнати множество дела с определения за недопускане на касационно обжалване, поради което решенията, предмет на касационна проверка са ограничен брой.

През 2014г. от касационна проверка **са се върнали 30 бр. въззивни търговски дела.** ВКС не е допуснал до разглеждане касационната жалба по 19 бр. дела /или 63.3%/, т.е. **63.3% от обжалваните дела не са разглеждани по същество.** От разгледаните по същество **11 бр. дела: 5 бр. са потвърдени, 4 бр. – изменени и 2 бр. – отменени.** Разгледаните по същество дела са **36.7% от общия брой върнати от обжалване дела.**

Търговски дела предмет на касационна проверка

Вид дело	Общ брой свършени дела	Общ брой обжалвани дела	Общ брой върнати дела	Не доп. касац жалба	% от бр. върнати дела	Бр. дела разгл. по същество	% от бр върнати дела
Т.д. II инст	524	48	30	19	63.3%	11 в т.ч. 5-потв. 4-измен. 2-отмен.	36.7%

Заслужава да се отбележи, че макар **основната причина за отмяна на решенията да е била допуснато нарушение на материалния закон, не може да се направи извод за непознаване на законодателството от страна на съдебните състави.** В тази насока категорично говори високият процент на потвърдените съдебни актове, както и фактът, че броят на отменените актове е чувствително по – нисък в сравнение с тези, които са били потвърдени изцяло.

Безспорно е, че следва да се **продължи установената през годините практика на задълбочена предварителна подготовка на делата**, преди да бъдат внесени в съдебно заседание. Това е законово задължение и допринася за пълното изясняване на правния спор, неговата правилна правна квалификация, съответно събиране на доказателства, съотносими към конкретния казус и решаването в разумни срокове.

По отношение на **частично отменените съдебни актове** характерно е да се отбележи, че **отмяната е засегнала обжалваните решения в една незначителна част.** Като най – често срещан пример на частично отменени решения, може да се посочат решенията, по които съдът е присъдил определен размер на обезщетение, а въззивната, или касационна инстанция са присъдили различен размер, което е довело до отмяна на решението в отхвърлителната му част.

По – малко са случаите, при които причина за отмяна на съдебни актове /частично или изцяло/ **е противоречивата съдебна практика** по някои казуси на въззивната, или касационна инстанция. Влизането в сила на ГПК от 01.03.2008г. и залегналите в него основания за касацоинно обжалване и въобще приложното поле на касационното обжалване, доведоха до по – бързо уеднаквяване на съдебната практика, респективно подобряване качеството на съдебните актове. Визираното по – горе е общовалидно както за търговските, така и за гражданските дела.

Отделно от посоченото до тук, като причина за ревизиране на гражданските и търговски съдебни актове на ОС Стара Загора от по – горни

инстанции следва да се посочи динамичното и често несъгласувано законодателство, както и възникващите неясноти при прилагането на процесуалните норми. Като обективно свидетелство в тази насока са множеството образувани тълкувателни дела от ВКС по граждански /търговски/ – по процесуални и материално–правни въпроси, както и постановените тълкувателни решения.

4. Движение на наказателните дела. Качество на съдопроизводството

Постъплението на наказателни дела през 2014г. бележи намаление с 4% в сравнение с 2013г., с 18% в сравнение с 2012г. и с 35% спрямо 2011г. Свършените през 2014г. наказателни дела са с 2% по - малко в сравнение с 2013г., с 18 % по – малко в сравнение с 2012г. и с 32% по – малко в сравнение с 2011г. Аналогично намалява и в броят наказателни дела за разглеждане в анализирания период /2014г. – 975 бр., 2013г. – 1012 бр., 2012г. – 1196 бр. и 2011г. – 1448 бр./

Брой постъпили, брой свършени и брой нак. дела за разглеждане в ОС Стара Загора за периода 2011г. – 2014г.

Година	Брой постъпили наказателни дела	Брой наказателни дела за разглеждане	Брой свършени наказателни дела
2011 г.	1351	1448	1319
2012 г.	1067	1196	1097
2013 г.	913	1012	916
2014 г.	879	975	897

През 2014г. са постъпили 114 бр. НОХД /колкото и през 2013г. / Спрямо 2012г. постъпилите НОХД са с по – малко с 15%, а спрямо спрямо 2011г. – с 31% /2014г. – 114 бр., 2013г. – 114 бр., 2012г. – 134 бр., 2011г. – 166 бр./.

Данните сочат, че броя на НОХД разглеждани в ОС Стара Загора през последните години намалява, но определено има разлика в тяхната правна и фактическа сложност. През отчетната 2014г. в съда продължиха да се образуват дела с множество подсъдими, свидетели, вещи лица, с много голям по обем и сложен доказателствен материал, което не позволява голяма част от делата с фактическа и правна сложност да приключат в 3 месечен срок.

Анализът на този процес сочи, че първопричина е непрекъснатото усложняване на разследванията и на престъпната дейност. В голямата си част обвинителните актове са за престъпления извършени в условията на съвкупност от две и повече престъпления. Намалява броят на престъпленията, извършени само от едно лице. Увеличени са делата, по които подсъдимите са

повече от двама, както и тези, които предполагат повече от две лица в друго процесуално качество – като частни обвинители и граждански ищци.

Като пример може да се посочи НОХД 11/2013г. по описа на ОС Стара Загора с докладчик съдия Татяна Гьонева. На подсъдимите е повдигнато обвинение по чл.282, ал.2, ал.1 НК. По делото има 196 бр. свидетели, на досъдебно производство са направени и приети комплексна икономическа, съдебно – техническа и съдебно – графологична експертизи. До настоящия момент по делото са проведени 13 бр. съдебни заседания /повечето от тях в рамките на четири работни дни/.

Постъпили НОХД по видове престъпления

Год.	Врой пост. НОХД	Против личността	Против собствеността	Против стопанството	Против финансова данъчна и осиг. с-ма	Против дейността на ДООО	Докум. прест. Комп. прест	Против общ. спокойствие	Общопасни престъпления	Против отбран. способн. на Р.Б.
2011	166	19	31	20	17	27	-	8	43	1
2012	134	18	18	29	17	16	3	-	33	-
2013	114	14	24	10	14	19	1	-	32	-
2014	114	13	25	17	15	16	-	-	28	-

Структурата на постъпилите НОХД през 2014г. е най-общо е следната:

– **Престъпления против личността: 13 бр.**, в т.ч. 5 бр. убийства довършени по чл. 115–118 НК, 1 бр. причиняване смърт по непредпазливост по чл. 123 НК, 2 бр. изнасилване – чл. 152, ал.4 НК и 3 бр. отвличане на лице – чл.142 НК;

– **Престъпления против собствеността: 25 бр.**, в т.ч. 19 бр. грабежи по чл. 199 НК, 2 бр. присвояване – чл.203, 206, ал.4 НК, 1 бр. изнудване /рекет/ по чл.213а, ал.3 и 4, 214, ал.2 НК и 3 бр. кражба по чл.196а НК;

– **Престъпления против стопанството: 17 бр.**, в т.ч. 16 бр. против паричната и кредитна система – чл. 243 – 252 НК;

– **Престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната системи: 15 бр.**, в т.ч. укриване и неплащане на данъчни задължения – чл.255 – чл.257 НК – 13 бр. и по чл.253, ал.4 НК – 2 бр.;

– **Престъпления против дейността на държавни органи и обществени организации: 16 бр.**, в т.ч. 10 бр. подкупи и 3 бр. за престъпление по служба с цел облага – чл.282 – 283а НК;

– **Общопасни престъпления: 28 бр.**, в т.ч. 15 бр. транспортни престъпления /чл. 343 НК/, 12 бр. престъпления с предмет наркотични вещества /чл.354а НК/ и 1 бр. палеж по чл.330, ал.2 и 3 НК;

Вътрешната структура на постъпленията сочи за малки промени през годините. Запазва се тенденцията за най-голям дял на постъпилите НОХД за общоопасни престъпления – 28 бр. или 25% от всички постъпили НОХД, при 28% за 2013г., 25% за 2012г. и 26% за 2011г. Относително постоянно е постъплението на НОХД за престъпления против личността – 13 бр. за 2014г. /12% от всички НОХД/, 14 бр. за 2013г. /12% от всички НОХД/, 18 бр. дела за 2012г. /13% от всички НОХД/, 19 бр. през 2011г. /11% от всички НОХД/, на делата за престъпления против финансовата, данъчна и осигурителна система: –15 бр. за 2014г. /13% от всички НОХД/, 14 бр. за 2013г. /12% от всички НОХД/, 17 бр. дела за 2012г. /13% от всички НОХД/ и 17 бр. през 2011г. /10% от всички НОХД/. Расте през последните две години броят на делата, образувани за престъпления против собствеността: 25 бр. за 2014г. /22% от всички НОХД/, 24 бр. за 2013г. /21% от всички НОХД/, 18 бр. дела за 2012г. /13% от всички НОХД/. Ръст спрямо 2013г. бележат и делата за престъпления против стопанството: 17 бр. /15% от всички НОХД/, 10 бр. за 2013г. /9% от всички НОХД/, 29 бр. дела за 2012г. /22% от всички НОХД/ и 20 бр. през 2011г. /12% от всички НОХД/ Известно намаление се отчита при делата за престъпления против дейността на държавни органи и обществени организации: 16 бр. за 2014г. /14% от всички НОХД/, 19бр. за 2013г. /17% от всички НОХД/, 16 бр. дела за 2012г. /12% от всички НОХД/, 27 бр. през 2011г. /16% от всички НОХД/. Налице е трайна тенденция за повишаване на фактическата и правна сложност на образуваните в съда НОХД.

През изминалата 2014г. 70% от образуваните НОХД са по обвинителен акт и 30% са постъпили в окръжния съд със споразумение. За сравнение постъпилите НОХД по обвинителен акт за 2013г. са 79%, за 2012г. са 62%, и за 2011г. са 68%. През 2014г се е увеличил броят на сключваните споразумения, както в досъдебна, така и на съдебна фаза.

НОХД, постъпили по обвинителен акт и със споразумение

Год.	Общ брой постъпили НОХД	По обвинителен акт	% от общ бр. постъпили НОХД	Със споразумение	% от общ бр. постъпили НОХД
2011	166	113	68%	53	32%
2012	134	83	62%	51	38%
2013	114	90	79%	24	21%
2014	114	80	70%	34	30%

През 2014г. намалява броят на постъпилите ЧНД първа инстанция. Намалението е с 4% спрямо 2013г., с 18% спрямо 2012г. и с 45% спрямо

2011г. В процентно отношение те са: 79% през 2014г, 80% през 2013г. и 2012г. и 82% през 2011г. спрямо общия брой постъпили наказателни дела първа инстанция.

Постъпили ЧНД първа инстанция

Год.	Общ брой постъпили нак. дела първа инст.	Постъпили ЧНД първа инастанция	% от общ брой постъпили накд. първа инст.	% изменение на ЧНД първа инст. спрямо 2011г.
2011	955	787	82%	100%
2012	665	530	80%	67%
2013	568	453	80%	58%
2014	551	435	79%	55%

Постъпилите през 2014г. 161 бр. ВНОХД, ВНЧХД и ВАНД /2013г. – 182бр., 2012г. – 199 бр., 2011г. – 188 бр./ са с 12% по – малко от тези през 2013г., с 19% по – малко от тези през 2012 г. и с 14% по – малко спрямо 2011г. По отношение на частните наказателни дела въззивна инстанция постъплението през 2014г. е на нивото на 2013г. и съответно с 18% и с 20% по – малко от това през 2012г. и 2011г. /2014г. – 167 бр., 2013г. – 163 бр., 2012г. – 203 бр., 2011г. – 208 бр./. Следва да се има предвид обаче, че за въззивна проверка в Окръжния съд постъплението е основно от дела с фактическа и правна сложност, както и такива с противоречиви още от досъдебното производство доказателства, които не са позволили съкратеното им приключване. Тези дела са сложни за решаване, поради което, често по тях се налага провеждането на ново съдебно следствие и събиране на допълнителни доказателства, което пък от своя страна се отразява върху сročността на приключването им.

Постъпили ВНОХД, ВНЧХД, ВАНД и ВЧНД

Год.	Общ брой постъпили ВНОХД, ВНЧХД и ВАНД	% изменение спрямо 2011г.	Общ брой постъпили ВЧНД	% изменение спрямо 2011г.
2011	188	100%	208	100%
2012	199	106%	203	98%
2013	182	97%	163	78%
2014	161	86%	167	80%

Като цяло изводите са, че през 2014г. е намалял броят на постъпилите наказателни дела /първоинстанционни и въззивни/. Постъпилите НОХД,

както и постъпилите ВНОХД са със завишена фактическа и правна сложност.

Свършените през 2014г. НОХД бележат ръст от 11% спрямо предходната година. Спрямо 2012г. и 2011г отчитаме намаление, съответно с 21% и с 27%. /2014г. – 122 бр., 2013г. – 110 бр., 2012г. – 153 бр., 2011г. – 166 бр./.

Коментираните статистически показатели са относими към направения извод, че през 2014г. наказателните дела /като цяло/ са се движили по оста “намаление по брой - увеличение по фактическа сложност”. Сред първоинстанционните дела преобладават тези, по които са обвинени повече от едно лице, или в различни форми на многоепизодна престъпна дейност. Детайлният анализ на разкритата престъпност /изключвайки общоопасните, които традиционно са най – много/ дава предимство на делата за стопански престъпления и за престъпления против собствеността и данъчната система.

Свършени НОХД по видове престъпления

Год.	Общ брой НОХД	Против личността	Против собствеността	Против стопанството	Против финансова данъчна и осиг. с-ма	Против дейността на ДООО	Докум. прест. Комп. прест	Против общ. спокойствие	Общо пасни престъпления	Против отбран. способн. на Р.Б.
2011	166	18	30	25	16	24	-	8	44	1
2012	153	20	25	26	21	23	2	3	33	-
2013	110	14	19	15	18	14	2	-	28	-
2014	122	13	30	15	16	17	-	-	31	-

Структурата им за изминалата година най–общо е следната:

– Престъпления против личността: **13 бр.**, в т.ч. 3 бр. убийства довършени по чл. 115–118 НК, 1 бр. – убийство опит по чл. 115 – 118 НК, 2 бр. причиняване смърт по непредпазливост по чл. 123 НК, 2 бр. изнасилване – чл. 152, ал.4 НК и 3 бр. отвличане – чл 142 НК;

– Престъпления против собствеността: **30 бр.**, в т.ч. 23 бр. грабеж по чл. 199 НК, 3 бр. присвояване – чл.203, 206, ал.4 НК, 1 бр. изнудване /рекет/ – чл.213а, ал.3 и 4, чл.214, ал.2 НК и 3 бр. кражба по чл.196а НК;

– Престъпления против стопанството: **15 бр.**, в т.ч. 15 бр. против паричната и кредитна система – чл. 243 – 252 НК;

– Престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната системи: **16 бр.**, в т.ч. 14 бр. по чл. 255 – 257 НК и 2 бр. по чл.253, ал.4 НК;

– **Престъпления против дейността на държавни органи и обществени организации: 17 бр.**, в т.ч. 10 бр. подкупи и 4 бр. за престъпление по служба с цел облага – чл.282 – 283а НК;

– **Общопасни престъпления: 31 бр.**, от които 15 бр. транспортни престъпления /чл. 343 НК/, 15 бр. престъпления с предмет наркотични вещества /чл.354а НК/ и 1 бр. палеж по чл.330, ал.2 и 3 НК;

Вътрешната структура за броя свършени НОХД /аналогично на постъпилите/ сочи за известни промени през годините. Запазва се тенденцията за най-голям дял на свършените НОХД за общопасни престъпления – 31 бр. или 26% от всички свършени НОХД /26% за 2013г., 22% за 2012г., 27% за 2011г./.

Постоянен /през последните две години/ е броят свършени НОХД за престъпления против личността – 13 бр. за 2014г. /11% от всици НОХД/, 14 бр. за 2013г. /13% от всици НОХД/, 20 бр. дела за 2012г. /13% от всици НОХД/, 18 бр. през 2011г. /11% от всици НОХД/. Расте броят на свършените НОХД, образувани за престъпления против собствеността – 30 бр. за 2014г. /25% от всици НОХД/, 19 бр. през 2013г. /17% от всици НОХД/, 25 бр. дела за 2012г. /16% от всици НОХД/ и 30 бр. през 2011г. /18% от всици НОХД/. Лек спад се наблюдава при делата за престъпления против финансовата, данъчна и осигурителна система: – 16 бр. за 2014г. /13% от всици НОХД/, 18 бр. за 2013г. /16% от всици НОХД/, 21 бр. дела за 2012г. /14% от всици НОХД/. Делата за престъпления против стопанството са на нивото от 2013г. – 15 бр. /12% от всици НОХД/, 15 бр. за 2013г. /14% от всици НОХД/, 26 бр. дела за 2012г. /17% от всици НОХД/. Касае се до сложни по фактическа конструкция дела, изискващи и икономическа подготовка от съдиите–докладчици. Това са дела, които изискват продължително време за решаването им, предвид специфичния предмет на доказване. Слаб ръст отбелязва броят на свършените дела за престъпления против дейността на държавни органи и обществени организации 17 бр. за 2014г. /14% от всици НОХД/, 14 бр. през 2013г. /13% от всици НОХД/, 23 бр. дела за 2012г. /15% от всици НОХД/, 24 бр. през 2011г. /15% от всици НОХД/.

По отношение на НОХД, интерес представляват не само броят свършените през отчетната година, но и на делата с наказана престъпност /влязла в сила присъда или споразумение/.

Констатираното вече увеличаване на фактическата и правна сложност на НОХД рефлектира особено осезателно на този показател. Делата с висока фактическа и правна сложност, в частност тези с обществен и медиен интерес, почти на 100% се обжалват на въззивна и касационна инстанция и то

нееднократно. През 2012г. и 2013г. неблагоприятната тенденция от периода 2009г. – 2011г. за намаляване на броя дела с наказана престъпност /2009г. – 80%, 2010г. – 78% и 2011г. – 77% от всички свършени НОХД/ е нарушена: 86% от всички свършени дела през двете години са с влязла в сила присъда /споразумение/. През 2014г. едва 75% от всички свършени НОХД са с наказана престъпност, като показателят е с най – ниска стойност за последните четири години.

НОХД с наказана престъпност в ОС Стара Загора

Год.	Общ брой постъпили НОХД	Общ брой свършени НОХД	Общ бр. дела с наказана престъпност	% дела наказана престъпност към постъп. НОХД	% дела наказана престъпност към свърш. НОХД
2011	166	166	128	77%	77%
2012	134	153	131	98%	86%
2013	114	110	95	83%	86%
2014	114	122	92	81%	75%

Тенденцията за относително нисък брой дела с наказана престъпност се наблюдава за страната като цяло. През 2011г. в Р. България са свършени 3040 бр. НОХД, тези с наказана престъпност са 2258 бр., или 74% /ОС Стара Загора – 77%/. През 2012г. в Р. България са свършени 3079 бр. НОХД, тези с наказана престъпност са 2084 бр., или 68%. / ОС Стара Загора – 86%/. През 2013г. в Р. България са свършени 2975 бр. НОХД, тези с наказана престъпност са 2005 бр., или 67% / ОС Стара Загора – 86%/. През първото полугодие на 2014г. в Р. България са свършени 1517 НОХД, тези с наказана престъпност са 2084 бр., или 66%. / ОС Стара Загора – 76%/.

В страната има ясно изразена тенденция за намаляване на броя дела с наказана престъпност, спрямо общия брой свършени такива. Въпреки занижените за 2014г. стойности, през анализирания четиригодишен период показателите на ОС Стара Загора са значително над – средните за страната за всяка една от четирите години.

НОХД с наказана престъпност в ОС Стара Загора и Р. България

Год.	ОС Стара Загора			Република България		
	Общ брой свършени НОХД	Брой дела с наказана престъпност	% дела наказана престъпност към свърш. НОХД	Общ брой свършени НОХД	Брой дела с наказана престъпност	% дела наказана престъпност към свърш. НОХД
2011	166	128	77%	3040	2258	74%
2012	153	131	86%	3079	2084	68%
2013	110	95	87%	2975	2005	67%
1 пол. 2014г.	63	48	76%	1517	994	66%

С особен интерес в обществото и медиите се следят три типа дела: делата за престъпления против финансовата, данъчна и осигурителна система, за наркотичните и транспортни престъпления.

Броят на делата за престъпления против финансовата, данъчна и осигурителна система варира с малки отклонения /надолу или нагоре/ през анализирания четиригодишен период, същото важи и за броят на делата с наказана престъпност за предходните три години /2011г. – 63% и 2012г. – 62%, 2013г. – 61%/ спрямо общия брой свършени по тези текстове от НК дела. През 2014г. тенденцията е нарушена: процентът на делата с наказана престъпност рязко спада на 44%.

НОХД с наказана престъпност за престъпления против финансовата, данъчна и осигурителна системи

Год.	Общ брой постъпили НОХД	Общ брой свършени НОХД	Общ бр. дела с наказана престъпност	% дела наказана престъпност към постъп. НОХД	% дела наказана престъпност към свърш. НОХД
2011	17	16	10	59%	63%
2012	17	21	13	76%	62%
2013	14	18	11	79%	61%
2014	15	16	7	47%	44%

Огромна част от делата за “престъпления против финансовата, данъчна и осигурителна система” се пада на “данъчните престъпления”. Статистическите данни показват, че това са едни от делата с най – висока фактическа и правна сложност, с най – голяма продължителност и висящност, ако не тръгнат по пътя на съкратеното съдебно производство, най – често се прекратяват и връщат за доразследване и в много редки случаи приключват със споразумение. Всички тези фактори обуславят спадането на процента на делата с наказана престъпност.

Статистическите показатели са красноречиви. Данните за 2011г. сочат, че по данъчни дела са постановени 8 присъди, като 5 от тях /63%/ са разгледани като съкратено съдебно производство. През 2012г. са постановени 11 бр. присъди, като 6 от тях /55%/ са разгледани като съкратено съдебно производство. През 2013г. са постановени 13 бр. присъди, като 6 от тях /46%/ са разгледани като съкратено съдебно производство. През изминалата 2014г. са постановени 8 бр. присъди, като 3 бр. са разгледани като съкратено съдебно производство /38%/. Налице е ясно изразена тенденцията към намаление на броя “данъчни” дела, разгледани като съкратено съдебно производство /2011г. – 63%, 2012г. – 55%, 2013г. – 46%, 2014г. – 38%/.

По отношение на “тежестта на наказанието” данните сочат, че през 2011г. от осъдените 8 лица, 3 са получили ефективни присъди /или 38%/. През 2012г. от осъдените 16 бр. лица, 5 са получили ефективни присъди /или 31%/. През 2013г. от осъдените 15 лица, 3 лица са получили ефективни присъди /или 20%/. През 2014г. от осъдените 10 лица, 4 лица са получили ефективни присъди /или 40% - най – висок процент за последните четири години/. За четирите години по чл. 255 – 257 НК са осъдени общо 49 лица, в т.ч. 15 ефективно, или 31%.

За сравнение: по данни на ВСС за 2011г. в Р. България за данъчни престъпления са осъдени 133 лица, като 32 са получили ефективни присъди, или 24% /ОС Стара Загора – 38%/, през 2012г. в Р. България за данъчни престъпления са осъдени 168 лица, като 20 са получили ефективни присъди, или 12% /ОС Стара Загора – 31%/. За 2013г. в Р. България за данъчни престъпления са осъдени 157 лица, като 27 са получили ефективни присъди, или 17% /ОС Стара Загора – 20%/. За първото полугодие на 2014г. в Р. България за данъчни престъпления са осъдени 88 лица, като 15 са получили ефективни присъди, или 17% /ОС Стара Загора – 40%/. Налага се извода, че процентът на ефективно осъдените лица в ОС Стара Загора по “данъчни дела” е значително над средния за страната.

**Ефективно осъдени лица по чл. 255 – 257 НК
в ОС Стара Загора и Р. България**

Год.	ОС Стара Загора			Република България		
	Общ брой осъдени лица	Брой лица с ефективни присъди	% ефективно осъдени спрямо общ брой осъдени	Общ брой осъдени лица	Брой лица с ефективни присъди	% ефективно осъдени спрямо общ брой осъдени
2011	8	3	38%	133	32	24%
2012	16	5	31%	168	20	12%
2013	15	3	20%	157	27	17%
1 пол. 2014г.	5	2	40% за I пол. /40% за 2014г./	88	15	17%

Въпреки наличието на обективни трудности 56% през 2011г., 53% през 2012г. 29% през 2013г. и 50% през 2014г. от свършените “данъчни дела” са приключили до 3 месеца от образуването им /високият процент за 2014г. се дължи на големия брой прекратени дела/. Една от основните причини за по – голямото времетраене /до произнасяне на присъда/ е, че все по – малко “данъчни дела” приключват по съкратено съдебно следствие. Голям е и броят на делата, които са прекратени и върнати за доразследване – 8 бр. или 50% през 2014г. /2013г. – 24%, 2012г. – 32%, 2011г. – 50 %/.

През 2014г. броят на постъпилите, респективно свършени дела по чл.354а НК е на нивото от 2013г. Висок е процентът на делата с наказана

престъпност. За високия процент способства и фактът, че се увеличава броят на приключили дела по чл.354а със споразумение. През 2011г. от 19 свършени дела, само 2 са приключили с присъда., а през 2012г. и десетте приключили дела са по споразумение. През 2013г. 4 бр. НОХД по чл.354а са приключили с присъда и 11 бр. – със споразумение. **През 2014г. всички свършени НОХД по чл.354а НК са приключили със споразумение.**

**НОХД с наказана престъпност
за престъпления по чл. 354а НК**

Год.	Общ брой постъпили НОХД	Общ брой свършени НОХД	Общ бр. дела с наказана престъпност	% дела наказана престъпност към постъп. НОХД	% дела наказана престъпност към свърш. НОХД
2011	18	19	18	100%	95%
2012	10	10	10	100%	100%
2013	17	15	12	71%	80%
2014	15	15	15	100%	100%

По отношение на **“тежестта на наказанието”** през 2014г. се наблюдава известно отстъпление по отношение на броя на ефективно осъдените лица спрямо 2013г. През 2011г. от осъдените 29 лица, 13 са получили ефективни присъди /или 45%/, през 2012г. от осъдените 13 лица, 5 са получили ефективни присъди /или 39%/. През 2013г. от осъдените 18 лица, 10 лица са получили ефективни присъди /или 56%/. През 2014г. от осъдените 17 лица, 7 лица са получили ефективни присъди /или 41%/. За четирите години по чл.354а НК са осъдени общо 76 лица, в т.ч. 34 ефективно, или 45%.

**Ефективно осъдени лица по чл. 354а НК
в ОС Стара Загора и Р. България**

Год.	ОС Стара Загора			Република България		
	Общ брой осъдени лица	Брой лица с ефективни присъди	% ефективно осъдени спрямо общ брой осъдени	Общ брой осъдени лица	Брой лица с ефективни присъди	% екективно осъдени спрямо общ брой осъдени
2011	29	13	45%	574	242	42%
2012	13	5	39%	547	229	42%
2013	18	10	56%	569	199	35%
1 пол. 2014г.	8	3	38% за I пол. /41% за 2014г./	299	102	34%

За сравнение: по данни на ВСС за 2011г. в Р. България за извършени престъпления по чл. 354а НК са осъдени 574 лица, като 242 са получили ефективни присъди, или 42% /ОС Стара Загора – 45%/. За 2012г. в Р. България за извършени престъпления по чл. 354а НК са осъдени 547 лица, като 229 са получили ефективни присъди, или 42% /ОС Стара Загора – 39%/. За 2013г. в Р. България за извършени престъпления по чл. 354а НК са

осъдени 569 лица, като 199 са получили ефективни присъди, или **35% /ОС Стара Загора – 56%/**. През първото полугодие на **2014г. в Р. България** за извършени престъпления по чл. 354а НК са осъдени 299 лица, като 102 са получили ефективни присъди, или **34% /ОС Стара Загора – 38%/**. По този показател /тежест на наказанието/ стойностите на ОС Стара Загора са над средните за страната.

През 2014г. броят на постъпилите, респективно свършени дела по чл.343 НК е на нивото от 2013г. и съответно с 35% и 38% по – малко от постъпилите /свършени/ дела през 2012г. и 2011г. Тенденцията за висок процент на делата с наказана престъпността за периода 2011г. – 2013г. е нарушена през 2014г. – едва 33% дела по 343 НК са се върнали в ОС Стара Загора с влезли в сила присъди /споразумение/.

НОХД с наказана престъпност за престъпления по чл. 343 НК

Год.	Общ брой постъпили НОХД	Общ брой свършени НОХД	Общ бр. дела с наказана престъпност	% дела наказана престъпност към постъп. НОХД	% дела наказана престъпност към свърш. НОХД
2011	24	24	23	96%	96%
2012	23	23	18	78%	78%
2013	15	13	13	87%	100%
2014	15	15	5	33%	33%

По отношение на “тежестта на наказанието”: макар и много нисък, процентът на ефективно осъдените лица расте в анализирания период. През 2011г. от осъдените 24 лица, 4 са получили ефективни присъди /или 17%/, през 2012г. от осъдените 20 лица, 3 са получили ефективни присъди /или 15%/ . През 2013г. от осъдените 13 лица, 3 лица са получили ефективни присъди /или 23%/ . През 2014г. от осъдените 11 лица, 3 лица са получили ефективни присъди /или 27%/ . За четирите години по чл.354а НК са осъдени общо 68 лица, в т.ч. 11 ефективно, или 16%.

За сравнение: по данни на ВСС за 2011г. в Р. България за извършени престъпления по чл. 343 НК са осъдени 347 лица, като 51 са получили ефективни присъди, или 15% /ОС Стара Загора – 17%/ . За 2012г. в Р. България за извършени престъпления по чл. 343 НК са осъдени 279 лица, като 53 са получили ефективни присъди, или 19% /ОС Стара Загора – 15%/ . За 2013г. в Р. България за извършени престъпления по чл. 343 НК са осъдени 261 лица, като 51 са получили ефективни присъди, или 20% /ОС Стара Загора – 23%/ . През първото полугодие на 2014г. в Р. България за извършени престъпления по чл. 343 НК са осъдени 129 лица, като 30 са получили ефективни присъди, или 23% /ОС Стара Загора – 25%/ . По този

показател /тежест на наказанието/ стойностите на ОС Стара Загора /макар и ниски/ са отново над средните за страната.

**Ефективно осъдени лица по чл. 343 НК
в ОС Стара Загора и Р. България**

Год.	ОС Стара Загора			Република България		
	Общ брой осъдени лица	Брой лица с ефективни присъди	% ефективно осъдени спрямо общ брой осъдени	Общ брой осъдени лица	Брой лица с ефективни присъди	% ефективно осъдени спрямо общ брой осъдени
2011	24	4	17%	347	51	15%
2012	20	3	15%	279	53	19%
2013	13	3	23%	161	51	20%
1 пол. 2014г.	4	1	25% за I пол. /27% за 2014г./	129	30	23%

През 2014г. е увеличен броят на свършените НОХД до три месеца от образуването им: /2014г. – 78%., 2013г. – 67%, 2012г. – 81 %, 2011г. – 82%/.

Големият брой дела, приключили със споразумение /респективно малкия брой приключили с присъда/ през 2011г. и 2012г., е една от основните причини за високите стойности на показателя през тези години. **Броят на делата, приключили с присъда, през периода 2010г. – 2012г. плавно намалява /2010г. – 45%, 2011г. – 39% и 2012г – 39% спрямо общия брой свършени НОХД/. През 2013г. 60% от НОХД са приключили с присъда. Заниженият процент НОХД приключили с присъда през 2014г. /47%/ спрямо 2013г. /60%/ е една от основните причини за по – високия процент НОХД, приключили в тримесечен срок.** Въпреки по – ниските стойности през 2014г. относителният дял на НОХД, приключили с присъда, значително надвишава този през 2012г. и 2011г. Основна причина за ръста в броя НОХД, приключили с присъда в последните две години са **настъпилите промени в законодателството.** С изменението на чл. 381, ал. 2 НПК се въведе забраната за прекратяване на наказателното производство със споразумение в случаите на причиняване на смърт /без значение формата на вина /, т.е обективно се стесни възможността делата по определени текстове от НК да приключват със споразумение.

НОХД, свършени до 3 месеца от образуването им и с присъда

Год.	Общ брой свършени НОХД	Свършени до 3 месеца от образуването	% от общ бр. свършени НОХД	НОХД свършени с присъда	% от общ бр. свършени НОХД
2011	166	136	82%	65	39%
2012	153	124	81%	60	39%
2013	110	74	67%	66	60%
2014	122	95	78%	57	47%

Отчетен доклад на Старозагорски съдебен район за 2014 година

През последните 2 – 3 години се затвърждава още една тенденция. Запазва се **относително голям броят на делата, внесени от Прокуратурата с обвинителен акт, по които е сключено споразумение в съдебно заседание** /2012г. – 17бр., 2011г. – 19 бр., 2010г. – 15 бр./. Тази неблагоприятна тенденция е **нарушена през 2013г. и 2014г. – само 8 бр. през 2013г. и 10 бр. дела през 2014г. внесени от Прокуратурата с обвинителен акт са приключили със споразумение в съдебно заседание. Необходимо е да се работи в посока към намаляване броя на тези дела.** След като е имало възможност да се сключи споразумение с подсъдимите и защитниците им в съдебно заседание, прокурорите е следвало да се възползват своевременно от възможностите на чл.381 – 382 НПК. По внесените обвинителни актове са образувани НОХД и съответно призовани от съда подсъдими, множество свидетели и вещи лица. Това води до неоправдано ангажиране на множество граждани, както и до увеличаване на разходите на съда за възнаграждения на съдебни заседатели, за вещи лица и свидетели и не на последно място и до отрицателно отношение към съда от призованите лица /без подсъдимия/.

За един по – продължителен период от време, анализът на данните по кои текстове от НК се внасят /постигат в хода на съдебното производство/ споразумения, е еднопосочен. За последните шест години в ОС Стара Загора само три дела са свършили със споразумение по чл. 255–257 НК. Същевременно отчетливо расте процентът на тези дела по чл.354а НК. Данните за 2011г. сочат, че процентът на постъпилите НОХД по чл.354а със споразумение е 78%, за 2012г. – 100%, за 2013г. – 71% и за 2014г. – 92%. По отношение на свършените дела, данните също са много високи като стойност: 2011г. – 89%, 2012г. – 100%, 2013г. – 73% и 2014г. – 87%. от свършените дела по чл.354а НК са със споразумение.

Висок е процентът на приключилите НОХД по съкратеното съдебно производство /2011г. – 57%, 2012г. – 63%, 2013г. – 50% и 2014г. – 54%/. Установеният процесуален ред представлява отклонение от стандартния модел на наказателния съдебен процес. **Въвеждането на диференцираната процедура цели облекчаване на съдебната система и ефективно използване на нейните ресурси чрез спестяване на процесуални усилия, финансови средства и време.** То осигурява ускоряване на процеса и приключването му в разумни срокове в съответствие с изискванията на чл. 6, т. 1 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи (ЕКЗПЧОС) и чл.22 НПК. Възприетият законодателен подход кореспондира с насоките, дадени от Комитета на министрите на Съвета на Европа с Препоръка № R(86)12 за преодоляване прекомерната натовареност на съдилищата, водеща до бавно и некачествено правосъдие, както и с практиката на Европейския съд по правата на човека в Страсбург по

приложението на чл.6 ЕКЗПОСЧ. Според общоприетия международен стандарт основен показател за създадени гаранции на правото на справедлив процес е отношението на националните органи към превенцията на забавеното правораздаване, изразено в нормативни механизми за ускоряване на производството. **Тази процедура е насочена към обслужване на обществения интерес чрез ускоряване на наказателния процес. Изградена е на базата на разумния компромис между обвинението и защитата.** Прилагането ѝ води до предоставяне на процесуалноправни и материалноправни ползи, съответно – възлагане на тежести на основните страни в съдебното производство. **Прокурорът е улеснен** в осъществяването на дейността по доказване на обвинителната теза като постига бързо осъждане и своевременно санкциониране на престъпленията, но е обвързан от закона да приеме по-голяма снизходителност при индивидуализация на наказателната отговорност. **Подсъдимият получава по-леко наказание**, но същевременно се съгласява с известни процесуални ограничения, свързани с възможността да спори по поддържаните от прокурора факти и във връзка с това – да участва непосредствено и лично в събирането и проверката на доказателствените средства, подкрепящи, или оборващи обвинението пред съда.

На общественото внимание в последно време **непрекъснато се поставя и още един въпрос – справедливостта и целите на правосъдието при съкратените производства, срещу разбирането за справедливост и ценности в обществото.** На възникват са поставени от една страна обществения интерес от наказване на престъплението със съответно наказание, а от друга – интересите на правосъдието от бързи и не скъпи процеси. Прави впечатление **все по острата реакция на обществото срещу присъдите, постановени от съда при провеждане на диференцираната процедура по реда на глава 27 от НПК**, в които случаи, с оглед предвидената смекчена отговорност на подсъдимите, се налагат наказания, явно неудовлетворяващи обществото, от гледна точка на общоприетия критерий за справедливост. **Обществена критика се отправя към присъдите за извършени престъпления по транспорта**, при които има причинен тежък резултат – смърт на едно или повече лица. **Дългогодишната тенденция в практиката на съдилищата**, не само в региона, а и в цялата страна, да бъдат налагани условни наказания, **включително при причинена смърт, като резултат от ПТП, сочи за негативна оценка от обществото.** Все по настойчиви са призивите за промяна на законодателството, както в неговите материално-правни разпоредби от особената част на НК в тяхната санкционна част, така и досежно възможността за провеждане на съкратено следствие при внесено обвинение за престъпление по транспорта. Тази тема не е останала встрани и от обсъжданите актуални въпроси в ОС Стара Загора.

Статистическите данни показват, че за анализирания четиригодишен период в ОС Стара Загора намаляват постановените присъди по чл. 343 НК по съкратеното съдебно производство: 2014г. – 46%, 2013г. – 58%, 2012г. – 60% и 2011г. – 60%. Статистическите данни сочат още, че делата по чл. 304а НК приключват най – често по съкратеното съдебно производство /75% от свършените НОХД през анализирания четиригодишен период/. Следват делата по чл.199 НК – 70%. и по чл.243 – 249 НК – 68%.

НОХД, свършени по съкратено съдебно производство

Год.	Общ брой свършени НОХД	НОХД свършени с присъда	НОХД свършени по съкратено съдебно производство	% от общ брой свършени НОХД с присъда
2011	166	65	37	57%
2012	153	60	38	63%
2013	110	66	33	50%
2014	122	57	31	54%

По отношение на броя НОХД, свършени със съдебен акт по същество данните са относително стабилни: 84% за 2014г. 87% за 2013г., 85% за 2012г., 86% за 2011г. спрямо общия брой свършени НОХД. По този показател данните на ОС Стара Загора през 2014г. бележат известно отстъпление.

НОХД, свършени със съдебен акт по същество

Год.	Общ брой свършени НОХД	НОХД свършени със съдебен акт по същество /присъда и споразумение/	% от общ брой свършени НОХД
2011	166	143	86%
2012	153	130	85%
2013	110	96	87%
2014	122	102	84%

Причините, водещи до връщане на дела от съда на прокурора за доразследване, не са по– различни от предишните години.

По данни на ВСС за 2013г. от свършените 2973 бр. НОХД, 386 бр. /13%/ са прекратени и върнати за доразследване /ОС Стара Загора – 11%. За първото полугодие на 2014г. от свършените 1517 бр. НОХД, 235 бр. /16%/ са прекратени и върнати за доразследване /ОС Стара Загора – 16%/. За така наречените шумни процеси, със значим обществен и медиен интерес, съотношението е доста по–голямо. Понякога вината е на прокурорите, но не са изключения случаите, в които съдиите намират

всевъзможни нарушения, за да не дадат ход на делото. Вярно е, че наказателният процес е формален, но опасностите започват там, където свършват законовите основания за връщане. **Когато то се прави с “измислени” мотиви, тогава на практика е налице отказ от правосъдие.**

Укоримо е и когато съдът не забелязва прокурорските пропуски, преди да е насрочил процеса. И го връща от зала, когато вече са призовани свидетели и вещи лица, т.е. когато са направени немалки разходи на средства и време. Или пък реши да го върне, когато делото е пред финал.

Възможностите за връщане на делата за доразследване не са много. НПК казва, че съдията прекратява съдебното производство и връща делото на прокурора за допълнително разследване, когато в досъдебното производство е допуснато отстранимо съществено нарушение на процесуалните правила, довели до ограничаване на процесуалните права на обвиняемия, или на неговия защитник, на пострадалия, или на неговите наследници. **Има и тълкувателно решение на ВКС от 2002г. за нарушенията на процесуалните правила по време на разследването, които дават основание за връщане на делото на прокурора.** Това решение е задължително за всички, а и не е толкова обемно и сложно, че да е трудно за възприемане и прилагане. Анализите на върнатите за доразследване дела показват, че **съдиите от наказателното отделение на ОС Стара Загора стриктно спазват визираното тълкувателно решение.** Делата се връщат за доразследване единствено, когато в досъдебното производство е било допуснато отстранимо съществено нарушение на процесуалните правила.

Преимуществено делата са били върнати на ОП Стара Загора с разпореждане на съдията–докладчик /14 бр. /, т.е. налага се изводът, че делата се проучват задълбочено, още преди насрочването им. Не са малко обаче и делата, прекратени за доразследване, в открито съдебно заседание – 5 бр. за 2014г. /26 % от общия брой върнати дела/.

Тази констатация има своята обективна причина, а именно повишаване броя на дела, с обемен доказателствен материал, значителна фактическа и правна сложност и множество подсъдими лица. Характерът на този род дела изисква продължително и задълбочено проучване преди разпоредителното заседание, което много често е препятствано, предвид значителната натовареност на съдиите – продължителността и броя на съдебните заседания, натовареност при дежурство и т.н. Липсата на достатъчно времеви параметри за подготовка на тези дела обуславя и пропуски, които с оглед постигане целите на съдопроизводството, биват отстранявани от състава на съда в съдебно заседание. Реакция в тази насока съвсем естествено се появява от страна на прокуратурата, която не разполага

със законова възможност да атакува акта на съда, с който се връща делото, за разлика от уредената процедура на обжалване и протестиране по реда на чл.249 ал.3 от НПК. **Наложително е през настоящата 2015г. да се работи в посока намаляване броя на дела, върнати за доразследване от открито съдебно заседание.**

Като цяло причините за прекратяване са констатирани непълноти във фактическото обвинение на изготвените обвинителни актове. Констатациите, през минали години, че все още не се е повишило качеството на досъдебното производство, включително и при дейността на прокурора по чл..242 ал.1 от НПК се наблюдава и през изминалата година, което се отразява негативно върху бързината и качеството на правораздаването. Нещо повече, като цяло недоброто качество на обвинителните актове е от такъв характер, че затруднява правораздавателната дейност на съда, доколкото той е обвързан с фактически формулираното обвинение в тях.

Прави впечатление, че интензивността на обществено–политическите отношения пряко рефлектира в дейността на органите на досъдебното производство, при което количеството неминуемо доведе до понижаване на качеството. Данните за съвременната икономическа престъпност, каквито са най–често извършваните престъпления против данъчната, финансовата и осигурителната системи, прането на пари, тези в сферата на корпоративния бизнес, сочат за устойчивост, поради развитието на съвременни информационни технологии, повишаване на нивото на грамотност и възможностите на съвременния свят. На тази престъпност може да се противопостави единствено сериозната подготовка не само на магистратите, но първо на разследващите, в областта на финансово–данъчни познания и компютърно-информационна грамотност.

Все още има множество дефицити при разследването, но превръщането на съдебната фаза в централна за наказателния процес измества процесуалната тежест върху нея, придавайки на практика на досъдебните действия подготвително качество.

Следва обаче изрично да се акцентира върху подчертания стремеж на съдиите от наказателно отделение да проявяват изключителна активност, като правят максимално възможното за събирането на нови доказателства и установяването на обективната истина по делото, което в множество случаи води до преодоляване на пропуските при разследването.

Наред с всичко казано до тук, анализът на прекратените и върнати за доразследване дела сочи, че прекалено формализираният процес е основна обективна причина за връщането на делата за доразследване. За пореден път следва да се посочи, че НПК е прекалено формален по

отношение на изготвяне на обвинителния акт. **Необходими са законови промени в посока към опростяване на процедурите, относно изготвяне на обвинителния акт, по – конкретно чл. 246 НПК да се промени, така че да се облекчи формата на обвинителния акт, както и да отпадне възможността за връщане на дела, заради технически грешки.**

Малък е броят на постановените оправдателни присъди: 2011г. – 2 бр., 2012г. – 1 бр., и 2013г. – 2 бр. , 2014г. – 2 – бр. т.е. 1,20% през 2011г., 0.65% през 2012г., 1.82% през 2013г. и 1.64% през 2014г. от общия брой свършени НОХД. От общо свършените през четирите години 551 бр. НОХД, 7 бр. са приключили с оправдателна присъда или 1.27%, като 2 бр. са потвърдена, 1 бр. – отменена с произнасяне на нова присъда, една присъда /тази от 2012г./ не е обжалвана и 3 бр. са без резултат от обжалване.

НОХД, свършили с оправдателна присъда

Год.	Общ брой свършени НОХД	Общ бр. оправдат присъди	Текст от НК	Резултат от обжалването	% от общ бр.свърш. НОХД
2011	166	2	Чл.244, ал.1 НК Чл.304б, ал.1 НК	Потвърдена Потвърдена	1.20%
2012	153	1	Чл.255, ал.3, ал.1 НК /оправдателна относно единия подсъдим/	Не е обжалвана	0.65%
2013	110	2	Чл.123, ал.1 НК Чл.282, ал.2, чл. 220, ал.2, чл.143, ал.3 НК /оправдателна относно единия от тримата подсъдими/	Без резултат от обжалване Оправдателна присъда по отношение и на тримата подсъдими	1.82%
2014	122	2	Чл.354а Чл.343, ал.1, б.“б”	Без резултат от обжалване Без резултат от обжалване	1.64%
Общо	551	7			1.27%

При първото дело /с постановена оправдателна присъда/ съдът намира, че обществената опасност на извършеното от подсъдимия обуславя прилагането на института – малозначителност на деянието. Данните по делото дават основание на съда да направи извод, че деянието макар и формално да осъществява признаците от състава на престъплението по чл. 354а, ал. 1, пр. 5 от НК, поради своята малозначителност не съставлява престъпление

и в конкретния случай са налице основанията на чл. 9, ал. 2 от НК за признаване на подсъдимия за невинен и оправдаването му по предявеното обвинение.

По второто дело /с постановена оправдателна присъда/ съдът е приел, че при конкретната фактическа обстановка на произшествието, подсъдимият не е допуснал нарушение на правилата за движение и в частност на вменените му в отговорност такива по чл.20, ал.1 от ЗДП, чл.20, ал.2 от ЗДП и чл.42, ал.1, т.1 от ЗДП, пряка и непосредствена последица от които да е настъпилият общественоопасен резултат – причиняване на смърт на едно лице и средна телесна повреда на друго. Поради изложеното, съдът е признал подсъдимия за невинен.

Причините за постановяване на оправдателни присъди могат да се обобщят: Несъставомерност на деянието, за което е внесен обвинителен акт, липса на доказателства, обосноваващи осъдителен съдебен акт по несъмнен начин. В тези случаи наблюдаващият прокурор е следвало да направи всичко възможно, за да се съберат необходимите доказателства, с оглед доказване по безсъмнен начин на извършеното престъпление и съответно участието на обвинените лица в него. Ако тази убеденост, въпреки изчерпването на всички възможни процесуални способности не е била налице, прокурорът закономерно е трябвало да прекрати делото.

От съдените 123 лица през 2014г. са осъдени 121 /от които 4 непълнолетни/, оправдани са две лица. Най-масовото наказание е “лишаване от свобода до три години” – 90 лица, от които 57 лица при условията на чл.66 НК /т.н. условно/, след това “над три до десет години лишаване от свобода” – 24 лица, “над десет до тридесет години лишаване от свобода ” – 2 лица и други наказания – 5 лица.

Съдени и осъдени лица за периода 2011г. – 2014г.

Год.	Съдени	Осъдени	До 3 години		Над 3 до 10	Над 10 до 30	Доживот затвор	Без замяна	Други
			Общо	В т.ч. усл.					
2011	187	185	129	89	38	6	-	-	12
2012	164	162	117	90	30	5	-	-	10
2013	111	109	87	57	12	3	-	1	6
2014	123	121	90	57	24	2	-	-	5

Двете най – тежки постановени присъди през 2014г. са:

Присъда от 26 години лишаване от свобода е наложена на подсъдим, обвинен по чл.116, ал.1, т.4, вр. чл.115 НК. Делото е обжалвано и до настоящия момент е без резултат от обжалването.

Присъда от 12 години лишаване от свобода е наложена на подсъдим, обвинен по чл.116, ал.1, т.12, вр. чл.115 НК. Делото е обжалвано и до настоящия момент е без резултат от обжалването.

Причините за отлагане на наказателните дела са в две константни категории:

- за събиране на нови доказателства;
- нередовно призоваване на подсъдими, свидетели и вещи лица;

Първата категория причини намира обяснението си в усложняването на делата от фактическа и правна страна. Тук е мястото да се отбележи, че значителен брой от отложените дела са във връзка с назначени експертизи.

Нередовността на призоваването е втора по значимост причина за отлагането на делата. За преодоляването ѝ съдиите в наказателно отделение извършват непрекъснат контрол по връчването на призовки и съобщения. Стриктно се спазват и изискванията на ПАС, като съдебната администрация извършва необходимото по своевременното и точно връчване на съобщенията. Въпреки това има една категория обективни причини, които не могат да се преодолеят, поради липсата на пълна база данни, относно актуалното местоживееене на призоваваните лица и съответната гранична статистика. **Като цяло няма констатация съдиите да са отлагали делата без наличие на конкретна и основателна към момента на отлагането на делото причина.**

В броя на отложените дела се включват и тези, които са били насрочени за предварително изслушване на страните по реда на гл.27 от НПК. При тази процедура е възможно делото да приключи с краен съдебен акт в едно съдебно заседание – когато е по чл. 371 т.2 от НПК – със самопризнание на подсъдимия и ако са призовани, респективно конституирани страните в процеса. Възможно е обаче подсъдимият да не желае да приключи по този ред, но пък страните да изразят съгласие да не се разпитват свидетели и вещи лица /или част от тях/, като се възползват от възможността на чл. 371 т. I от НПК. Макар това да води винаги до отлагане на делото и да се включва в процента на отложените дела, традиционно – смятано за негативен показател, то като краен резултат значително облекчава процеса откъм време за провеждане на заседанието и не без значение – облекчава процеса във финансов аспект – чрез спестяване на разходи за свидетели и възнаграждения на вещи лица за явяване в съдебно заседание.

Често срещан проблем при обвинителните актове е, че в техните приложения се включват свидетели, които ще установяват едни и същи фактически обстоятелства, или техните показания са напълно ненужни, тъй като се отнасят до обстоятелство, за което има други доказателства, или пък не

са свързани с предмета на доказване. Често тези свидетели са от други населени места и трябва да се изплатят пътни разноски, или заседанието е през работното им време и следва да се изплати възнаграждение. **Немалък е проблемът с вещите лица, които не рядко са от други градове и следва да се заплатят командировъчни разходи.**

Отново трябва да се отбележи необходимостта от допълнителни усилия – освен за проверка на върнатите в цялост призовки по делата и **за навременна реакция**. Така например – връчване на книжа на подсъдим, чрез роднини, близки, месторабота, мобилни телефони и др., обявяване на ОДИ на свидетели с мярка “установяване на местоживеене”, регулярна проверка на делата по връчването на призовките – както от страна на деловодителя, така и на секретаря, а също и на докладчика по делото. Разбира се, това следва да се извършва не само непосредствено преди съдебното заседание, а и значително преди него, за да има достатъчно възможност да се издири и установи лице, за което се знае, че е с променен, но установим адрес. Така, с повече ангажирани усилия – и на съда, и на служителите, ще се стигне до намаляване на броя на отложените дела.

Голям е броят на отложените дела по молба на страната, като най-честа причина за това – ангажимент на защита, или представен болничен лист. Констатациите на съдиите са, че в много от случаите медицинските документи не отговарят на изискванията на Наредбата за медицинската експертиза на работоспособността. Независимо от това медицинският документ е уважителна причина за отлагане на делото, въпреки неговата неизрядност от формална страна, още повече, че неоформянето му е по вина не на страната, а на длъжностното лице, което го е изготвило. Съдиите са предприемали необходимите мерки за дисциплиниране страните в процеса, съобразно предвидените в законодателството разпоредби, както и чрез налагане на глоби. Общовалидно е констатираното и в годишния доклад за 2013г., че **за отстраняването на тази причина за отлагане е необходимо да бъде регламентирано в НПК, че в рамките на досъдебното производство и в хода на съдебното следствие на една инстанция адвокатът – защитник на подсъдимия да има право да поиска най – много два пъти отлагане на делото, поради заболяване, при трети случай – защитникът да е длъжен да посочи свой заместник, а ако не направи това, съдът да има право да назначи служебен защитник.**

За преодоляване злоупотребите с правото на защита е **наложително регламентиране на нови процесуални правила в НПК** – в случай, че подсъдимият реши да оттегли пълномощията си от защитника – адвокат и да упълномощи друг такъв, той да е длъжен да **направи това най – късно 5 дни преди насроченото заседание, а ако не извърши това, съдът да**

може да назначи служебен защитник. В този смисъл крайно належаща е промяна в чл.96, ал.2 от НПК, тъй като съгласно действащата законова разпоредба замяната на един защитник с друг може да стане само по молба, или със съгласието на обвиняемия /подсъдимия/.

В заключение трябва да се посочи, че макар и броя на отложените дела да не е голям, се наблюдава тенденция всяка година да се увеличава, като анализът сочи, че до известна степен увеличението се дължи и на обективни причини. Все повече се увеличава броя на делата, отложени поради нужда от събиране на нови доказателства, а последното е наложено от непопълването на делата с необходимия обем доказателства още от стадия на досъдебното производство. Показателят отложени дела е несъмнено негативен, но той следва да се преценява на базата на делата, решени в рамките на три месеца от постъпването на делото в съда, до решаването му с краен съдебен акт, който за ОС Стара Загора е относително висок. След като всички останали инструктивни срокове се спазват – тези по образуване и насрочване на делата, както двумесечния срок при последващото отлагане, а също и изготвянето на съдебния акт /респективно мотивите към присъдата/, това води и до разумни срокове в съдебната фаза. **Намаляването на броя на отложените дела не може да бъде са сметка на нарушаване на процесуалните права на страните, или непопълване на делото с необходимите доказателства.**

През 2014г. намалява броят на свършените ЧНД първа инстанция. Намалението е с 3% спрямо 2013г., с 19% спрямо 2012г. и с 44% спрямо 2011г. Като процентно отношение те са 78% през 2014г., 80% през 2013г., 78% през 2012г и 82% през 2011г. спрямо общия брой свършени наказателни дела първа инстанция.

Свършени ЧНД първа инстанция

Год.	Общ брой свършени нак. дела първа инст.	Свършени ЧНД първа инастанция	% от общ брой свършени нак.д. първа инст.	% изменение на ЧНД първа инст. спрямо 2011 г.
2011	954	783	82%	100%
2012	695	541	78%	69%
2013	560	450	80%	58%
2014	562	437	78%	56%

Трябва да се отбележи, че през последните години **трудността на два вида ЧНД непрекъснато се повишава.** Конкретно произнасянето по основателността на прекратяването на наказателното производство изисква задълбочено проучване на големи по обем досъдебни производства,

Отчетен доклад на Старозагорски съдебен район за 2014 година

решаване на редица правни проблеми в рамките на много кратки процесуални срокове за постановяване на съдебния акт, което на практика е трудно осъществимо.

Анализът на срочността в производствата по чл. 243 от НПК показва, че тези дела в сравнително нисък процент покриват законовото изискване за произнасяне в 7-дневен срок. Както вече беше казано, това са дела, усложнени от фактическа и правна страна и със значителен обем доказателствен материал, запознаването и проучването на които отнема продължително време. Още повече, че се касае за проверка на прокурорски актове, с които се слага край на наказателното производство и това изисква много внимателно и задълбочено запознаване с доказателствения материал по делото. **Неспазването на срока наред с това се дължи и на обстоятелството,** че след разпределяне на делото на случаен принцип, съдията докладчик в много редки случаи разполага със срок от седем дни, в рамките на който да не участва в открити съдебни заседания по други дела, съобразно графика за съответния месец, включително дежурства, т.е. същият е натоварен с проучване и произнасяне и по други дела, всяко от които обвързано със срок за произнасяне.

Не следва да се пренебрегват и **свършените дела по чл.64 и чл.65 от НПК.** Те също съдържат голям по обем доказателствен материал, който подлежи на щателно проучване и произнасяне в изключително кратки срокове.

Свършените през 2014г. 169 бр. ВНОХД, ВНЧХД и ВАНД са с 11% по – малко от свършените през 2013г. и с 12% по – малко в сравнение с 2012г. /2014г. – 169 бр., 2013г. – 189 бр., 2012г. – 193 бр., и 2011г – 169 бр./ **Свършените частни наказателни дела въззивна инстанция през 2014г. са на нивото от 2013г. и съответно с 21% и с 15% по – малко спрямо 2012г. и 2011г. /2014г. – 166 бр., 2013г. – 167 бр., 2012г. – 209 бр., и 2011г – 196 бр./**

Свършени ВНОХД, ВНЧХД, ВАНД и ВЧНД

Год.	Общ брой свършени ВНОХД, ВНЧХД и ВАНД	% изменение спрямо 2011г.	Общ брой свършени ВЧНД	% изменение спрямо 2011г.
2011	169	100%	196	100%
2012	193	114%	209	107%
2013	189	112%	167	85%
2014	169	100%	166	85%

Данните показват, че съдиите от наказателно отделение полагат усилия за приключване на въззивните дела в разумни срокове. По дела с

Отчетен доклад на Старозагорски съдебен район за 2014 година

фактическа и правна сложност се налага въззивната инстанция да събира и проверява доказателства, да се назначават експертизи. Цифрите дават основание да се направи извод, че въззивните наказателни дела се решават относително бързо, за което допринася и създадената организация за разглеждането им. В тази връзка съдиите–докладчици на атакуваните съдебни актове трябва да са особено внимателни и стриктно да спазват разпоредбата на чл.323 ал.1 НПК и да връщат жалбите и протеста, когато те не отговарят на законовите изисквания и не е внесена съответна държавна такса /по дела от частен характер/.

Анализираните по – горе резултати, както по отношение на първоинстанционните, така и по отношение на въззивните наказателни дела, говорят за постигнати добри бързина и ефективност в работата на съда. **Проблемът с бързината на процесите е до голяма степен преодолян и усилията следва да се насочат към повишаване на качеството на правораздаване. Задълбоченото проучване на делата откъм доказателствен материал, улеснява съда в хода на съдебното следствие за попълване на делото от необходимите доказателства, а от друга страна позволява своевременно пресичане на опитите за отлагане на делата. Под задълбочена предварителна подготовка обаче следва да се има предвид и усвояване и осъвременяване на специализираните познания, адекватни на съвременната престъпност.**

По отношение качеството на правораздаването.

През 2014г. са обжалвани 32 бр. НОХД, или 26% от общия бр. свършени дела. С резултат от обжалване са се върнали 23 дела: потвърдени са 7 бр., изменени – 7 бр. и отменени – 9 бр. присъди по НОХД. При ЧНД са обжалвани 27 бр. дела /6%/. С резултат от обжалване са се върнали 33 дела: потвърдени са 28 бр., изменени – 1 бр., и отменени 4 бр. При делата като въззивна инстанция са обжалвани 3 бр. /1%/. С резултат от обжалване са се върнали 4 дела: потвърдени са 2 бр. / в.т.ч. 2 бр. въззивни присъди/ и отменени 2 бр. съдебни акта /в т.ч. 1 бр. въззивна присъда/.

Качество на обжалваните съдебни актове при наказателните дела

Вид дело	Общ бр свърш. дела	Обжалвани дела	% от общ бр.свършени дела	Потв. съдебен акт	Изм. съдебен акт	В т.ч. обект. прич.	Отм. съдебен акт	В т.ч. обект. прич.
НОХД и АНД	125	32	26%	7	7	-	9	-
ЧНД	437	27	6%	28	1	-	4	-
Нак .д. II инст	335	3	1%	2 в т.ч. 2присъди	-	-	2 в т.ч. 1 присъда	-
Всичко	897	62	9%	37	8	-	15	-

Отчетен доклад на Старозагорски съдебен район за 2014 година

И през 2014г. продължи практиката да се прави подробен анализ на всяко едно от делата върнати за ново разглеждане от ПАС и ВКС на общо събрание на съдиите от наказателната колегия. Без да се игнорира инстанционния контрол, се извършва анализ на всеки един от отменените съдебни актове, който се обсъжда на общо събрание на съдиите от наказателното отделение.

През 2014г. в ОС Стара Загора са отменени 10 бр. присъди, в т.ч. 1 бр. присъда, произнесени на въззивна инстанция. Причините, които са довели до отмяната на съдебни актове могат да се сведат до няколко:

–При четири присъди Апелативният съд Пловдив е открил процесуални недостатъци на обжалвания съдебен акт от категорията на абсолютните по смисъла на чл. 348, ал.3, т.1 НПК и отстраними. Апелативният съд е констатирал, че това може да бъде сторено само чрез отмяна на първоинстанционната присъда и връщане на делото на прокурора за отстраняване на визираните процедурни недостатъци и реализиране в пълен обем на правомощията му, произтичащи от разпоредбите на чл. 246 НПК.

▪ НОХД 544/2012г. – ПАС проверявайки правилността на обжалваната присъда във връзка с поддържаните оплаквания и служебно на основание чл.314 НПК, както и с указанията, дадени в отменителното решение на ВКС, намира същата за постановена в нарушение на материалния закон, необоснована, постановена при съществено нарушение на процесуалните правила и явно несправедлива. ПАС констатира, че на досъдебното производство са допуснати съществени процесуални нарушения – нарушено право на защита на двамата подсъдими. Освен тези съществени процесуални нарушения и необоснованост както на обвинителния акт, така и на присъдата, ПАС намира същата и за постановена в нарушение на материалния закон по отношение и на двамата подсъдими. С оглед визираното по – горе обжалваната присъда е отменена и делото върнато на прокурора за ново разглеждане, поради допуснатите съществени нарушения на процесуалните правила на досъдебното производство.

▪ НОХД 177/2013 – ПАС, проверявайки правилността на обжалваната присъда във връзка с направените оплаквания и служебно на основание чл.314 НПК, намира същата за постановена при съществено нарушение на процесуалните правила –нарушено право на защита на подсъдимия, допуснато още на досъдебното производство, както и при постановяване на присъдата, при формиране вътрешното убеждение на първоинстанционния съд по отношение виновността му,

позовавайки се на липсващи доказателства в протокола за претърсване и изземване, въз основа на които е била изготвена и техническа експертиза, възприета от първоинстанционния съд като компетентна. По отношение на веществените доказателствени средства, изготвени чрез специални разузнавателни средства – подслушване са отразени само номерата на телефоните, не са посочени техните IMEI, което също е от съществено значение за изясняване обективно фактите по делото. **Тези допуснати на досъдебното производство съществени нарушения на процесуалните правила, не намерили отражение и в мотивите на първоинстанционната присъда, налагат нейното отменяне и връщане делото на прокурора за нова разглеждане.**

▪ **НОХД 581/2012 – ПАС констатира допуснатото съществено нарушение на процесуалните правила, изразяващо се в противоречие между обстоятелствената част на обвинителния акт и неговия диспозитив, поради отречената от прокурора възможност за приложение на нормата на чл. 26 НК от една страна, а от друга – практически наложена, доколкото с диспозитива обвинението е за причинен общ престъпен резултат от действия в два данъчни периода. Допуснато е и противоречие между обстоятелствена част и диспозитив, относно обвинението за справка декларация с номер 16720/2002г., която на места в обвинителния акт е посочена като такава от 2001г. Тези грешки се мултиплицират в мотивите на ОС Стара Загора, които са засегнати от още по – тежки нарушения, поглъщащи посоченото. Визираните по – горе нарушения на процесуалните правила, се оценяват от ПАС като съществени и ограничаващи правата на подсъдимата, което обуславя връщане на делото прокурора за отстраняването им .**

▪ **НОХД 256/2013 – ПАС констатира, че още в постановлението за привличане на обвиняем е пропуснато да се изпише словесно формите на опасния рецидив по чл. 29 НК. Същественото нарушение в хода на досъдебното производство обаче е допуснато при изготвяне на обвинителния акт, тъй като в неговата обстоятелствена част не са посочени предишните осъждания на подсъдимия, обуславящи правната квалификация на деянието във вр. с чл. 116 ал.1 т.12 НК. Обстоятелствената част на обвинителния акт не отговаря на изискванията на чл. 246 ал. 2 НПК, когато не включва всички фактически данни и обстоятелства, свързани с начина на извършване на престъплението, които са от значение за квалификацията на деянието така, както е посочено в заключителната му част. Следва да се уточни и кои именно осъждания са предпоставка за квалификацията**

“опасен рецидив“ по двете хипотези на чл. 29 ал. 1 НК. Това нарушение на процесуалните права е съществено, защото не дава възможност на обвиняемия да узнае обвинението в неговата цялост, за да организира защитата си /Р-537-93-II н. о./. ПАС счита, че след задълбоченото запознаване със събраните на досъдебното производство доказателства не може да се приеме, че те подкрепят в достатъчна степен самопризнанието на подсъдимия, поради което и не са били налице основанията за провеждане на съкратено съдебно следствие по реда на гл. 27 вр. чл. 371 т. 2 НПК, а делото е следвало да се разглежда по общия ред. С оглед визираното по – горе обжалваната присъда е отменена и делото върнато на прокурора за ново разглеждане, поради допуснатите съществени нарушения на процесуалните правила на досъдебното производство.

–През 2014г. четири присъди /в т.ч. една въззивна/ са отменени и върнати за ново разглеждане от друг състав на ОС Стара Загора

- НОХД 904/2007–ПАС констатира, че, събраните по делото доказателства са изброени като факти, без съдът да е посочил в мотивите си кои доказателства, какви обстоятелства установяват, в нарушение на чл.305 ал.3 НПК и да съпостави същите. Мотивите на присъдата не съдържат съображения по преценка на доказателствата събрани в хода на съдебното и досъдебно производство. Липсата на цялостен анализ на съдържанието на доказателствения материал сочи за пороци на формирането на вътрешното убеждение на първоинстанционния съд, съобразно принципното изискване на чл.14 ал.1 НПК. Не са изложени и обстоятелства, които формират фактическия състав на престъплението, за което подсъдимият е признат за виновен, както от обективна, така и от субективна страна. Изготвените от първоинстанционния съд мотиви към атакуваната присъда изключват възможността въззивната инстанция да провери правилността им и да се произнесе по същество по основателността на довода за незаконосъобразност на обжалвания съдебен акт. Липсата на мотиви към присъдата винаги е съществено нарушение на процесуалните правила по смисъла на чл.348 ал.3 т.2 НПК, с последица отмяна на постановената присъда съгласно чл.335 ал.2 НПК. Въззивният съд не може да осъществи функциите си по нейната проверка, да замести липсващите мотиви, или сам да отстрани допуснатото съществено процесуално нарушение. С оглед визираното по – горе обжалваната присъда е отменена и делото върнато за ново разглеждане от друг състав на същия съд

▪ **НОХД 357/2013 – ПАС констатира допуснато съществено нарушение на материалния, а и на процесуалния закони, с оглед солидарното осъждане на тримата подсъдими по предявените срещу тях граждански искове.** Това е така, тъй като подсъдимите са били предадени на съд за извършено от всеки един от тях непредпазливо престъпление. При наличието на непредпазливата форма на вина, солидарната отговорност е изключена, тъй като всеки един от подсъдимите единствено отговаря за това, което сам виновен е причинил, предвид, че е налице независимо извършителство. Това нарушение на постановената присъда е пренесено от обвинителния акт, в който незаконосъобразно на всеки един от подсъдимите е била вменена като предмет на престъплението общата стойност на щетата, което е недопустимо при престъпление, извършено по непредпазливост, а следвало да се разграничи в какъв размер всеки един от тях е причинил тази щета. Другото допуснато нарушение е че по гражданските искове подсъдимите винаги отговарят в това си качество, именно на подсъдими, а не на граждански ответници. **Изложеното налага отмяна на постановената присъда и връщане на делото за ново разглеждане от друг състав на същия съд от стадия на съдебното заседание.**

▪ **НОХД 328/2013 – ПАС констатира, че са допуснати съществени процесуални нарушения, свързани с доказателствата и разкриването на обективната истина, респективно за събиране и проверка на доказателствата, за преценката им поотделно и в съвкупност – чл.13 ал.2, чл.14, чл.104, чл.105 ал.2 от НПК, довели и до ограничаване процесуалните права на подсъдимия.** Нарушено е началото на оценка на доказателствения материал закрепено в чл.16 НПК, съгласно което съдът взема решенията си по вътрешно убеждение, основано на обективно, всестранно и пълно изследване на всички обстоятелства по делото, като се ръководи от закона. Нарушена е правилността на вътрешното убеждение от формална и по същество страна, след като при неговото изграждане не са спазени посочените процесуални правила. **Тези нарушения са отстранени от ОС Стара Загора, поради което обжалваната присъда е отменена, а делото върнато за ново разглеждане от дру състав.**

▪ **ВНОХД 1036/2014 - ВКС констатира, че подадената жалба срещу постановената от ОС Стара Загора е основателна. Възражението за наличието на касационното основание по чл.348, ал.1, т.2 НПК е основателно. При разглеждане на делото са допуснати съществени нарушения на процесуални правила, които злепоставят изводите**

по фактите, приети за установени от съда по същество. Редица обстоятелства, от значение за правилното решаване на делото, са останали неизяснени по изискуемия от закона начин – обективно, всестранно и пълно. При новото разглеждане на делото очертаният кръг обстоятелства следва да бъде надлежно изяснен посредством предвидените в закона способности и доказателствени средства. Изложеното налага отмяна на постановената присъда и връщане на делото за ново разглеждане от друг състав на същия съд от стадия на съдебното заседание.

–През 2014г. две присъди са отменени с произнасяне на нова присъда

▪ **НОХД 719/2011 – ПАС е констатирал, че за да е осъществено престъпление по чл. 282 ал.2 или ал.1 от НК деянието трябва да съдържа редица установени от материалноправната норма от Особената част на НК признаци от неговата обективна и субективна страна. Отсъствието на който й да е от тях изключва неговата съставомерност и основанията за ангажиране на наказателна отговорност. ПАС констатира, че от обективна страна не са настъпили не само значителни, но и хипотетични вредни последици, присъщи за състава на престъплението по служба. Сам по себе си фактът на превишаване на права, или власт, не е достатъчен, за да се приеме, че е осъществен престъпният състав на чл.282 НК. По делото липсват конкретни фактически и правни основания да се достигне до извода, че подсъдимият е действал със специалната цел, а именно да облагодетелства фирма за сметка на “Напоителни системи“ гр. Сливен при положение, че липсва релевантна фактология, установяващи каквито и да е било отношения с визираното дружество, или негови представители, които дори теоретично биха могли да го мотивират да осъществи в негова полза инкриминираната дейност. В мотивите си ПАС сочи, че във своите решения ВКС не веднъж е посочвал, че за да е съставомерно едно деяние по чл.282 НК, независимо дали става дума за основния, или квалифицирания състав, е необходимо да са събрани достатъчно годни и несъмнени доказателства, въз основа на които да се направи извода, че длъжностните нарушения не са случайни, или изолирани, не се оказват резултат от стечение на обстоятелствата, или на въздействието на определени фактори, извън волята на дееца, а са подчинени на някоя от дефинираните в НК възможни проявни форми на специалната цел. В случая липсват основания за ангажиране на наказателната отговорност на жалбоподателя подсъдим,**

тъй като същият не е извършил престъпление. **С оглед визираното по – горе ПАС произнася оправдателна присъда.**

▪ **НОХД 433/2011 – ПАС констатира, че направените изводи на първоинстанционния съд за осъществено от подсъдимия от обективна страна деяние по чл. 220 НК са основани на невярна оценка на доказателствения материал и неубедителна аргументация, тъй като неизгодността на сделката, предмет на обвинението не е доказана. След като обвинението е за извършено умишлено престъпление е било нужно, съдът по същество да изложи убедителни мотиви и затова, че подсъдимият е действал с пряк умисъл. Такива мотиви обаче не са налице. ПАС намира също, че първоинстанционния съд е признал вторият подъдим по така предявеното му обвинение при допуснато нарушение на материалния закон. При служебната проверка на присъдата ПАС констатира и неточности в мотивите, и вменяване на извършени престъпления, без наличие на повдигнати обвинения от страна на първоинстанционния съд. С оглед визираното по – горе ПАС произнася оправдателна присъда.**

–Показателен е фактът, че голяма част от “изменените присъди” са с мотив от въззивната инстанция **неспазване “принципа на справедливост”**. Донякъде **противоречивата съдебна практика** е една от основните причини за промяна в размера на присъденото наказание или обезщетение.

През 2014г. са свършени 335 бр. ВНОХД, ВНЧХД и ВЧНД, обжалвани са 3 бр. /1%/. С резултат от обжалване са се върнали 4 дела: два съдебни акта са потвърдени /в т.ч. 2 бр. въззивни присъди/ и два /в т.ч. 1 бр. въззивна присъда/ – отменени.

Наказателни дела предмет на касационна проверка

Вид дело	Общ бр свърш. дела	Обжалвани дела	% от общ бр.свършен и дела	Потв. съдебен акт	Изм. съдебен акт	В т.ч. обект. прич.	Отм. съдебен акт	В т.ч. обект. прич.
ВНОХД	335	3	1%	2 в т.ч.	-	-	2 в т.ч.	-
ВНЧХД				2 присъди			1 присъда	
ВЧНД								

Резултатите от цялостната дейност сочат, че съдиите в наказателно отделение на ОС Стара Загора **притежават добър професионален опит и знания**, работят с чувство за отговорност, като добросъвестно изпълняват задълженията си. В болшинството от случаите мотивите към постановените от тях съдебни актове се изготвят в законоустановените срокове. През 2015г.

следва да се обърне внимание върху качеството на постановените съдебни актове, тъй като то е основен показател за ефективната работа на съдилищата. Съдиите от наказателна колегия разполагат с необходимия капацитет за постановяване на законосъобразни и обосновани съдебни актове, без да допускат съществени нарушения на процесуалните правила.

Съгласно чл.29, ал.8 ЗСРС от 2008г. в Годишните отчетни доклади на окръжните съдилища се включва и информация за издадените през годината разрешения за използване на СРС.

През 2014г. Председателят на ОС Стара Загора е дал 260 бр. разрешения за използване на СРС. Изготвени и получени са 33 бр. ВДС екз. №1. Броят на дадените разрешения, както и броят на лицата, по отношение на които е дадено разрешение за използване на СРС, през отчетната година е намалял, намалял е и броят на изготвените ВДС. През 2014г. не се констатира злоупотреба от органите, които имат право да искат разрешение за използване на СРС /Прокуратура, МВР, ДАНС, ГДБОП/.

Брой разрешения за СРС

Година	Брой дадени разрешения за използване на СРС	% изменение спрямо 2011г.	Брой изготвени и получени ВДС екз. № 1	% изменение спрямо 2011г.
2011г.	872	100%	143	100%
2012г.	498	57%	127	89%
2013г.	332	38%	44	31%
2014г.	260	30%	33	23%

5. Движение на фирмените дела

Закономерно, с влизане в сила от 01.01.2008г. на ЗТР постъплението на фирмени дела в ОС Стара Загора рязко намаля, като през последните три години е относително постоянно: 2014г. – 63 бр., 2013г. – 73 бр., 2012г. – 74 бр., 2011г. – 70 бр. Аналогични са данните по отношение на свършените фирмени дела.

6. Обобщени изводи за дейността на ОС Стара Загора

Разглеждайки дейността на съда като цяло, могат да се направят следните обобщени изводи:

6.1 Правейки анализ на свършените дела ясно се очертават две тенденции: намалява като цяло броят на делата, свършени в тримесечен срок /2014г. – 79%, 2013г. – 79%, 2012г. – 83%, 2011г. – 84%/ и се увеличава броя на тези приключили със съдебен акт по същество /2014г. – 87%, 2013г. – 86%, 2012г. – 84%, 2011г. – 84%/. Съпоставяйки данните на ОС

Стара с тези за страната е видно, че констатациите са обективни. Окръжните съдилища /за разлика от районните и апелативните/ разглеждат дела първа и въззивна инстанция. Многократно вече е коментирана увеличаващата се фактическа и правна сложност на първоинстанционните дела, усложнената процедура по размяна на книжата. Вече коментирах, че не само в наказателното правораздаване се говори за дела със значим обществен интерес, в гражданското и търговско право също има такива дела. **Т.е. съвсем обективно бързината на съдопроизводство /брой дела свършени в тримесечен срок/ в окръжните съдилища намалява. Позитивен е фактът, че показателите на ОС Стара Загора са по – високи от средните за страната за всяка една от анализирани години /особено за първото полугодие на 2014г. – разлика от 6%/.** По отношение на делата, свършени със съдебен акт по същество данните на съда са около средните за страната.

**Свършени дела в ОС Стара Загора и Р. България
в 3 – месечен срок и със съдебен акт по същество**

Година	ОС Стара Загора		Република България	
	% дела в 3 – месечен срок	% дела със съд. акт по същество	% дела в 3 – месечен срок	% дела със съд. акт по същество
2011	84%	84%	79%	86%
2012	83%	84%	80%	86%
2013	79%	86%	78%	86%
I полуг.2014	81%	87%	75%	86%

6.2 Намалял е броят на останалите несвършени дела в края на отчетния период: 2014г. – 561 бр., 2013г. – 635 бр., 2012г. – 620 бр., 2011г. – 583 бр. **За относително високия брой несвършени дела в края на 2014г. /основно първоинстанционни граждански и търговски/ влияние оказва както процедурата по размяна на книжата, така и завишената като цяло фактическа и правна сложност на гражданските, търговски и наказателни дела.**

**Бр. дела за разглеждане и бр. висящи дела
в ОС Стара Загора и Р. България**

Година	ОС Стара Загора			Република България		
	Бр. дела за разгл.	Бр.висящи дела	% висящи към дела за рагл.	Бр. дела за разгл.	Бр.висящи дела	% висящи към дела за рагл.
I полуг.2012	2084	633	30%	75101	24741	33%
I полуг.2013	2005	624	31%	73074	24900	34%
I полуг.2014	1989	602	30%	72669	26413	36%

Визираното по – горе се подкрепя и от анализ на статистическите показатели за страната. Данните говорят, че за страната е налице възходяща тенденция – през последните три години се увеличава процентът на висящите дела, спрямо общия брой за разглеждане такива. Благоприятен е фактът, че показателите на ОС Стара Загора са много стабилни /2012г. – 30%, 2013г. – 31% и 2014г. – 30%/ и значително по – ниски /особено през 2014г./ от тези за страната.

6.3 През 2014г е намалял броят на обжалваните дела /2014г. – 351 бр., 2013г. – 443 бр., 2012г. – 444 бр., 2011г. – 507 бр./. Анализът на статистическите данни показва, че за страната е налице възходяща тенденция – през последните три години се увеличава процентът на обжалваните дела, спрямо общия брой свършени такива. Благоприятен е фактът, че за ОС Стара Загора тенденцията е низходяща, т.е. и двете страни са били доволни от постановления съдебен акт и не са го обжалвали., както и че стойностите на показателя са значително по – ниски /особено през 2014г./ от тези за страната.

Бр. обжалвани и протестирани дела в ОС Стара Загора и Р. България

Година	ОС Стара Загора			Република България		
	Брой свърш. дела	Брой обжалв. дела	% обжалв. към свърш дела	Брой свърш. дела	Брой обжалв. дела	% обжалв. към свърш дела
I полуг.2012	1451	240	17%	50360	9572	19%
I полуг.2013	1381	223	16%	48174	9920	21%
I полуг.2014	1387	197	14%	46256	10008	22%

6.4 През 2014г. са върнати от горната инстанция с отменени решения общо 60 броя /2013г. – 78 бр., 2012г. – 69 бр., 2011г. – 74 бр./ дела от всички отделения на съда, в т.ч. 3 бр. /2013г. – 4 бр., 2012г. – 1 бр., 2011г. – 3 бр./ по обективни причини. Процентът на отменените съдебни актове към общия брой върнати дела е по – нисък в сравнение с 2013г. /2014г. – 18.40%, 2013г. – 20.80%, 2012г. – 16.16%, 2011г. – 15.91/.

Същевременно 2014г. е с най – нисък процент на потвърдените съдебни актове /за сметка на увеличения брой “изменени” такива/ към общия брой върнати дела през последните четири години /2014г. – 65.34%, 2013г. – 68.53%, 2012г. – 73.77%, 2011г. – 76.13% /.

Качество на правораздаването в ОС Стара Загора

Год.	Общ брой върнати дела	Общ брой отменени съд. актове	% отменени съд. актове към бр. върнати дела	Общ брой потвърдени съд. актове	% потвърдени съд. актове към бр. върнати дела
2011	465	74	15.91%	354	76.13%
2012	427	69	16.16%	315	73.77%
2013	375	78	20.80%	257	68.53%
2014	326	60	18.40%	213	65.34%

С най – добри показатели през 2014г. /както и през 2013г./ е гражданско отделение – 14.39% от върнатите от обжалване дела са отменени /2013г.–18.82%/. За наказателно и търговско отделение стойностите са съответно – 25.00% и 19.69%. При гражданско и търговско отделение процентът на отменени съдебни актове през 2014г. намалява спрямо 2013г.

Само в наказателно отделение процентът на потвърдени съдебни актове през 2014г. расте в сравнение с 2013г. /2014г. – 62%, 2013г. – 53%/. Спад се наблюдава в гражданско отделение /2014г. – 68%, 2013г. – 74%/ и търговско отделение /2014г. – 64% , 2013г. – 70%/.

Още веднъж ще отбележа, че при търговските и най – вече при гражданските дела, където преобладаващи са въззивните, голяма част от делата не са допуснати до касационно обжалване, т.е. на практика обжалваният акт не е гледан по същество /73% при въззивните граждански дела и 63.3% при възивните търговски дела/.

Качество на правораздаване при търговските дела

Год.	Общ бр. свърш. дела	Общ бр. върнати дела	Потв. съд. акт	Изм. съд. акт	В т.ч. обект. прич.	Отм съд. акт	В т.ч. обект. прич.	% отмен. към общ бр.свърш.	% отмен. към общ бр.върнати
2011	789	154	119	11	1	24	3	3.04	15.58
2012	881	129	94	12	-	23	1	2.61	17.83
2013	856	141	98	11	-	32	3	3.74	22.70
2014	944	127	81	21	-	25	3	2.65	19.69

Качество на правораздаване при гражданските дела

Год.	Общ бр. свърш. дела	Общ бр. върнати дела	Потв. съд. акт	Изм. съд. акт	В т.ч. обект. прич.	Отм съд. акт	В т.ч. обект. прич.	% отмен. към общ бр.свърш.	% отмен. към общ бр.върнати
2011	773	198	153	16	1	29	-	3.75	14.65
2012	721	205	166	9	-	30	-	4.16	14.63
2013	745	170	125	13	-	32	1	4.30	18.82
2014	683	139	95	24	-	20	-	2.93	14.39

Качество на правораздаване при наказателните дела

Год.	Общ бр. свърш. дела	Общ бр. върнати дела	Потв. съд. акт	Изм. съд. акт	В т.ч. обект. прич.	Отм съд. акт	В т.ч. обект. прич.	% отмен. към общ бр.свърш.	% отмен. към общ бр.върнати
2011	1319	113	82	10	-	21	-	1.59	18.58
2012	1097	93	55	22	-	16	-	1.46	17.20
2013	916	64	34	16	-	14	-	1.53	21.88
2014	897	60	37	8	-	15	-	1.67	25.00

Анализът на върнатите от въззивна и касационна инстанция дела дава основание да се посочат **няколко основни причини, станали повод за отмяна, или обезсилване на съдебните актове на ОС Стара Загора като първа инстанция.**

–**Недостатъчна задълбоченост при проверка редовността на исковата молба и наличието на останалите процесуални предпоставки за допустимостта на предявения иск.** В тази връзка следва да се отбележи, че има констатирани и случаи на допуснато **изменение на иска** под формата на “уточняване на исковата молба” пред въззивната инстанция, което е довело до произнасяне по непредявен иск от ОС Стара Загора като първа инстанция и в резултат – до обезсилване на постановения съдебен акт от въззивната инстанция.

–**Неправилна правна квалификация на спорното материално право и липса на разпределение на доказателствената тежест в доклада по делото /често и непълнен доклад/.**

– **Неправилно тълкуване и прилагане на материалноправните норми при решаването на спора.**

6.5 С оглед изричните изисквания на ВСС, съгласно Протокол №1/11.01.2010г. “**да се даде конкретна оценка за индивидуалната работа на съдиите**” от обобщените данни и показатели се налагат следните изводи:

– по отношение на гражданските дела

През годината в гражданско отделение са свършени общо 157 първоинстанционни граждански дела, от които 113 бр. или 72% в тримесечен срок и 109 бр. /69%/ със съдебен акт по същество. Съдия Пламен Златев е свършил 69 бр. дела, от които 65.22% със съдебен акт по същество и 66.67% в тримесечен срок. Съдия Трифон Минчев е свършил 78 бр. дела, от които 75.31% със съдебен акт по същество и 80.25% в тримесечен срок. През 2014г. са свършени общо 526 въззивни граждански дела, от които 87% със съдебен акт по същество и 94% в тримесечен срок. Показателите при въззивните дела са много близки при всички съдии, като най – добри те са за: бр. свършени дела – съдия Маргарита Саранделчева /94 бр./ и съдия Румяна Тихолова /93 бр./, бр. свършени до 3 месеца дела – съдия Маргарита Саранделчева /98.94%/ и бр. дела, свършени със съдебен акт по същество – съдия Николай Уруков /92.00%/. С най – малко отменени съдебни актове е съдия Даниела Телбизова /1 бр./. С най – малко висящи дела в края на отчетния период /13 бр./ е съдия Даниела Телбизова.

– по отношение на търговските и фирмени дела

През годината в Търговско отделение са свършени 1007 бр. търговски и фирмени дела, от които 83% със съдебен акт по същество и 65% в тримесечен срок. С най – добри показатели са: бр. свършени дела – съдия Анна Трифонова /201 бр./. Тя е и с най – много свършени дела през 2014г. не само в търговско отделение, но и в ОС Стара Загора. Брой свършени до 3 месеца дела – съдия Антония Тонева /77.78%/ и брой дела, свършени със съдебен акт по същество – съдия Иванела Караджова /86.67%/. С най–малко отменени съдебни актове е съдия Румяна Бончева /1 бр./, а с най – малко висящи дела в края на отчетния период е съдия Димитър Христов /30 бр./.

Анализът на статистическите данни в края на 2014г. показва забавено изготвяне на актове над три месеца /от датата на обявяване на делото за решаване/ по общо 53 дела /5.3% спрямо общия брой свършени дела/, в.т.ч. съдия Румяна Бончева - 17 бр., съдия Анна Трифонова – 16 бр., съдия Румяна Танева – 15 бр. и съдия Димитър Христов – 5 бр. Считам, че процентът на забавените съдебни актове спрямо общия брой свършени такива е малък /5.3%/ и след предприетите организационни мерки и разтоварване на търговските съдии в края на отчетната година ще бъде сведен до минимум.

Ще отбележа, че в по – голямата част изготвянето на визираните по – горе съдебни актове надвишава незначително три месеца /от датата на обявяване на делото за решаване/ и закъснението до голяма степен се дължи на обективни причини /високото натоварване на търговските съдии/. Чисто

субективни обаче са причините при забавено произнасяне на съдебния акт повече от шест месеца след като делото е било обявено за решаване. **За 2014г. 15 бр. търговски дела са с изготвен съдебен акт повече от шест месеца след като делото е било обявено за решаване: т.д. 690/2010, т.д. 340/2012, т.д. 383/2012, т.д. 411/2012, т.д. 510/2012, т.д. 637/2012, т.д.707/2012, т.д. 837/2012, т.д. 37/2013, т.д. 42/2013, т.д. 64/2013, т.д. 127/2013, т.д. 231/2013, в.т.д 1305/2013, в.т.д. 1409/2013**

– по отношение на наказателните дела

През годината в Наказателно отделение са свършени 897 бр. наказателни дела, от които 94% със съдебен акт по същество и 86% в тримесечен срок. С най – добри показатели през 2014г. са: бр. свършени дела – съдия Спасена Драготинова /131 бр./, брой дела, свършени до 3 месеца – съдия Соня Каменова /97.59%/, брой дела със съдебен акт по същество – съдия Ива Стефанова /98.00%/. Без отменени съдебни актове е съдия Красимира Дончева, само с един отменен съдебен акт – съдия Мариана Христакева. С най– малко висящи дела в края на отчетния период – съдия Красимир Георгиев /3 бр./.

Анализът на статистическите данни в края на 2014г показва забавено изготвяне на актове над три месеца /от датата на обявяване на делото за решаване, или приключването му с присъда/ по общо 37 дела /4.1% спрямо общия брой свършени дела/, в.т.ч. съдия Татяна Гьонева - 18 бр., съдия Карсмир Рачев– 14 бр. , съдия Мариана Христакева – 4 бр. и съдия Ива Стефанова – 1 бр. Ще отбележа, че процентът на забавените съдебни актове спрямо общия брой свършени такива е малък /4.1%/ и след предприетите организационни мерки в края на отчетната година ще бъде сведен до минимум.

Казаното по – горе за търговските дела в пълна степен важи и за наказателните. В по – голямата част изготвянето на визираните по – горе забавени съдебни актове надвишава незначително три месеца /от датата на обявяване на делото за решаване, или произнасяне на присъдата/ и закъснението до голяма степен се дължи на обективни причини. Чисто субективни обаче са причините при забавено произнасяне на съдебния акт /изготвяне на мотивите/ повече от шест месеца след като делото е било обявено за решаване /е била произнесена присъдата/. **За 2014г. 13 бр. наказателни дела са с изготвен съдебен акт /написани мотиви/ повече от шест месеца след като делото е било обявено за решаване /приключило с присъда/: НОХД 70/2013, НОХД 256/2013, НОХД 186/2011, НОХД 402/2010, НОХД 341/2011, НОХД 176/2013, ВНЧХД 1167/2013, ВНОХД 1182/2013,**

ВНАХД 1189/2013, ВНОХД 1197/2013, ВНЧХД 1234/2013, ВНОХД 1238/2013, ВНЧХД 1266/2013

6.6. В годишния доклад се изнесоха множество данни и се направи подробен анализ за дейността на съда през изминалата 2014г. в сравнение с предходните години. **Затова казаното до тук ще бъде представено от една малко по – различна гледна точка – с включване и на малко демографски данни.**

Съдебният район на Окръжен съд Стара Загора включва 11 общини с общо население 328 104 жители. При 24 съдии и 50 съдебни служители /общо 74 лица, работещи в съдебната система/, **на всеки 13 671 лица има 1 окръжен съдия и на всеки 4 434 лица – 1 работещ в съдебната система** – стойности, значително над – тези на ОС Пловдив /втори по натовареност в Р. България/. Данните за бр. заети в съдебната система са към 30.06.2014г.

**“норми на обслужване” за ОС Стара Загора и ОС Пловдив
/сравнителен анализ/**

Съд	Население	Бр. съдии по щат	Бр. заети в съд. с-ма	1 съдия/ жители	1 зает/ жители
ОС Пловдив	678 197	60	156	11 303	4 347
ОС Ст.Загора	328 104	24	74	13 671	4 434

Данните показват, че **ОС Стара Загора е с “най – високи норми на обслужване”** /брой граждани от един съдия и брой граждани от един зает в съдебната система/ в сравнение с всички окръжни съдилища от Апелативния район.

През последните две – три години съдебната система е изправена пред още един проблем –недостигащите и като цяло намалени бюджетни средства. **Интерес ще представлява съпоставката на натовареността на ОС Стара Загора и постъпилите бюджетни средства, с това “каква е цената на едно свършено дело”.**

Броят свършени дела през 2014г. е съизмерим с този през 2013г. /2014г. – 2587бр., 2013г. – 2592 бр., 2012г. – 2771 бр., 2011г – 2953 бр./. Същевременно отпуснатите бюджетни средства за 2014г. са със 6% повече в сравнение с 2013г. **При тези данни, цената на едно свършено дело в ОС Стара Загора за 2014г. /892.00 лв./ е със 6 % по – висока спрямо 2013г.** Поради липса на данни за бюджетните сметки на съдилищата и свършените дела за 2014г., не може да се направи сравнителен анализ между ОС Стара Загора и други окръжни съдилища, но имайки пред вид визираните вече стойности по отношение на натовареността, аналогични резултати могат да се очакват и по отношение на “цената на едно дело”. Като цяло може да се

направи извода, че колкото по – натоварен е един съд, толкова по – висока “норма на обслужване” има той, а свършените му дела са с по – ниска “себестойност”.

**Брой свършени дела, бюджет и “цена на едно дело”
за периода 2011г.– 2014г. в ОС Стара Загора**

Окръжен съд	2011г. Бюджет/ Бр.св. д.	Цена 1 бр. свършено дело	2012г. Бюджет/ Бр.св. д.	Цена 1 бр. свършено дело	2013г. Бюджет/ Бр.св. д.	Цена 1 бр. свършено дело	2014г. Бюджет/ Бр.св. д.	Цена 1 бр. свършено дело
ОС Стара Загора	2168901	734 лв.	2226686	804 лв.	2180908	841 лв.	2307456	892 лв.
	2953		2771		2592		2587	

6.7 На 02.12.2014г. комисия в състав: Станислав Георгиев – заместник –председател на АС Пловдив, Христо Белев – съдия в АС Пловдив и Нестор Спасов – съдия в АС Пловдив, на основание чл. 106, ал. 1, т. 6 от ЗСВ и в изпълнение на Заповед № 119/30.10.2014г. на Председателя на АС Пловдив, **извърши проверка на дейността на ОС Стара Загора за периода 01.12.2013г. – 31.10.2014г, съобразно задачите, поставени с цитираната заповед.**

Бяха направени следните констатации:

По отношение изпълнение на препоръките, дадени с доклад от проверката през 2013г. беше констатирано, че:

–Спазва се разпоредбата на чл. 252, ал. 2 от НПК, за даване писмено разрешение от Председателя на съда при необходимост от по– дълъг срок при насрочване на делата.

–Разпорежданията за предаване на съд се изготвят в кратки срокове.

–Исканията по реда на чл.161 и чл.164 НПК за даване на разрешение, или одобрения за претърсване и изземване и обиск се разглеждат в деня на постъпването им. Въз основа на постъпилото искане, ведно с протокола от извършеното процесуално действие се образува ЧНД.

–При изготвяне на разпорежданията, датата на същите се отразява под самото разпореждане, а не в края му.

–Произнасянето с определение по мярката за неотклонение се отразява в самия протокол от съдебното заседание.

–Полага се старание за по–прецизно мотивиране на съдебните актове, с излагане най– напред на приетата фактическа обстановка по делото и след това **обсъждане на доказателства и доказателствени средства и оплакванията на страните.**

При преглед на статистическите данни за натовареността на съдиите се констатира, че наказателните дела се разпределят равномерно, по съответните групи. Съществува разлика между броя дела, разпределени на съдиите от Гражданско отделение и тези в Търговско отделение, като бройката на последните е значително по - голяма.

В изпълнение на задачите, предмет на проверката, бяха проверени граждански, наказателни и търговски дела, взети случайно от деловодствата.

Изводът от извършената проверка е, че в ОС Стара Загора не е създадена необходимата организация по образуване, разпределение, движение и приключване на гражданските и търговските дела. Има случаи, когато по граждански спорове се образуват търговски дела. Има случаи, при които делото се разпределя на съдия докладчик не в деня на постъпването, или най - късно на следващия ден, а по - късно, което е недопустимо. За извършеното разпределение се прави и прилага по делото разпечатка, която няма характер на индивидуален протокол и не е подписана. Действителният протокол се съхранява при съответния заместник-председател и в деловодството. След ноември 2014г. тази практика е прекратена и по делата се прилагат подписани индивидуални протоколи за разпределение.

Има случаи, при които вече образувано търговско дело се прекратява като такова и се образува гражданско дело с нов номер. Към момента на проверката тази практика е прекратена, но е съществувала в проверявания период.

Значителен е броят на случаите на забавяне изготвянето на съдебни актове в периода на проверката, особено и най - вече на съдиите от Търговско отделение /приложени разпечатки по делата/. Обективни причини за това вероятно са неравномерното разпределение на делата между съдиите от ГО и ТО и други организационни пропуски. Но явно има и субективни причини, за отстраняването на които не са взети адекватни мерки.

Въз основа на визираното, Комисията дава следните препоръки:

–По всички дела да бъде прилаган индивидуален протокол за разпределение, подписан от разпределящия, като разпределянето се извършва в деня на постъпването, или най - късно на следващия ден. Ако е необходимо, да бъдат изработени нови Вътрешни правила за разпределението на делата, които да са в пълно съответствие с ПАС;

–Да бъдат предприети съответните организационни мерки за оптимизиране сроковете за разглеждане и приключване на делата, включително и чрез персонални промени на съдебните състави;

–Да бъдат предприети по – адекватни организационни мерки за намаляване и недопускане на случаи на забавяне изготвянето на съдебни актове;

–Да бъде преустановена практиката по граждански спорове да бъдат образувани търговски дела;

–Да бъдат предприети съответните организационни мерки за изравняване броя на делата, които се разпределят между съдиите от Гражданско и Търговско отделение.

С оглед направените препоръки бяха предприети съответни организационни мерки:

- Въз основа на Заповед №9/06.01.2015г. бяха актуализирани групите дела в програмата за случайно разпределение на делата, така, че да бъде регулирано равномерното постъпление не само от към брой дела, но и от към такива с по – висока фактическа и правна сложност;

- Въз основа на Заповед №17/08.01.2015г., с оглед подобряване организацията на работа в гражданско отделение, съдия Пламен Златев, считано от 12.01.2015г., преминава във втори въззивен граждански състав;

-Със Заповеди №87/02.02.2015г. и № 88/02.02.2015г. беше разпоредено на съдиите, съответно от наказателно и търговско отделение, неизготвили в срок съдебни актове, да предприемат необходимите мерки и сторят това в най – кратък срок.

- Със Заповед № 118/11.02.2015г. бе наредено да се упражнява ежемесечен контрол за спазването на предвидените в процесуалното законодателство срокове по движението и приключването на делата, както и срочното постановяване на решенията; да се упражнява тримесечен контрол, относно спрените дела; да се осъществява преглед на новообразуваните и висящите дела, с оглед насрочването им в разумен срок.

- Беше преустановена практиката по граждански спорове да се образуват търговски дела, така че в настоящия момент се наблюдава раномерно натоварване между гражданските и търговски съдии

III. СГРАДЕН ФОНД И ТЕХНИЧЕСКА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

1. Сгради, оборудване, проблеми

- Съдебна палата, гр.Стара Загора**

Извършените ремонти през 2014г. в сградата на Съдебната палата Стара Загора бяха намалени в сравнение с предшестващите такива. Това се дължеше главно на икономическата среда и кризата в цялата държава, както и

намалелите средства в бюджета на съдебната система и ОС Стара Загора, касаещи текущите ремонти и обзавеждания.

През месец юни и юли на 2014г. бе извършен ремонт на архивни помещения на РС Стара Загора, което включваше основно подмяна на осветителната инсталация и ремонт на ел.табло в сутеренния етаж в Съдебна палата – Стара Загора. С монтирането на енергоспестяващи осветителни тела приключи основния ремонт на ел. инсталацията на всички архиви в сградата, съгласно изискванията за пожарна безопасност. Остават неотремонтирани само 2 бр.ел.табла в сградата на III–тия и IV–тия етаж на малкото западно стълбище, както и възстановяване на аварийното осветление пред помещенията на ОП Стара Загора. Тези ел. табла и осветление обслужват помещенията на ОП Стара Загора и следва средствата за техния ремонт да се осигурят от тази институция.

През месец юни на 2014г. бе извършен основен ремонт на тоалетната на I–вия етаж, разположена в южния коридор на Съдебната палата, включващ подмяна на ел. и на ВиК инсталации, нови фаянсова облицовка, настилка от теракота и санитарни прибори. С този ремонт се завършиха основните ремонти на всички тоалетни в сградата на Съдебна палата – Стара Загора, които вече отговарят на всички санитарни и противопожарни норми.

През месец декември на 2014г. се извърши текущ ремонт, включващ освежаване на стени и тавани и нови подови настилки от ламиниран паркет в съдийски кабинет №32 на III–тия етаж и стаи № 52 и 54 на IV–тия етаж в Съдебна палата – Стара Загора, където работят съдии и деловодство на РС Стара Загора. С тези ремонти бе завършен ремонта на всички съдебни зали и кабинети на ОС и РС Стара Загора. Така тенденцията да се ремонтират по линията на текущи и аварийни ремонти залите, кабинетите и архивите, като се подмениха поетапно вътрешната ел.инсталация в тях и се поставиха нови осветителни тела, се изпълниха предписанията на РС "ПАБ" гр.Стара Загора за полагане на нови отговарящи на противопожарните и санитарно–хигиенни норми в Република България ел.кабели и осветителни тела. С извършване на освежаването на таваните и стените в залите, съдийските кабинети и архивите и полагане на нови подови настилки се създадоха много по–добри условия за работа на съдиите и служителите в тези съдилища в Съдебна палата – Стара Загора

През месец септември на 2014г. бе извършен аварийен ремонт на гл. ел.табло в сутерена на сградата на Съдебна палата – Стара Загора с осигурени средства от аварийния фонд на ВСС. През месец декември на 2014г. бяха извършени аварийни ремонти на газова горелка на отоплителен котел и на ел. осветлението на стълбищни клетки между II–ри и III–ти етажи в Съдебна палата – Стара Загора с осигурени средства от аварийния фонд на ВСС.

През 2014г. текущо през различни месеци бяха осигурени средства за извършване на неотложни ремонти на копирни апарати, принтери, компютри и климатизатори за нуждите на деловодства и съдебни секретари в ОС Стара Загора и РС Стара Загора.

През новата 2015 година ще да се кандидатства отново в Министерство на правосъдието за средства за извършване на проектиране и изграждане на 2 бр. служебни асансьори в северния английски двор. За това инвестиционно намерение предстои възлагане, разработване и съгласуване на работни проекти по всички части и кандидатстване за средства за капиталовите разходи пред Министерството на правосъдието, или пред Министерство на регионалното развитие и благоустройството по европейските фондове като програма “Регионално развитие”.

През 2015 година след изграждането на асансьорите ще се кандидатства за средства за извършване на основен ремонт на подовите настилки на коридорите, фойетата и стълбищните клетки в Съдебната палата. Необходимо е да бъдат ремонтирани изпочупените стъпала и да се положат нови подови покрития на всички етажи на сградата. За това инвестиционно намерение предстои кандидатстване за средства по Проект “Красива България”, по който се изпълняват такива видове СМР и за капиталовите разходи пред Министерството на правосъдието или ВСС.

През 2012г. във връзка с усложняващата се обстановка по линия на международния тероризъм и с цел повишаване надеждността на Съдебната палата – Стара Загора и недопускане внасянето на взривни материали и вещества и във връзка с всички предписани мероприятия от ГД “Охрана” към Министерството на правосъдието се подготвиха и предадоха в МП пълни количествено–стойностни сметки, касаещи ремонтни работи, свързани с монтираното външно и вътрешно видеонаблюдение в сградата на Съдебната палата – Стара Загора, както и осигуряване на ограничителен пропускателен режим по етажите. Поради липса на достътно средства в Министерство на правосъдието тези предвидени СМР не бяха извършени и през 2014г. Предстои тяхното извършване на по-късен етап след предоставяне на средства от МП.

2. Техническо оборудване – компютри, принтери, мрежи, програмни продукти, проблеми.

- **Окръжен съд, гр.Ст.Загора**

Във всички отделения на съда новопостъпилите дела се разпределят по докладчици с програмата за разпределение на дела LawChoice, разработена от Администрацията на Висшия съдебен съвет, за което са създадени и приведени в изпълнение Вътрешни правила, съобразени с Единна методика по

приложението на принципа на случайното разпределение на делата. От 2014г. се използва версия 4.0.20 на програмата. Използваме и допълнителен модул на програмата LawChoice за избор на съдия–заместник на член за въззивен състав. Със същото приложение /версия 3.3.2/ се разпределят на случаен принцип и съдебните заседатели в съответствие с чл.72, ал.2 от Закона за съдебната власт.

Информационната система за управление на съдебните дела САС “Съдебно деловодство”, разработена от “Информационно обслужване” АД–гр. Варна, се използва от месец октомври 2004г. в съда и обхваща напълно дейността на съдии, деловодители и секретари в Гражданско, Наказателно и Търговско отделения, регистратура и архив на съда. Присъединените постановени съдебни актове са със заличени данни в съответствие със Закона за защита на личните данни и Закона за класифицираната информация. Ежедневно финализиращите съдебни актове се публикуват на сайта на съда и се изпращат и публикуват на Централния уеб базиран интерфейс за публикуване на съдебните актове и се осъществява електронния /безхартиен/ обмен на данни между съдилищата. Стремим се към създаване на пълно електронно досие на делата.

В съда е създаден и работи механизъм за получаване в електронен вид на обвинителните актове и предложенията за споразумение от Окръжна прокуратура Стара Загора и “прикачването” им в електронната папка на съответното дело през САС “Съдебно деловодство”.

В Окръжен съд-Стара Загора се използва правно–информационната система Апис7– модули Апис–Право, Апис–Практика и Евро Право.

На Internet сайта на ОС Стара Загора /<http://www.osstz.com/> е предоставена следната информация: график на насрочените дела за предстоящия месец, като делата от особен обществен интерес се отбелязват изрично; ежедневно, в съответствие с изискването за незабавно публикуване на съдебните актове след постановяването им, се актуализира и информацията за постановените съдебни актове в съда, като отделен линк е насочен директно към постановените актове по дела от особен обществен интерес; достъпни са Вътрешните правила за публикуване на съдебните актове на Интернет страницата на съда; месечна справка за влезлите в сила съдебни актове; информация за свободните работни места и конкурси в съда; отчетния доклад на Председателя на съда за изтеклата година; обявления за публична продан на частни и държавни съдебни изпълнители; работно време и телефони за контакт на деловодствата; телефон за сигнали на граждани и др. полезна информация.

Два от аспектите на сигурността /програмен и организационен/ на работа и защита на информацията в съда са осигурени чрез антивирусен софтуер ESET Endpoint Antivirus с лиценз, предоставен от Висш съдебен съвет и актуализиране на “Правила за използване на програмни продукти и Интернет в ОС Стара Загора”.

Локалната компютърна мрежа на ОС Стара Загора е изградена през 1999г. т.е. структурното окабеляване е вече на 16 години. Наложително е пълното ѝ обновяване с кабели от по–висока категория, позволяващи пренос на данни с по–висока скорост.

В отговор на писмо изх.№91-00-154/30.10.2014г. на Висш съдебен съвет посочихме, че повече от половината ни компютри са получени през 2006г. и по-рано. В момента в употреба са и компютри, получени през 2003г. Параметрите им позволяват използване само на WinXP, която операционна система не се поддържа от Microsoft от 8 април 2014г. От април 2015г. спира поддържането и на Java7, максимална версия за работа под WinXP. Това вече започва да създава проблеми при използване на Търговски регистър, от който ежедневно се правят справки за нуждите на Търговско отделение при съда. Затруднена е работа при обработка на информация от базата–данни, създавана повече от десет години, електронната папка и УЕБ–базирани приложения. Наложителна е подмяната на наличната компютърна техника с нова, съвременна.

С решение от 08.07.2014г. на Комисия “Професионална квалификация, информационни технологии и статистика” при Висш съдебен съвет искането ни за средства за 25 броя компютри /около една трета от общия брой компютри в експлоатация в момента/ е прието и включено в обобщената таблица за необходима техника. Очакваме през настоящата година да получим тези средства.

В отговор на писмо изх.№91-00-116/17.09.2013г. на Висш съдебен съвет посочихме и необходимата ни сума за закупуване и инсталиране на Информационна система с електронни табла. Необходимостта от това остана и през изтеклата 2014г., тъй като това наше искане не беше удовлетворено.

IV. ОБОБЩЕН АНАЛИЗ НА РАБОТАТА НА РАЙОННИТЕ СЪДИЛИЩА В СЪДЕБНИЯ ОКРЪГ.

1. Постъпили дела

Данните се основават на статистическите отчети, изпращани от районните съдилища в региона в края на всяка година в МП и ВСС и дават основание за следните изводи:

През отчетната година в районните съдилища от региона са постъпили **16 805 бр. граждански и наказателни дела, които са с 5% по – малко в сравнение с 2013г. , с 12% по – малко в сравнение с 2011г. и с 11% по – малко в сравнение с 2010г.**

Малък ръст /2%/ в постъплението през 2014г. спрямо предходната година бележат единствено наказателните дела. НОХД бележат намаление от 15%, гражданските дела – от 8%, а съдебно – изпълнителните – от 41%.

Постъпили дела в районните съдилища

Вид дела	2011	2012	2013	2014	Промяна спр. 2013 %
1.наказателни /общо/ в т.ч.НОХД	5804	6140	6352	6499	+2 %
	1951	1944	1842	1573	-15 %
2.граждански /общо/	13073	12850	11249	10306	-8 %
3.съдебно-изпълнителни	1348	2073	2807	1645	-41 %
Общо: /т.1 + т.2/:	18877	18990	17601	16805	-5 %

По отношение на постъпилите дела през 2014г. показателите “**Действителна натовареност**” /**38.15**/ и “**Натовареност по щат**” /**35.01**/ бележат намаление спрямо 2013г.. /“действителна натовареност” – 40.46 и “натовареност по щат” – 36.67/.

С най – високи стойности по отношение на показателя “натовареност по щат” е РС Стара Загора /**39.41**/, следван от РС Раднево /**36.58**/.

По отношение на “действителната натовареност” с най – високи показатели е РС Раднево /**60.55**/, следван от РС Стара Загора/**40.77**/.

И по двата показателя с най – ниски стойности е РС Чирпан.

“Натовареност по щат” и “Действителна натовареност” в районните съдилища по отношение на “Постъпили дела”

Районен съд	Общ бр. пост. дела	Съдии по щат	Действителна натовареност	Натовареност по щат
Ст.Загора	9458	20	40.77	39.41
Казанлък	3710	10	30.92	30.92
Чирпан	1046	4	29.46	21.79
Раднево	1756	4	60.55	36.58
Гълъбово	835	2	34.79	34.79
Окръг 2014г.	16805	40	38.15	35.01
Окръг 2013г.	17601	40	40.46	36.67

Отчетен доклад на Старозагорски съдебен район за 2014 година

1.1 Постъпили през 2014г. в районните съдилища граждански дела

Постъплението на граждански дела през 2014г. бележи намаление спрямо предходните три години – съответно с 8 %, спрямо 2013г., с 20% спрямо 2012г. и с 21% спрямо 2011г. Намаление в постъплението през 2013г. в сравнение с предходната година е най – голяма при РС Казанлък /21%/. Ръст в постъплението бележат РС Раднево /51%/ и РС Чирпан /11%/.

Постъпили граждански дела по районните съдилища

Районен съд	Постъпили граждански дела				
	2011г.	2012г.	2013г.	2014г.	Промяна спрямо 2013 г. в %
Ст. Загора	7603	7289	6105	5433	-11 %
Казанлък	3330	3374	3092	2442	-21 %
Чирпан	692	632	564	627	+11%
Раднево	883	884	838	1262	+51 %
Гълъбово	565	671	650	542	-17 %
Общо:	13073	12850	11249	10306	-8 %

Постъплението на граждански дела през последните три години се повлия от настъпилите законодателни промени. И през 2014г. с най – голямо дялово участие в постъплението са делата по чл. 410 и чл. 417 ГПК /Заповедните производства/. Най – висок е процентът за РС Гълъбово /70%/, а най – нисък за РС Раднево – 54%. Средно 60% от постъпилите граждански дела в регион Стара Загора за 2014г. са “Заповедни производства”. Намалението в постъплението на гражданските дела през 2014г. води до намаление на постъпленията и в “Заповените производства” – с 13% спрямо 2013г. Най – голямо е намалението за РС Казанлък /27%/. Ръст в постъплението бележат РС Раднево /43%/, РС Чирпан /10%/ и РС Гълъбово /2%/.

Постъпили дела по чл. 417 и чл 410 ГПК

Районен съд	Брой пост. гр. дела	Бр. пост. дела по чл. 410- 417 ГПК - 2014г.	% от общ бр. пост. гр. дела	Бр. пост. дела по чл. 410- 417 ГПК - 2013г.	% изменение спрямо 2013г.
Ст. Загора	5433	3271	60 %	3894	-16 %
Казанлък	2442	1500	61 %	2043	-27 %
Чирпан	627	378	60 %	343	+10 %
Раднево	1262	681	54 %	475	+43 %
Гълъбово	542	377	70 %	371	+2 %
Общо:	10306	6207	60 %	7126	-13 %

1.2 Постъпили през 2014г. в районните съдилища наказателни дела

Постъплението на **наказателни дела** през 2014г. **бележи увеличение спрямо предходните три години** – съответно с 2%, спрямо 2013г., със 6% спрямо 2012г. и с 11% спрямо 2011г. Увеличение на постъпилите **наказателни дела** през 2014г. спрямо предходната 2013г. се наблюдава при РС Стара Загора /с 14%/ , РС Раднево /с 34%/ и РС Гълъбово /с 4%/. Намаление от 23% се отчита в РС Казанлък и от 18% в РС Чирпан .

Постъплението на **НОХД** през 2014г. **бележи намаление спрямо предходните три години** – съответно с 15%, спрямо 2013г. и с 19% спрямо 2012г. и 2011г. Единствено РС Раднево бележи ръст /6%/ в постъпилите НОХД. Намалението при РС Стара Загора е с 14%, при РС Казанлък със 16%, при РС Чирпан с 24% и при РС Гълъбово с 15%.

Постъпили наказателни дела по районни съдилища

Районен съд	2011г.		2012г.		2013г.		2014г.		Пром. спр.2013 %	
	Наказ Общо	В т.ч. НОХД	Наказ Общо	В т.ч. НОХД	Наказ Общо	В т.ч. НОХД	Наказ общо	в т.ч. НОХД	Наказ Общо	в т.ч. НОХД
Ст.Загора	3332	876	3468	927	3540	830	4025	710	+14 %	-14 %
Казанлък	1336	507	1457	487	1648	518	1268	433	-23 %	-16 %
Чирпан	511	248	506	239	513	206	419	156	-18 %	-24 %
Раднево	352	164	419	165	370	143	494	151	+34 %	+6 %
Гълъбово	273	156	290	126	281	145	293	123	+4 %	-15 %
Общо:	5804	1951	6140	1944	6352	1842	6499	1573	+2 %	-15 %

От постъпилите 1573 бр. **НОХД** в районните съдилища през 2014г. /2013г. – 1842 бр., 2012г. – 1944 бр., 2011г.–1951 бр./, са **прекратени и върнати за доразследване 55 бр.** /2013г. – 108 бр., 2012г. – 80 бр., 2011г. – 116 бр./. **Спрямо 2013г. върнатите за доразследване дела са намалени близо 2 пъти..**

По районни съдилища данните са следните: СРС – 32 бр. дела /2013г. – 52 бр., 2012г. – 41 бр., 2011г. – 47 бр./, КРС – 18 бр. дела /2013г. – 30 бр., 2012г. – 21 бр., 2011г. – 49 бр./, РРС – 3 бр. дела /2013г. – 10 бр., 2012г. – 13 бр., 2011 – 13 бр./, ЧРС – 0 бр./2014г. – 4 бр., 2012г. – 2 бр., 2011г. – 3 бр./ и РС Гълъбово –2 бр. /2013г. – 12 бр., 2012г. – 3 бр., 2011г. – 4 бр./.

При преценка на основанията за прекратяване на съдебното производство и връщане на делото на прокурора /чл. 249, ал. 2 НПК и чл. 288 т. 1 НПК/ съдилищата от окръга са се ръководили от действащите нормативни актове, ТР № 2/2002 година на ОСНК на ВКС на Република България, както и съдебните актове на по–горните инстанции в случаите, когато се отменя

присъда на първоинстанционен съд и делото се връща на органите на досъдебното производство /чл. 336, ал. 1 т. 1 НПК/.

След анализ на актовете на съда, отнасящи се до прекратяване на съдебното производство и връщане делото на РП / разпореждания по чл. 249, ал. 1 във вр. с чл. 248, ал. 2 т. 3 от НПК и определения по чл. 288 т. 1 от НПК/ могат да се направят изводи в следните насоки :

– Прокурорите от районните прокуратури **се възпозват активно от процесуалната възможност на чл. 249, ал. 3 НПК да обжалват** пред въззивна инстанция разпорежданията на съдията–докладчик, с които се прекратява съдебното производство и делото се връща на РП. Повечето от атакуваните разпореждания са потвърдени от ОС Стара Загора при въззивния контрол.

– Не са констатирани случаи на тенденциозно заобикаляне на чл. 249, ал. 1 и ал. 2 НПК чрез прилагане на чл. 288 НПК, с цел предотвратяване и избягване на инстанционния контрол.

Установените отстраними съществени процесуални нарушения по НОХД се свеждат до няколко групи.

Допуснати процесуални нарушения от разследващите органи, обективирани в техните актове /постановления за привличане на обвиняем, постановления за предявяване на разследване/, често се пренасят и като процесуални нарушения в обвинителните актове.

В редица случаи обвинителните актове не отговарят на изискванията на чл. 246 НПК. По този начин от една страна се опорочава обвинителния акт, като акт на наказателния процес, а от друга страна се ограничава и правото на защита, както на обвиняем /подсъдим/, така и на пострадал. Този вид процесуални нарушения се свеждат до следното :

а/ Несъответствие между фактическо обвинение в обстоятелствената част на обвинителния акт и правната квалификация на деянието в заключителната част на обвинителния акт /диспозитив/;

б/ Липса на обстоятелства /факти/ в обстоятелствената част на обвинителния акт, относно всички квалифициращи признаци от състава на престъплението;

в/ Неконкретизация на отделни деяния /по време, място, начин на извършване и т.н./ в обстоятелствената част на обвинителния акт

Посочените до тук процесуални нарушения ограничават правото на защита на обвиняемите, пострадалите и опорочават актовете на наказателното производство и същите са абсолютно основание за отмяна на крайния съдебен акт. **В районните съдилища през 2014г. няма констатирана противоречива практика на съда и органите на досъдебното**

производство, както и няма превратно тълкуване и прилагане на правни норми.

Посочените по-горе статистически данни и анализът на причините, които водят до прекратяване на съдебното производство **дават основание да се направи извод за следните тенденции :**

–През отчетната година се наблюдава **намаление на процента на прекратените съдебните производства**, спрямо общият брой образувани НОХД;

–**Причините за прекратяване на съдебното производство и връщане на делото на районните прокуратури в сравнение с анализа от предходните години са сходни и почти идентични.** Те се свеждат до пороци в двата основни акта на наказателния процес на досъдебното производство – постановленията за привличане на обвиняем и обвинителните актове.

– **В сравнение с 2013г. е намалял както общия брой, така и броят на прекратените дела от съдебно заседание /чл. 288 т. 1 НПК/ спрямо броя на прекратените съдебни производства от съдията докладчик в разпоредително заседание, което води до извода за по – задълбочена подготовка на съдията–докладчик.**

2. Свършени дела

През отчетната година в районните съдилища от региона са свършени дела, както следва:

Свършените **наказателни дела** през 2014г. **бележат увеличение спрямо предходните три години** – съответно с 3%, спрямо 2013г., с 8 % спрямо 2012г. и със 16% спрямо 2011г. Свършените **НОХД** през 2014г. **бележат намаление спрямо предходните три години** – съответно с 12%, спрямо 2013г., със 17% спрямо 2012г. и с 18% спрямо 2011г.

През 2014г. при свършените **граждански дела** се **наблюдава намаление спрямо предходните три години**, съответно с: 9% спрямо 2013г., с 19% спрямо 2012г. и с 22 % спрямо 2011г. **Намаление от 1% бележат свършените изпълнителни дела през 2014г. спрямо 2013г.**

Свършени дела в районните съдилища

Вид дела	2011г.	2012г.	2013г.	2014г.	Промяна спр. 2013г. %
1.наказателни /общо/ в т.ч.НОХД	5707 1979	6148 1964	6420 1856	6632 1628	+3% -12 %
2.граждански /общо/	13166	12673	11294	10239	-9 %
3.съдебно-изпълнителни	3299	1711	1851	1834	-1 %
Общо: /т.1 + т.2/:	18873	18821	17714	16871	-5 %

Отчетен доклад на Старозагорски съдебен район за 2014 година

По отношение на **свършените дела** могат да се направят изводи, **аналогични на тези по отношение на постъпилите.**

По отношение на свършените дела през 2014г. показателите **“Действителна натовареност” /38.30/ и “Натовареност по шат” /35.15/ бележат намаление спрямо 2013г.. /“действителна натовареност” – 40.72 и “натовареност по шат” – 36.90/. С най – високи стойности по отношение на показателя **“натовареност по шат” е РС Стара Загора /40.16/, следван от РС Гълъбово /34.79/. По отношение на “действителната натовареност” с най – високи показатели е РС Раднево /54.83/, следван от РС Стара Загора /41.55/. И по двата показателя с най – ниски стойности е РС Чирпан.****

“Натовареност по шат” и “Действителна натовареност” в районните съдилища по отношение на “Свършени дела”

Районен съд	Общ брой свърш дела	Съдии по шат	Действителна натовареност	Натовареност по шат
Ст.Загора	9639	20	41.55	40.16
Казанлък	3756	10	31.30	31.30
Чирпан	1051	4	29.61	21.90
Раднево	1590	4	54.83	33.13
Гълъбово	835	2	34.79	34.79
Окръг 2014г.	16871	40	38.30	35.15
Окръг 2013г.	17714	40	40.72	36.90

2.1 Свършени граждански дела в районните съдилища през 2014г.

През 2014г. при свършените граждански дела се наблюдава **намаление спрямо предходните три години, съответно с: 9% спрямо 2013г., с 19% спрямо 2012г. и с 22 % спрямо 2011г.**

Свършените граждански дела по районни съдилища

Районен съд	Свършени граждански дела				Промяна спрямо 2013 г. в %
	2011г.	2012г.	2013г.	2014г.	
Ст. Загора	7671	7197	6190	5507	-11 %
Казанлък	3351	3371	3031	2483	-18 %
Чирпан	698	630	555	619	+12 %
Раднево	878	898	793	1092	+38 %
Гълъбово	568	577	725	538	-26 %
Общо:	13166	12673	11294	10239	-9 %

Данните сочат, че най – голямо е намалението за РС Гълъбово /с 26%/ . РС Казанлък бележи спад от 18%, а РС Стара Загора – от 11%. Ръст бележат РС Раднево /38%/ и РС Чирпан /12%/.

Следва да се подчертае, че аналогично на постъпилите, сред свършените граждански дела и през 2014г. с най – голямо дялово участие са делата по чл. 410 и чл. 417 ГПК /Заповедни производства/.

Най – висок е процентът за РС Гълъбово /67%/ , а най – нисък за РС Стара Загора /59%/ . Средно 61% от свършените граждански дела в регион Стара Загора за 2014г. са “Заповедни производства”. Най – голямо е намалението в броя свършени “Заповедни производства” спрямо предходната година за РС Казанлък /с 26%/ и РС Стара Загора /със 16%/ . Ръст бележат РС Раднево /43%/ и РС Чирпан /10%/ . Средно намалението за окръга в сравнение с 2013г е с 13%.

Свършени дела по чл. 410 и чл. 417 ГПК

Районен съд	Бр. свърш. гр. дела	Бр. свърш. дела по чл. 410- 417 ГПК – 2014г.	% от общ бр. свърш. гр. дела	Бр. свърш. дела по чл. 410- 417 ГПК – 2013г.	% изменение спрямо 2013г.
Стара Загора	5507	3269	59 %	3900	-16 %
Казанлък	2483	1511	61 %	2030	-26 %
Чирпан	619	376	61 %	343	+10 %
Раднево	1092	681	62 %	475	+43 %
Гълъбово	538	363	67 %	371	-2 %
Общо:	10239	6200	61 %	7119	-13 %

По– голяма част от делата са свършени до 3 месеца от образуването им /средно 91%/ , като особено добри са резултатите на РС Гълъбово /95%/ , РС Казанлък /94%/ и РС Чирпан /94%/ . С най – ниски стойности е РС Раднево /78%/.

Свършени граждански дела до 3 месеца от образуването им

Районен съд	Бр. свърш. гр. дела	До 3 мес. от образ. им-2014г	% от общ бр. свърш. дела	До 3 мес. от образ. им-2013г	% от общ бр. свърш. дела
Ст. Загора	5507	5042	92%	5679	92%
Казанлък	2483	2321	94%	2904	96%
Чирпан	619	582	94%	503	91%
Раднево	1092	856	78%	747	94%
Гълъбово	538	512	95%	711	98%
Общо:	10239	9313	91%	10544	93%

Като цяло, по този показател стойностите на всички районни съдилища са много високи /с изключение на РС Раднево/. За сравнение: **през 2013г. средно 93% от делата са свършени до 3 месеца от образуването им**, като с най – добри показатели са били РС Гълъбово /98%/ и РС Казанлък /96%/.

По отношение на свършените през 2014г. граждански дела **със съдебен акт по същество**, статистическите данни отчитат най – високи стойности през 2014г. за РС Казанлък /92%/, РС Гълъбово /92%/ и РС Раднево /92%/. Средно 90% от свършените дела през 2014г. са приключили със съдебен акт по същество, като показателите на всички районни съдилища са много добри.

За сравнение през 2013г. 89% от приключилите дела са със съдебен акт по същество, като с най – добър показател е РС Казанлък /91%/.

Свършени граждански дела със съдебен акт по същество

Районен съд	Бр. свърш. гр. дела	Със съд. акт по с-во 2014г.	% от общ бр. свърш. дела	Със съд. акт по с-во 2013г.	% от общ бр. свърш. дела
Ст. Загора	5507	4870	88%	5550	90%
Казанлък	2483	2280	92%	2770	91%
Чирпан	619	556	90%	478	86%
Раднево	1092	1002	92%	715	90%
Гълъбово	538	494	92%	496	68%
Общо:	10239	9202	90%	10009	89%

Съвременното ни общество продължава да е особено чувствително към проблемите за домашното насилие, дискриминацията /във всички нейни форми/ и закрилата на детето.

Затова **особен интерес сред гражданските дела** представляват тези по Закона за защита срещу домашното насилие, Закона за защита срещу дискриминацията и Закона за закрила на детето, **на които неизменно правим анализ през последните години.**

През 2014г. се наблюдава значителен ръст спрямо предходната година /73%/ в броя свършени дела по ЗЗДН. Спрямо 2012г. ръстът е от 22%, а спрямо 2011г. – от 21%. Свършените дела по ЗЗД бележат намаление от 23% спрямо предходната година, 19% спрямо 2012г. и 26% спрямо 2011г.

Дела по ЗЗДНасилие ЗЗДискриминацията и ЗЗДдетето

Районен съд	Закон за защита с/у домашното насилие		Закон за защита с/у дискриминацията		Чл. 26 и чл. 30 от Закон за закрила на детето	
	Дела за разгл.	Свършени дела	Дела за разгл.	Свършени дела	Дела за разгл.	Свършени дела
Ст. Загора	76	69	1	1	125	110
Казанлък	24	22	-	-	122	110
Раднево	4	3	-	-	16	16
Чирпан	8	7	-	-	37	29
Гълъбово	3	3	-	-	9	9
Общо: 2014г.	115	104	1	1	309	274
Общо: 2013г.	74	60	3	3	383	354
Общо: 2012г.	92	85	3	3	379	337
Общо: 2011г.	93	86	2	2	418	369

2.2 Свършени наказателни дела в районните съдилища през 2014 г.

През 2014. са приключени **6632**. наказателни дела в т.ч. **1628** бр. НОХД /2013г. – **1856** бр., 2012г. – **1964**бр., 2011г. – **1979** бр./. **Общият брой свършени наказателни дела през 2014г. е с 3% повече спрямо 2013г., с 8 % повече спрямо 2012г. и със 16% повече спрямо 2011г. Най – голям ръст бележи РС Раднево /19%/ и РС Стара Загора /18%/.** Намаление от **25%** бележи РС Казанлък и от **14%** – РС Чирпан.

Броят на свършените НОХД през 2013г. е с **12% по – малък** спрямо 2013г., със **17% по – малък** в сравнение с 2012г. и с **18% по – малък** в сравнение с 2011г. Единствено РС Раднево бележи ръст от **3%** в броя свършени НОХД. Най – голямо е намалението в РС Чирпан – **21%** и РС Казанлък – **19%**. Чувствителен спад отбелязва и РС Стара Загора – **10%**.

Свършени наказателни дела по районни съдилища

Районен съд	2011г.		2012г.		2013г.		2014г.		Пром. спр.2013 %	
	Наказ Общо	В т.ч. НОХД	Наказ Общо	В т.ч. НОХД	Наказ Общо	В т.ч. НОХД	Наказ общо	в т.ч. НОХД	Наказ Общо	в т.ч. НОХД
Ст.Загора	3261	879	3486	931	3517	825	4132	743	+18 %	-10 %
Казанлък	1326	531	1503	505	1692	545	1273	443	-25 %	-19 %
Чирпан	482	243	545	249	500	200	432	159	-14 %	-21 %
Раднево	358	165	348	155	418	150	498	154	+19 %	+3 %
Гълъбово	280	161	266	124	293	136	297	129	+1 %	-5 %
Общо:	5707	1979	6148	1964	6420	1856	6632	1628	+3 %	-12%

Голяма част от НОХД са свършени до 3 месеца от образуването им /средно 89%/, като особено добри са показателите на РС Казанлък /92%/ и РС Чирпан /92 %/. В сравнение с 2013г. показателят бележи намаление – средно 91% от делата през 2013г. са свършени до 3 месеца от образуването им. Със завишени показатели през 2014г. е РС Казанлък /2014г. – 92%, 2013г. – 89%/ и РС Раднево /2014г. – 90%, 2013г. – 85%/.

НОХД свършени до 3 месеца от образуването им

Районен съд	Бр. свърш. НОХД	До 3 мес. от образ. им-2014г	% от общ бр. свърш. дела	До 3 мес. от образ. им-2013г	% от общ бр. свърш. дела
Ст. Загора	743	652	88%	749	91%
Казанлък	443	406	92%	485	89%
Чирпан	159	147	92%	187	94%
Раднево	154	138	90%	128	85%
Гълъбово	129	104	81%	131	96%
Общо:	1628	1447	89%	1680	91%

По отношение на свършените НОХД приключили с присъда /средно 31% от общия брой свършени НОХД/. Данните за районните съдилища в региона са следните: с най-добри показатели е РС Раднево /34%/ и РС Стара Загора /33%/. С най – ниски стойности е РС Чирпан – едва 23 %. През 2014г. показателят е завишен в три районни съдилища: РС Стара Загора /2014г. – 33% , 2013г. – 27%/ , РС Раднево /2014г. – 34% , 2013г. – 33%/ и РС Гълъбово /2014г. – 29% , 2013г. – 22%. Спад в показателя се наблюдава в РС Казанлък /2014г. – 28% , 2013г. – 32%/ и в РС Чирпан /2014г. – 23%, 2013г. – 24%/ . През 2014г. е нарушена неблагоприятната тенденция за намаление на броя дела, приключили с присъда /2014г.–31%, 2013г. – 28%, 2012г. –34%, 2011г. – 36%,/.

НОХД приключили с присъда

Районен съд	Общ брой свършени НОХД	Приключили с присъда 2014г.	% спрямо общия брой свършени дела	Приключили с присъда 2013г.	% спрямо общия брой свършени дела
Ст. Загора	743	244	33 %	225	27%
Казанлък	443	126	28 %	176	32%
Чирпан	159	37	23 %	47	24%
Раднево	154	53	34 %	50	33%
Гълъбово	129	38	29 %	30	22%
Общо:	1628	498	31 %	528	28%

За свършените НОХД със съдебен акт по същество /присъда и споразумение/, които за съдебния окръг са 96%, данните са следните: С най – добри показатели през 2014г. са РС Чирпан /98%/ и РС Гълъбово /98%/. Следва да се отбележи, че другите три районни съдилища са също с отлични показатели – 96%. Всички районни съдилища са със завишени покказатели спрямо 2013г., като най – голямо е увеличението при РС Гълъбово /2014г. – 98%, 2013г. – 89%/. Средно за окръга 2014г. бележи ръст от 3% / 2014г. – 96 %, 2013г. – 93%/.

НОХД приключили със съдебен акт по същество

Районен съд	Общ брой свършени НОХД	Със съдебен акт по с-во 2014г.	% спрямо общия брой свършени дела	Със съдебен акт по с-во 2013г.	% спрямо общия брой свършени дела
Ст. Загора	743	711	96 %	774	94%
Казанлък	443	423	96 %	512	94%
Чирпан	159	156	98 %	188	94%
Раднево	154	148	96 %	139	93%
Гълъбово	129	126	98 %	121	89%
Общо:	1628	1564	96 %	1734	93%

През 2014г. е намален близо два пъти /спрямо 2013г./ броят на прекратените и върнати за доразследване дела от районните съдилища. Едновременно с това, показателен е фактът, че през 2014г. /както и през 2013г. и 2012г./ **повече от половината НОХД** във всички районни съдилища са приключили със споразумение: **РС Стара Загора – 63%, РС Казанлък 67%, РС Чирпан – 75%, РС Раднево – 62% и РС Гълъбово – 68%**. За 2013 данните са следните: РС Стара Загора – 67%, РС Казанлък 62%, РС Чирпан – 71%, РС Раднево – 59% и РС Гълъбово – 67%. **През 2014г. 1066 бр. НОХД, или 66% от общо свършените в районните съдилища 1628 бр. НОХД, са приключили със споразумение.** За сравнение: през 2013г. 1206 бр. НОХД, или 65% от общо свършените в районните съдилища 1856 бр. НОХД, са приключили със споразумение /2012г. – 62% , 2011г.– 57%, 2010г. – 53%/.

Тенденцията за **увеличение броя на сключваните споразумения, както на досъдебна, така и в съдебна фаза е особено добре изразена през последните три - четири години.** Това води до по–бързо приключване на делото с краен и окончателен съдебен акт, който е по–стабилен, тъй като представлява постигнато съгласие на всички страни, относно виновността на дееца, вида и размера на наказанието, което следва да му бъде наложено, като същевременно и определението, с което е одобрено споразумението, е окончателно и не подлежи на обжалване и протест. Приключването на делата

със споразумение е един от добрите варианти за приключване на дела от общ характер, доколкото в този случай всички страни по делото са съгласни с така постигнатото споразумение и с неговите последици, като са приели, че изцяло са постигнати техните цели и са удовлетворени интересите както на правосъдието, така и на пострадалите от престъплението, а същевременно и виновният за престъплението е наказан.

Ето защо и без съмнение, фактът на **увеличаване на броя на постигнатите споразумения по дела от общ характер е в полза и интерес на страните в процеса, а така също и на обществото**, доколкото освен **индивидуална превенция**, наказанието има и генерална такава и **създава убеждение в обществото, че виновните лица няма да останат ненаказани и ще понесат наказателна отговорност**. Не на последно място е и обстоятелството, че се спестява и време, и финансови ресурси.

По НОХД са **съдени общо 1895 лица** /2013г. – 2167 лица, 2012г. – 2405 лица, 2011г. – 2406 лица/, а са **осъдени – 1836 лица** /2013г – 2107 лица, 2012г. – 2335 лица, 2011г.–2381 лица/, **в т.ч. непълнолетни – 88 лица** /2013г. – 129 лица, 2012г. – 124 лица, 2011г. – 151 лица/. През 2014г. в районните съдилища са **оправдани общо 30 лица** или 1.58% от съдените лица /2013г. – 36 лица, 2012г. – 39 лица, 2011г. – 25 лица/.

Най-често наложеното наказание е лишаване от свобода **до 3 години – 1170 лица** /2013г. – 1347 , 2012г. – 1566, 2011г. – 1583/. Следва да се посочи, че районните съдилища от региона са наложили през 2014г. наказание **“над 3г. до 15г. лишаване от свобода” на 26 лица** /2013г. – 31 лица, 2012г. – 61 лица, 2011г. – 64 лица/. През 2014г. е **намалял броят на “по – тежките” присъди спрямо 2013г., 2012г. и 2011г.**

Съдени и осъдени лица за периода 2011г. – 2014г.

Год.	Съдени	Осъдени		До 3г.	Над 3 до 15г.
		Всичко	В т.ч . непълнолетни		
2011	2406	2381	151	1583	64
2012	2405	2335	124	1566	61
2013	2167	2107	129	1347	31
2014	1895	1836	88	1170	26

3. Качество на правораздаване

3.1 По гражданските дела

Като **въззивна инстанция през 2014г. делата за разглеждане в Старозагорския окръжен съд са общо 1215 бр.** /2013г. – 1168 бр., 2012г. – 1085 бр., 2011г. – 1153 бр./, **в т.ч. вгрд – 836 бр.** /2013г. – 789 бр., 2012г. – 703 бр.,

2011г. – 762 бр./, вчгрд – **379 бр.**/2013г. – 379 бр., 2012г. – 379 бр., 2011г. – 386 бр./.

От тях са **свършени общо 1050 бр. или 86% от делата за разглеждане** /2013г. –994 бр. или 85 %, 2012г. – 959 бр. или 88%, 2011г. – 1041 бр. или 90 %/, от които **вгрд – 693 бр.** /2013г. – 634 бр, 2012г. – 597 бр., 2011г. – 673 бр./, **вчгрд – 357 бр.** /2013г. – 360 бр., 2012г. – 359 бр., 2011г. – 363 бр./.
Несвършените въззивни дела в края на отчетния период са общо 165 бр. /2013 – 174 бр., 2012г. – 126 бр., 2011г. – 112 бр./, **в т. ч. вгрд. – 143 бр. и вчгрд – 22 бр.**

Анализираните данни сочат, че **броят на гражданските дела за разглеждане в ОС Стара Загора като въззивна инстанция запазва относително постоянно ниво през последните години, като през 2014г. е налице увеличение с 4% спрямо 2013г.** Висок е % на свършените въззивни граждански дела спрямо общия брой дела за разглеждане: 2014г. – 86%, 2013г. – 85%, 2012г. – 88%, 2011г. – 90%, респективно малък броят на останалите висящи в края на отчетния период.

През 2014г. е увеличен броят на обжалваните решения, респективно свършени въззивни граждански дела, на РС Казанлък /с 9%/, РС Раднево /3.5 пъти/ и РС Гълъбово /с 45%/.

Броят на обжалваните решения за РС Стара Загора е съизмерим с 2013г., а при РС Чирпан се наблюдава намаление от 31%. **Като цяло за региона през 2014г. са разгледани с 9% повече жалби по граждански дела в сравнение с 2013г.**

Брой свършени въззивни граждански дела за периода 2011г. – 2014г.

Районен съд	Общ брой свършени в.гр.д. 2011г.	Общ брой свършени в.гр.д. 2012г.	Общ брой свършени в.гр.д. 2013г.	Общ брой свършени в.гр.д. 2014г.	% изменение спрямо 2013г
Ст. Загора	408	363	428	431	-
Казанлък	182	153	137	149	+9%
Раднево	44	39	21	73	+3.5 пъти
Чирпан	23	28	35	24	-31%
Гълъбово	14	14	11	16	+45%
Хасково	2	-	2	-	-
Общо:	673	597	634	693	+9%

От свършените през 2014г. 693 бр. в.гр.д., при 451 бр. или 65% решението е оставено в сила /2013г. – 405 бр. или 64%, 2012г.–310 бр., или 52 %, 2011г.–343 бр. или 51%/. **Налице е положителна тенденция към постоянно увеличение на процента на потвърдените решения, особено**

добре изразена през 2013г. и 2014г. С нисък процент през 2014г. са изцяло отменените /обезсилени/ решения – едва 14% /2013г. – 12%, 2012г. – 15%, 2011г. – 16%/.

**Качество на въззивно обжалвани решения по граждански дела
за периода 2011г. – 2014г.**

Районен съд	Общ бр. свърш. Дела	Решен. оставено в сила	% от общ бр. свърш. дела	Решен. измен.	Решен. отменено изцяло	Решен. обезсилено	Делото прекр.
2011г.	673	343	51%	116	64	15	135
2012г.	597	310	52%	93	78	14	102
2013г.	634	405	64%	74	65	13	77
2014г.	693	451	65%	73	82	12	75

По съдилища данните изглеждат така: РС Стара Загора – 67% , РС Казанлък – 60%, РС Чирпан – 54%, РС Раднево – 73%, РС Гълъбово – 50%. **С най – добър показател е РС Раднево. От 73 бр. свършени дела: 53 бр. са потвърдени, 5 бр. изменени, 9 бр. изцяло отменени, 1 бр. обезсилено и 5 бр. прекратени.** Трябва да се има предвид, че броят на обжалваните решения на РС Гълъбово, РС Чирпан е по – малък и дори един брой дело в повече /по – малко/, може да промени съществено процента нагоре /надолу/. **Подобрение в качеството на правораздаването** се наблюдава през 2014г в РС Стара Загора – 67% от обжалваните решения са потвърдени /2013г. – 64 %, 2012г. – 55%/.

**Качество на въззивно обжалвани решения по граждански дела
през 2014 г. по районни съдилища**

Районен съд	Общ бр. свърш. дела	Решен. оставено в сила	% от общ бр. свърш. дела	Решен. измен.	Решен. отменено изцяло	Решен. обезсилено	Делото прекр.
Ст.Загора	431	288	67 %	31	52	6	54
Казанлък	149	89	60%	29	19	4	8
Чирпан	24	13	54 %	5		1	5
Раднево	73	53	73 %	5	9	1	5
Гълъбово	16	8	50%	3	2		3
Общо:	693	451	65%	73	82	12	75

През 2014г. в ОС Стара Загора са разгледани **357 бр. частни жалби**, в които се включват и определения и разпореждания по движението на гражданските и търговските дела, а не само съдебни актове по същество /2013г. – 360 бр./ Намалял броят на обжалваните определения и разпореждания, респективно броят на свършените въззивни частни

граждански дела, в Казанлък /с 5%/ и РС Гълъбово /с 43 %/. Констатира се увеличение в РС Стара Загора /с 4%/ и РС Чирпан /с 33%/. Без промяна е РС Раднево. **Като цяло броят на разгледаните частни жалби през 2014г. остава почти без промяна, в сравнение с предходните три години. /2013г. – 360бр., 2012г. – 359 бр., 2011г. – 363 бр./.**

**Брой свършени въззивни частни граждански дела
за периода 2011г.–2014г.**

Районен съд	Общ брой свършени в.ч.гр.д. 2011г.	Общ брой свършени в.ч.гр.д. 2012г.	Общ брой свършени в.ч.гр.д. 2013г.	Общ брой свършени в.ч.гр.д. 2014г.	% изменение спрямо 2013г
Ст. Загора	248	223	181	189	+4%
Казанлък	63	89	87	83	-5%
Раднево	24	26	43	43	-
Чирпан	16	12	18	24	+33%
Гълъбово	12	9	30	17	-43%
Хасково	-	-	-	1	-
Общо:	363	359	360	357	-1%

От свършените 357 бр. в.ч.гр.д. 202 бр. или 57% са потвърдени /2013г. – 220 бр. или 61%, 2012г.–219 бр. или 61%, 2011г. – 184 бр. или 51%,/. Налице е леко отстъпление при броя потвърдени съдебни актове спрямо предходните две години. Не може обаче да се говори за влошаване на качеството на съдопроизводство. Броят на изцяло отменените дела през 2014г. е по нисък – 26% /2013г. – 29%/, а на изменените – 6% /2013г. – 3%/. Увеличен е през 2014г. броят на прекратените дела – 12% /2013г. – 6%/.

Качество на въззивно обжалвани определения по гр.дела 2011г. – 2014г.

Година	Общ брой свършени в.ч.гр.д.	Потвърдени	% от общ бр. свършени в.ч.гр.д.	Отменени	Изменени	Прекратени
2011	363	184	51%	120	12	47
2012	359	219	61%	94	11	35
2013	360	220	61%	106	12	22
2014	357	202	57%	92	22	41

3.2 По наказателните дела

През 2014г. в Окръжен съд Стара Загора делата за разглеждане /т.е. останали несвършени дела в края на 2013г. и постъпили през 2014г./ са **384 бр.**

въззивни дела /2013г. – 412 бр., 2012г. – 469 бр., 2011г. – 432 бр./ . От тях са **приключени 335 бр. въззивни дела** /в т.ч. 107 бр. ВНОХД, 36 бр. ВНЧХД 26 бр. ВАНД и 166 бр. ВЧНД/. Потвърдени са присъди /решения/ по 101 бр. дела, изменени присъди /решения/ – по 20 бр. дела, отменени присъди /решения/ – по 27 бр. дела, отменени с произнасяне на нова присъда /решение/ – 13 бр. наказателни дела и прекратени – 8 бр. дела.

За сравнение през 2013г. са приключени 356 бр. въззивни дела /в т.ч. 120 бр. ВНОХД, 40 бр. ВНЧХД, 29 бр. ВАНД и 167 бр. ВЧНД/. Потвърдени са присъдите /решенията/ по 113 бр. дела, изменени присъди /решения/ – по 24 бр. дела, отменени присъди /решения/ – по 31 бр. дела, отменени с произнасяне на нова присъда /решение/ – 5 бр. наказателни дела и прекратени – 16 бр. дела.

Цитираните данни сочат, че **броят на въззивните дела за разглеждане през 2014г. /384 бр./ бележи намаление** /2013г. – 412 бр., 2012 г. – 469 бр., 2011г. – 432 бр./ . **Намаление бележи и броят свършени /335 бр./ въззивни наказателни дела** /2013г. – 356 бр., 2012г. – 402бр., 2011г. – 365 бр./ . **С 11% като цяло са намалели броят на свършените ВНОХД и ВНЧХД в ОС Стара Загора през 2014г.** С 31% са намалели обжалваните присъди, респективно свършените ВНОХД и ВНЧХД, в РС Казанлък, с 50% – в РС Чирпан. Налице е увеличение от 3% за РС Стара Загора , от 8% за РС Раднево, както и за РС Гълъбово.

Брой свършени ВНОХД и ВНЧХД за периода 2011г. – 2014г.

Районен съд	Брой свърш ВНОХД ВНЧХД 2011г.	Брой свърш ВНОХД ВНЧХД 2012г.	Брой свърш ВНОХД ВНЧХД 2013г.	Брой свърш ВНОХД ВНЧХД 2014г.	% промяна спрямо 2013г
Ст. Загора	65	94	72	74	+3%
Казанлък	44	41	54	37	-31%
Раднево	9	14	12	13	+8 %
Чирпан	13	12	14	7	-50 %
Гълъбово	12	6	2	10	+5 пъти
Елхово	5	7	5	1	-80 %
Сливен	-	1	-	-	-
Пловдив	-	-	1	-	-
Асеновград				1	-
Общо:	148	175	160	143	-11 %

През 2014г. се наблюдава известно увеличение в броя на потвърдените присъди спрямо общия брой свършени дела – 61% /2013г. –

59%, 2012г. – 62%, 2011г. – 51%/. Потвърдените през 2014г. присъди бележат слаб ръст в сравнение с 2013г., съизмерими са с тези от 2012г. и значително повече в сравнение с 2011г. **През 2014г. е завишен процентът на изцяло отменените присъди – 23 % /2013г. – 18%, 2012г. – 18.5%, 2011г. – 30%/**, което е отстъпление спрямо предходните две години. Изменените присъди са 11% от общия брой свършени дела, а прекратените дела – 5%..

Качество на свършени ВНОХД и ВНЧХД за периода 2011г. – 2014г.

Година	Брой свърш дела	Присъда потвърд.	% от бр. свърш дела	Присъда изменена	Присъдата отмен. изцяло		Делото прекратено
					За ново разглеждане	С нова присъда	
2011г	148	75	51%	16	39	5	13
2012г.	175	109	62%	22	25	7	12
2013г.	160	94	59%	23	25	4	14
2014г.	143	87	61%	16	22	11	7

По съдилища данните, визиращи качеството на правораздаване /потвърдени съдебни актове/, са следните: РС Стара Загора: 64%, РС Казанлък: 62%, РС Раднево: 39%, РС Чирпан: 86%, РС Гълъбово: 50%. **С най – добри показатели е РС Чирпан.** От 7 бр. свършени дела, при 6 бр. присъдата е потвърдена и 1 бр. – присъдата отменена изцяло и делото върнато за ново разглеждане. **Заслужава да се обърне внимание на добрите показатели на РС Казанлък през 2014г. – 62 % от обжалваните присъди са потвърдени /2013г. – 48%/.**

Качество на свършените ВНОХД и ВНЧХД през 2014г. по районни съдилища

Районен съд	Брой свърш дела	Присъда потвърд.	% от бр. свърш. дела	Присъда изменена	Присъдата отмен. изцяло		Делото прекратено
					За ново разглеждане	С нова присъда	
Ст.Загора	74	47	64%	7	10	6	4
Казанлък	37	23	62%	4	7	3	-
Раднево	13	5	39%	2	4	2	-
Чирпан	7	6	86%	-	1	-	-
Гълъбово	10	5	50%	3	-	-	2
Елхово	1	-	-	-	-	-	1
Асеновград	1	1	100%	-	-	-	-
Общо:	143	87	61%	16	22	11	7

През 2014г. 10 бр. ВНОХД и 1 бр. ВНЧХД са приключили с произнасяне на нова присъда. **Постановени са четири оправдателни присъди /3 бр. по ВНОХД и 1 бр. по ВНЧХД/** Две присъди са обжалвани – до този момент без резултат.

Оправдателни присъди, произнесени на въззивна инстанция

Общ брой произнесени нови присъди	2011г.		2012г.		2013г.		2014г.	
	ВНОХД	ВНЧХД	ВНОХД	ВНЧХД	ВНОХД	ВНЧХД	ВНОХД	ВНЧХД
Бр.нови присъди	5	-	4	3	4	-	10	1
Бр. оправдателни присъди	-	-	-	2	1	-	3	1

Причините за постановявяне на оправдателни присъди – 7 бр. за анализирания четиригодишен период от въззивният съд са идентични с тези при първоинстанционния съд: **Несъставомерност на деянието, за което е внесен обвинителен акт, недостатъчни доказателства, които да обосновават по несъмнен и безспорен начин обвинението.**

През 2014г. са свършени 26 бр. ВАНД. 54% от обжалваните решения са потвърдени, при 19% – решението е отменено с връщане за ново разглеждане, 8% –решението е отменено с произнасяне на ново решение, 15% решението е изменено и 4% –делото е прекратено. **2014г. е с най – нисък процент на потвърдени решения в анализирания четиригодишен период.**

Качество на свършените ВАНД за периода 2011г. – 2014г.

Година	Брой свърш. дела	Решение потвърд.	% от бр. свърш. дела	Решение изменено	Решението отмен. изцяло		Делото прекратено
					За ново разглеждане	С нова решение	
2011г.	21	14	67%	-	4	2	1
2012г.	18	10	56%	-	5	2	1
2013г.	29	19	66%	1	6	1	2
2014г.	26	14	54%	4	5	2	1

През 2014г. в ОС Стара Загора са разгледани **166 бр. частни жалби и протести**, съизмерими с тези през 2013г. /167 бр./. С 47% са намалели обжалваните определения и разпореждания, респективно свършените ВЧНД, на РС Стара Загора, с 8 % на РС Раднево и с 20% на РС Гълъбово.

Ръст се наблюдава в обжалваните определения и разпореждания, респективно свършените ВЧНД, при РС Казанлък /2.7 пъти/ и РС Чирпан /33%/.

Брой свършени ВЧНД за периода 2011г. – 2014г.

Районен съд	Общ брой свършени ВЧНД- 2011г.	Общ брой свършени ВЧНД- 2012г.	Общ брой свършени ВЧНД- 2013г.	Общ брой свършени ВЧНД- 2014г.	% изменение спрямо 2013г
Ст. Загора	122	143	111	59	-47%
Казанлък	42	39	31	83	+2.7 пъти
Раднево	18	17	13	12	-8%
Чирпан	11	5	6	8	+33%
Гълъбово	3	3	5	4	-20%
Хасково	-	2	1	-	-
Общо:	196	209	167	166	-0.6%

По отношение на качеството на свършените ВЧНД 2014г. бележи известно подобрене – 68% от обжалваните определения и разпореждания са потвърдени /2013г. – 65%/. Процентът на изцяло отменените определения и разпореждания за 2014г. е сравнително висок 25% /2013г. – 26%, 2012г. – 21%, 2011г. – 16%/. Качеството на съдопроизводство при свършените ВЧНД през 2014г. е по – добро в сравнение с 2013г., но значително отстъпва на това през 2012г. и особено на това през 2011г. /79% – потвърдени, 16% – отменени.

Качество на свършените ВЧНД за периода 2011г. – 2014г.

Година	Общ брой свършени в.ч.гр.д.	Потвърдени	% от общ бр. свършени в.ч.гр.д.	Отменени	Изменени	Прекратени
2011	196	155	79%	32	5	4
2012	209	151	72%	43	3	12
2013	167	108	65%	44	5	10
2014	166	113	68%	41	3	9

В годишния доклад се изнесоха данни и се направи подробен анализ за дейността на районните съдилища през изминалата 2014г. в сравнение с предходните години. Затова казаното до тук ще бъде представено от друга гледна точка, а именно съпоставка на натовареността и дейността на районните съдилища в региона през изминалата 2014г. и получените от съответния съд бюджетни средства, а от там и цената на 1 бр. свършено дело. Бюджетните средства за окръг Стара Загора са увеличени през 2014г. спрямо предходната 2013г. с 2%. Цената на 1 бр. свършено дело е нарастнала /2011г.–260 лв., 2012г.–250 лв. и 2013г. – 281 лв., 2014г. – 300 лв. /.

**Брой свършени дела, бюджет и “цена на едно дело”
за периода 2011г. – 2014г. в Старозагорски съдебен район**

Районен съд	2011г. Бюджет/ Бр.св. д.	Цена 1 бр свършено дело	2012г. Бюджет/ Бр.св. д.	Цена 1 бр свършено дело	2013г. Бюджет/ Бр.св. д.	Цена 1бр свършен о дело	2014г. Бюджет/ Бр.св. д.	Цена 1бр свършено дело
Ст.Загора	1973935	181	2038885	191	2181635	225	2214350	230
	10932		10683		9707		9639	
Казанлък	1468860	314	1237066	254	1278665	271	1284961	342
	4677		4874		4723		3756	
Чирпан	584015	495	560124	477	606606	575	574704	547
	1180		1175		1055		1051	
Раднево	533980	432	557889	448	607966	502	644109	405
	1236		1246		1211		1590	
Гълъбово	339393	400	317761	377	301244	296	350611	420
	848		843		1018		835	
Окръг Ст.Загора	4900183	260	4711725	250	4976116	281	5068735	300
	18959		18821		17714		16871	

През 2014г. най – ниска е “себестойността” на едно дело в РС Стара Загора /230 лв./и РС Казанлък /342 лв/. Само в РС Чирпан и РС Раднево “цената на един брой свършено дело” е по – ниска в сранение с 2013г. Средно за окръг Стара Загора ръстът в “себестойността” на едно дело е увеличен със 7% спрямо предходната година. Като цяло може да се направи извода, че колкото по – натоварен е един съд, толкова свършените му дела са с по – ниска “себестойност”.

Голяма част от направените по – горе в доклада изводи и констатации по отношение работата на районните съдилища **бяха отчетени и от комисиите на ОС Стара Загора, извършили в началото на 2015г. проверки в районните съдилища.**

Въз основа на Заповед №6/06.01.2015г. на Председателя на ОС Стара Загора бяха проведени тематични проверки от комисии на организацията на дейността на съдиите от районните съдилища, обхващаща календарната 2014г., със следните задачи:

- Преглед на статистическите данни за натовареността на съдиите от съответния районен съд.
- Спазване на сроковете за разглеждане и решаване на делата и изготвяне на съдебните актове.
- Спазват ли се изискванията на чл. 38, т.т. 7, 9; 10 и на чл.79 от ПАС.

- Съобразени ли са утвърдените Вътрешни правила за случайно разпределение на делата в съответния районен съд с изискванията на ПАС.
- Спазват ли се изискванията на чл.35, ал.2 и 3 от ПАС.
- Как се следи дали държавните такси действително са внесени по сметка на съда
- Спазват ли се изискванията на чл.89 и чл.90 от ПАС.

Комисиите направиха следните констатации и дадоха съответните препоръки на:

РС Стара Загора

- гражданско отделение – На проверяващите не са предоставени данни осъществява ли се и по какъв начин наблюдение и контрол от Председателя на съда и от неговите заместници при продължително производство по делата, или забавяне изготвянето на съдебните актове. Констатира се, че не винаги жалбите до по – горната инстанция са администрирани надлежно. Няма изработени правила, съобразени с новия ПАС /вътрешните правила за ползване на програмен продукт за случайно разпределение на делата са от 14.02.2011г./. Констатира се, че при разпределение на делата по докладчици, осъществявано с програмата Law Choise, същото се извършва по входящ номер на документа, като програмата генерира номер на делото, който не се поставя върху самото дело, а на делото се дава нов номер от деловодната програма, различен от генерирания. Така се получава несъответствие на номера на делото, посочен в протокола за разпределение и действителния номер на делото. **Дадени са препоръки:** да де изготвят правила за осъществяване на наблюдение и контрол от Председателя на съда, относно равномерно натоварване на съдиите; да се набележат организационни и други мерки за осъществяване на наблюдение и контрол от Председателя на съда и от неговите заместници при констатации за продължително производство, или забавяне на изготвянето на съдебните актове; да се отстрани допусканото разминаване на номерата на делата по протокол за разпределение с номера, поставен върху самото дело; да се разработят вътрешни правила за ползване на програмен продукт за случайно разпределение на делата, съобразени с новия ПАС; с нарочна заповед да се определи процентното натоварване на Административния ръководител, заместника му и на съдиите

- наказателно отделение - Констатирано е, че съдия Гальов /започнал работа от началото на второто тримесечие на 2014г./ е работил с месечна натовареност, по – висока от тази на колегите си. Дадена е препоръка да се изготви регламент във вътрешните правила, относно процента на натоварване в случаите на включване в разпределението на новопостъпил съдия, или на преместване на съдия в друго отделение. При

извършена проверка на книгите за открито заседания са установени отбелязвания, които компрометират официалните данни по отношение на срочното изготвяне на съдебните актове. Данни за антидатиране на съдебни актове са открити и на сайта на РС Стара Загора. Дадена е препоръка да се предприемат адекватни организационни мерки за недопускане на случаи на антидатиране на съдебни актове. Аналогично на гражданските дела е дадена препоръка да се отстрани допусканото разминаване на номерата на делата по протокол за разпределение с номера, поставен върху самото дело, както и протоколът за разпределение да се прилага към делата, тъй като в противен случай данните за обстоятелствата, при които се осъществява случайния избор са непълни.

РС Казанлък

–гражданско отделение – Констатирано е, че съдиите в гражданско отделение са работили при значително и сравнително еднакво натоварване. Делата се разглеждат и решават в срок, с малки изключения. Спазва се изискването книжата, по които се образуват дела да се предават най – късно на следващия ден от постъпването им на административния ръководител. Контролът по събиране на държавни такси се осъществява от докладчика по делото. Има случаи на представяне на втори екземпляр от вносна бележка, за внесена държавна такса по друго дело. **Дадени са препоръки:** да се разработят вътрешни правила за ползване на програмния продукт за случайно разпределение на делата, съобразени с новия ПАС; да се предприемат мерки за контрол, относно внесените държавни такси по сметка на съда, с оглед недопускане на случаи, при които се представят документи за внесени суми за държавна такса, но при проверка се установява, че сумите не са внесени от страната.

– наказателно отделение – Констатирано е, че за осъществяване на контрол за спазване на сроковете за решаване на делата в РС Казанлък са издадени необходимите заповеди. При проверката на наказателни дела, подбрани на случаен принцип, не са установени случаи на забавяне при образуване и администриране на делата до предаването им в архив. През цялата 2014г. няма съдебни актове с изготвени решения/мотиви след едномесечния срок. Само 4 бр. наказателни дела приключили през 2014г. са с продължителност над една година, считано от датата на образуване. Липсват висящи наказателни дела, образувани преди 01.01.2010г. **Дадени са препоръки:** Административния ръководител на РС Казанлък да продължи да използва и усъвършенства така създадения рационален механизъм, който е въвел за осъществяване на контрол върху спазването на процесуалните изисквания във връзка с движението и приключването на делата; контролът следва да продължи да се осъществява чрез ежемесечни

справки; изготвените справки следва да са с натрупване от началото на календарната година и да дават пълна информация за евентуално забавено изготвяне на решенията/мотивите към обявените присъди, както и за извършването на другите дейности по изпълнението на съдебните актове.

РС Раднево

Констатирано е, че през 2014г. се наблюдава драстично увеличение на броя на постъплените на гражданските дела. Въпреки това съдиите и служителите спазват процесуалните срокове за разглеждане и решаване на делата и изготвяне на съдебните актове, като делата се насрочват и разглеждат в разумен срок, а съдебните актове – в съответните за това срокове по НПК и ГПК. Изключенията се дължат на различни, включително и обективни причини: намаляване на числения състав на съда, поради временно командироване на съдия Феня Стоянова и неколкочкратни и продължителни отпуски по болест на съдия Евелин Драганов. Има издадена заповед на административния ръководител, относно събирането на държавни такси. По време на проверката е издадена нова такава, в съответствие с изискванията на ПАС. **Дадени са препоръки:** Административния ръководител да продължи да използва и усъвършенства така създадения механизъм, който е въвел за осъществяване на контрол върху спазването на процесуалните изисквания във връзка с движението и приключването на делата; да бъде отстранена техническата причина, поради която системата генерира втори номер на съдебния акт от същата дата, включително и чрез оказване на методична помощ от системния администратор.

РС Гълъбово

Констатирано е, че съдиите и служителите спазват процесуалните срокове за разглеждане и решаване на делата и изготвяне на съдебните актове, като делата се насрочват и разглеждат в разумен срок, а съдебните актове – в съответните за това срокове по НПК и ГПК. Изготвят се ежемесечни справки за всички приключили граждански и наказателни дела, с оглед следене на процесуалните срокове, съгласно заповед на Председателя на съда. Спазва се изискването книгата, по които се образуват дела да се предават най – късно на следващия ден от постъпването им на административния ръководител. За всяко разпределение на дело се изготвя и разпечатва протокол. По делата се прилага документ, удостоверяващ плащането на съответната държавна такса. Не са констатирани случаи на представяне на документ за внесена държавна такса, без тя реално да е постъпила по сметката на съда. **Няма отправени конкретни забележки и препоръки по отношение на създадената организация на работа.**

Общовалидно по отношение на работата на районните съдилища е, че следва да се обърне внимание на по-прецизното администриране на въззивните жалби относно редовността им, връчване на препис на другата страна и дължимата държавна такса. Следва да се посочи, че продължава да има проблем при събирането на дължимата държавна такса при обжалване на решение, постановено по установителен иск по чл. 415 ал. 1 вр. чл. 422 от ГПК, която следва да бъде 2 % върху обжалваемия интерес. Често въззивната жалба всъщност представлява искане за изменение на решението само в частта относно разноските. Следва в този случай жалбата не да се администрира по реда на чл. 263 ГПК, а да се приеме за разглеждане по реда на чл. 248 ГПК и след постановяване на определението за разноските, ако е постъпила частна жалба, същата да се администрира по реда на чл. 274 ГПК.

4. Съдебно – изпълнителна служба

Съдебно–изпълнителното производство е с особена значимост, поради обстоятелството, че то се явява частта, с която завършва съдебното производство. Тук интересът почти винаги е голям и всичко това създава голямо напрежение и често конфликтност във взаимоотношенията между съдия–изпълнителите със страните по изпълнителното дело.

Изводи:

а/ **Постъпилите изпълнителни дела през 2014г.** – общо 1645 бр. са с 41% по – малко в сравнение с 2013г. /2807 бр./

б/ **Свършените изпълнителни дела през 2013г.** – общо 1834 бр. са с 1% по– малко в сравнение с 2013г. /1851 бр./

в/ **Намалява броят на останалите несвършени дела** в края на отчетния период. – 9658 бр. /2013г. – 9847 бр./

г/ **Качеството на работата** на съдебно – изпълнителните служби е много добра, тъй като минимален брой от обжалваните действия на съдия–изпълнителя са уважени.

Основните проблеми, свързани със забавянето на движението на изпълнителните дела през изминалата година **не се различават съществено от проблемите, поставени през предходните години.** Отново могат да се сведат до няколко: липса на достатъчно имущество на длъжниците, недостатъчно ефективни способи за изпълнение, формализъм при извършването на определени процесуални действия, затруднение при връчване на призовките за доброволно изпълнение и съответно съобщения за процесуални действия, в това число и връчване на преписи от жалбите.

Постъпили и свършени изпълнителни дела

Година	Съд	Несвършени дела в началото на отчетната година	Постъпили дела през годината	Свършени дела през годината	Останали несвършени дела в края на отчетната година
ОБЩО:		11350	1085	1955	10480
2011г.	СРС	4865	609	2708	2766
	КРС	2983	181	129	3035
	РРС	1443	203	302	1344
	ЧРС	1036	264	129	1171
	ГРС	153	91	31	213
ОБЩО:		10480	1348	3299	8529
2012г.	СРС	2766	1137	1024	2879
	КРС	3035	477	96	3416
	РРС	1344	79	298	1125
	ЧРС	1171	280	249	1202
	ГРС	213	100	44	269
ОБЩО:		8529	2073	1711	8891
2013г.	СРС	2879	1521	1073	3327
	КРС	3416	784	341	3859
	РРС	1125	249	261	1113
	ЧРС	1202	149	103	1248
	ГРС	269	104	73	300
ОБЩО:		8891	2807	1851	9847
2014г.	СРС	3327	842	985	3184
	КРС	3859	337	434	3762
	РРС	1113	305	205	1213
	ЧРС	1248	98	155	1191
	ГРС	300	63	55	308
ОБЩО:		9847	1645	1834	9658

**Събраните суми по изпълнителни дела през 2014г. – 1 590 414.00 лв.
са с 32 % по – малко от тази през 2013г – 2 326 294.00 лв**

За СРС – 921 355.00 лв.

За КРС – 376 931.00 лв.

За РРС – 85 848.00 лв.

За ЧРС – 110 772.00 лв.

За ГРС – 95 508.00 лв.

Общо: 1 590 414.00 лв.

5. Служба по вписванията

През 2014г. в службата по вписванията към РС Стара Загора са разгледани и вписани общо 15418 акта – с 4% повече от 2013г. /2013г. – 14840 акта, 2012г. – 14873 акта, 2011г. – 12794 акта/. В службата по вписвания при РС Казанлък през 2014г. са разгледани и вписани 10517 /ръст от 5% спрямо 2013г./ акта, през 2013г. – 10045 акта, през 2012г. – 8607 акта, през 2011г.– 7740 акта. В РС Чирпан през 2014г. е налице намаление /от 19% спрямо 2013г./ на вписванията – 4902 бр. През 2013г. са разгледани и вписани 6019 акта, 2012г. – 5419 акта, 2011г. – 4632 акта. В РС Раднево през 2014г. са извършени 3319 вписвания - ръст от 2% спрямо 2013г. /2013г. – 3250 акта, 2012г. – 2992 акта, 2011г. – 3127 акта/. В РС Гълъбово през 2014г. са разгледани и вписани общо 1231 акта - със 16% по – малко от тези през 2013г. /1461 акта./

Освен с пряката си дейност – вписване на подлежащи на вписване актове – съдиите по вписванията през годината бяха ангажирани и с изготвянето на множество справки за други държавни органи, банки, граждани, справки по граждански и наказателни дела.

В заключение ще отбележа, че през отчетната година се запазва тенденцията за добра работа на съдиите по вписванията и следва да се даде много добра оценка.

6. Бюро “Съдимост”

В бюро “Съдимост” към РС Стара Загора през 2013г. са издадени общо 17357 бр. броя свидетелства за съдимост /2013г. – 17938 бр., 2012г. – 21159 бр., 2011г. – 15465 бр./, т.е. налице е намаление от 3%. Издадени са още 10608 бр. /2013г. – 12287 бр., 2012г. – 13278 бр., 2011г. – 12212 бр./ справки за съдимост и са въведени 1161 бр. бюлетина за съдимост. В РС Гълъбово са издадени 1486 бр. /2013г. – 1501 бр., 2012г. – 1833 бр., 2011г. – 1384 бр./ свидетелства за съдимост и 533 бр. /2013г. – 541 бр., 2012г. – 499 бр., 2011г. – 580 бр./ справки за съдимост, получени са и са обработени 106 бр. /2013г. – 108 бр., 2012г. – 124 бр., 2011г. – 123 бр./ бюлетини за съдимост, т.е тук като цяло е налице леко намаление в обема работа. В РС Чирпан през 2014г. са издадени общо 4360 бр. справки за други съдилища, МВР и Прокуратури и свидетелства за съдимост на граждани /2013г. – 4361 бр., 2012г. – 5360 бр., 2011г. – 4780 бр./ Издадените свидетелства за съдимост и служебни справки през 2014г. са на нивото от 2013г. През отчетния период в РС Раднево са издадени 2036 бр. свидетелства за съдимост и 760 бр. справки за съдимост /2013 г. – 2116 бр. свидетелства за съдимост и 769 справки за съдимост/. Налице леко намаление в обема работа В отчетния

доклад на РС Казанлък липсват конкретни данни за дейността на бюро съдимост.

Като цяло за 2014г. се наблюдава леко намаление на обема работа в бюро “Съдимост” в Старозагорски съдебен район.

През изминалата година не са допуснати никакви забавяния при издаването на свидетелствата и справките за съдимост, а така също и при въвеждането на бюлетините за съдимост, поради което **служителите следва да получат много добра оценка за работата си.**

V. ОРГАНИЗАЦИЯ НА КВАЛИФИКАЦИЯТА НА МАГИСТРАТИ И СЪДЕБНИ СЛУЖИТЕЛИ

В ОС Стара Загора работят професионално подготвени съдии и съдебни служители. Същевременно не е възможно очакване на подобряване на качеството на съдебните дейности без интензивно и постоянно обучение за поддържане и усъвършенстване на нивото на компетентност и квалификация на кадрите. Това ниво трябва да се доусъвършенства и надгражда, за да отговаря на очакванията на обществото и динамично променящото се национално и общностно законодателство.

Считам, че обученията, организирани от НИП – пряко насочени към материята, представляваща интерес за съдиите от окръжните съдилища, са все още изключително недостатъчни, въпреки безспорната необходимост от организиране на такива в по-голям обем и обхват по материя, с оглед подобряване качеството на работа. Ограниченият брой обучения, съответно броя на участващите в тях, водят практически до невъзможност за пълноценно обучение на магистратите от ОС Стара Загора.

Идентично е положението и за съдебните служители на съда. На служителите трябва да се има доверие, както да се включват в процесите по вземане на решенията, така и да бъдат стимулирани да вземат решения в рамките на своята компетентност. **Добре би било да се организират повече обучения с практическа насоченост,** обучения за служители с ръководни функции, съвместни обучения за съдебните администратори и главните счетоводители, както и обучения за съдебните служители от общата администрация.

Могат и следва да бъдат използвани различни методи на обучение на магистратите и съдебните служители. Нужно е да се даде възможност на максимален брой съдии за участие в обучения по европейско право, в съответствие с нуждите на европейското правосъдие. Обученията могат да се организират за съдии и служители на местно ниво, чрез използване на различни възможности и ресурси за това. Средствата за обучение могат да се осигурят чрез кандидатстване с проекти по европейски програми.

От съществено значение е участието на служителите в процеса на вземане на решения, чрез въвличането им в съществуващите проблеми и предоставяне на възможност за изразяване на мнение. Не на последно място следва да се работи в насока за поощряване на инициативността чрез използване на разнообразни нематериални мотивационни техники. Затова една от задачите, които стоят за разрешаване пред ОС Стара Загора е постигане на оптимална мотивираност на съдебните кадри чрез:

- Прецизиране на функциите на съдебния администратор /или изпълняващ функциите му/ и разпределяне на отговорностите между него и административния ръководител;

- Усъвършенстване на прилаганата процедура за атестиране на съдебните служители;

- Прилагане на утвърдената процедура за спазване на Етичния кодекс на съдебния служител в ОС Стара Загора;

- Оценка удовлетвореността на персонала от работата и разработване на методи и средства за мотивиране на съдебните служители. Въвеждане на принципи за мотивиране на съдебните служители при постигането на високи резултати в работата чрез поощрения /повишаване в ранг, завишаване на съответните атестационни показатели/;

- Предприемане на адекватни и навременни дисциплиниращи мерки при констатиране на нарушения.

VI. ОРГАНИЗАЦИОННИ И ЗАКОНОДАТЕЛНИ ПРОБЛЕМИ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА РЕШЕНИЕ

1.Приемане през 2014 г. на новия ПАС

През 2014г. влезе в сила нов устройствен Правилник за работата на съдебната администрация, наречен Правилник за администрацията в съдилищата /издаден от ВСС, обн., ДВ, бр. 8 от 28.01.2014г./

В Правилника се въвеждат промени относно заеманите длъжности: “съдебен администратор”, за която ще се изисква да има висше образование с образователна степен "магистър" по специалностите “Публична администрация”, “Икономика”, или “Право” и общ трудов стаж не по-малко от 8 години и "Административен секретар", за която ще се изисква висше образование с образователна степен "бакалавър". По стария ПАРОВАС за тази длъжност бе достатъчно наличието на средно образование и изискването за общ трудов стаж от 5 години, което изискване се възпроизвежда и в новият Правилник. В параграф § 4. Административните ръководители на съдилищата бяха задължени в двумесечен срок от влизане в сила на този правилник да приведат в съответствие с него длъжностните характеристики на служителите, в чиито задължения е настъпила промяна,

или чиито изисквания за заемане на длъжността са променени.

Разликите между стария ПАРОВАС и новия ПАС не са особено големи.

Тук е мястото да се отбележи, че и с новия ПАС се засилва тенденцията да се орязват правата на Административните ръководители – Председатели на съдилища, при назначаването на съдебни служители. Това е така, защото в новия ПАС е премахната възможността на Председателят да проведе събеседване с някой от кандидатите и да определи със своя заповед лицата, които печелят конкурсите. Вместо това, съгласно нормата на чл. 139 от ПАС, въз основа на проведения конкурс, по Кодекса на труда комисията оформя протокол с резултатите и класира успешно издържалите конкурса, след което изготвя протокол. Протоколът с крайното класиране се публикува на интернет страницата на съда. Посочено е, че в 3-дневен срок от провеждане на конкурса, комисията трябва да уведоми участниците за резултатите, а в чл. 140 от ПАС лаконично се посочва, че с класирания на първо място кандидат се сключва споразумение и му се връчва индивидуална длъжностна характеристика. **Всички тези нововъведения считам, че не способстват работата на Председателите на съдилищата да имат индивидуална отговорност при избора и назначаването на екип за работа.**

Извършените в нормата на чл. 35 ал. 4 от ПАС промени, а именно, че само Председателите на съответните съдилища, или определени от тях съдии, да образуват дела, ако са налице за това процесуалните изисквания, като определят вида му и разпределят същите на принципа на случайния подбор, използвайки програмата за случайно разпределение на делата, за съжаление не доведе до "успокоение" на обществото, нито пък до вяра в прозрачността при разпределение на делата. Напротив свидетели сме на бурни дебати и скандали, породени от съмнения при разпределението на делата, чрез използването на приетия от ВСС софтуер, като разликата спрямо старият ПАРОВАС е, че по неговото действие имаше възможност техническата работа с програмния продукт да бъде осъществявана от технически сътрудници, които не са съдии. **В тази връзка следва да се отбележи, че за първи път през 2014г. информация за всяко разпределено дело, в реално време, задължително се изпраща на ВСС по електронен път, чрез използвания програмния продукт.**

Съвсем удачно в новия ПАС са променени етапите на атестиране на съдебните служители /междинната среща отпада и етапите на атестиране са два – чл. 158, ал. 1/ и показателите при атестирането /чл. 160, ал. 2/.

Особено внимание и подкрепа заслужават разпоредбите на чл. 85, ал.1 и ал.3. Вписването в деловодните книги, в това число и резултата от крайния съдебен акт, е **задължение на съдебен служител, а не на съдия.** Следователно магистратът е освободен от изпълнение на технически дейности по вписване в деловодни и срочни книги, а тази дейност е прехвърлена изцяло на съдебната администрация. Макар и изрично да не е посочено в ПАС, контролът по коректното вписването на резултата от всяко дело, остава задължение на докладчика.

Правилникът за администрацията в съдилищата въвежда воденето и на регистър на изпълнителните листове, издадени за държавни такси и суми и присъдени в полза на съдебната власт – чл.39, ал. 1, т. 12. Същият дава възможност да се проследи и какви суми са присъдени в полза на съдебната власт, кога са издадени изпълнителни листове и събираемостта. В тази връзка е и разпоредбата на чл. 104, по силата на която издадените изпълнителни листове в полза на съдебната власт, ще се изпращат за изпълнение в НАП. Именно спорът разноските в полза на съдебната власт какъв вид вземане са /публично, или частно държавно/ създаде сериозно затруднение през годината, кой орган да събира тези вземания.

2. Анализ на системата за оценка на натовареността

И в настоящия момент натовареността на съдилищата се определя по броя дела, които са решени в рамките на една година. При тази система не е възможно да се прави сравнение между различните видове дела, доколкото се отчитат само броя дела, но не и тяхната специфична сложност. През изминалата 2014г. усилията на ВСС бяха насочени към задълбочен анализ на **втория модел за отчитане на натовареността, основаващ се на претеглената стойност на делата.** При тази система на всяка категория /група/ дела се дава определено тегло /тежест/, въз основа на средното необходимо време за решаването им. **На заседание на ВСС /Протокол №23/05.06.2014г./ са представени “Основни резултати от емпирично изследване за натовареността на съдиите за периода декември 2013г. – януари 2014г.”.** Пилотното проучване е с методологически цели, като основната от тях е да се потърси обратна връзка със съдиите и чрез техните оценки и коментари, съгласия и несъгласия, да се усъвършенства методологията за оценка на натовареността.

Конкретно за окръжните съдилища са анализирани 390 бр. анкетни карти, попълнени от 131 бр. съдии от 8 бр. участващи съдилища. Анкетираните съдии са определили, че делът на по – тежките искове производства към по – леките такива е 55% към 45%., при производствата по несъстоятелност – 50% към 50%, при въззивните граждански производства –

52% към 48% , при въззивните частни граждански производства –54% към 46%, при НОХД –53% към 47% , при въззивните наказателни дела /глава 21 НПК/ – 61% към 39% и т.н. **Изводите са, че около и над 2.5 пъти средно /искови производства – 2.8 пъти, производства по несъстоятелност – 3.5 пъти, НОХД – 2.5 пъти/ при по – тежките дела е необходим по – голям разход на време за извършване на конкретно процесуално действие. Т.е. дори при това елементарно деление на делата /на “по – леки” и “по – тежки”/ е ясно, че за “по – тежките” е необходимо значително повече време за приключването им.**

Като позитивна, в разрешаването на проблема с натовареността, определям новата концепция на ВСС, относно натовареността на административните и зам. административни ръководители, изложена в последния Доклад на Комисията по анализ и отчитане степента на натовареност на органите на съдебната власт /приет с решение на ВСС от 29.05.2014г./. Определен е минимален процент на натовареност на председателите и заместник – председателите при разпределение на постъпващите във всяка група съдебни дела от съответната материя, по съответните инстанционни нива. В него окръжните съдилища са разделени на четири групи, в зависимост от числеността на съдиите и съдебните служители, като при тези с най – малка такава /щатна численост до 20 съдии и до 45 съдебни служители/ – натовареността на председателите е 70%, а на заместниците – 90%, а при тези с най – голяма численост / над 80 до 200 съдии и над 110 до 400 съдебни служители/ – натовареността на председателите пада до 25%, а на заместниците – 40%. ОС Стара Загора влиза във втората група /щатна численост над 20 до 40 съдии и над 45 до 60 съдебни служители/ и съответно – 50% натовареност на председателите и 70% за заместниците.

С посочено разделение, за първи път е нарушена създадената през годините “уравниловка” на съдилищата, защото е ясно, че колкото по – голям е един съд, толкова по – голям брой и по – тежки дела постъпват за разглеждане, респективно толкова по – голямо е натоварването на председателите /и техните заместници/ с чисто административна работа.

На 04.06.2014г. ВСС прие решение да започне пълното изследване на натовареността на съдебната система, чрез попълване на анкетни карти. Изследването трябва да отчете различията в необходимото време за разглеждане на всеки вид дело, както с оглед фактическата и правната му сложност, така и в зависимост от наличието на специализация по видове дела в конкретния съд. Считаю, че проблемът с липсата на приета средна норма за натовареност рефлектира върху всички важни за професионалното развитие на магистратите насоки и е наложително този въпрос да се реши, чрез извършване на анализ на сегашната натовареност и приемане

на средни норми, приложими за всички съдилища. Мнението ми е, че по този проблем се говори само в бъдеще време вече години наред, без да са ясни критериите за “нормална натовареност”.

В последния Доклад на комисията до европейския парламент /28.01.2015г./ усилията на ВСС в тази насока бяха оценени: Констатациите на комисията са, че: *“В рамките на ВСС продължи работата по методиката за оценка на натовареността на магистратите и съдебните органи. Една от целите е да се установят правила за измерване и разпределяне на натовареността, като се вземат предвид сложността и мащаба на делата. Понастоящем разликите в натовареността се смятат за съществена причина за неефикасност на системата. Всички районни съдилища ще бъдат преразгледани, като се отчитат социално-икономическите и демографските фактори и необходимостта от гарантиране на достъп до правосъдие, с цел да се представи предложение за нова съдебна карта на районните съдилища преди края на 2015г. Надеждната методика ще представлява подходяща основа за оценка на това, дали е оправдано да се закрият съдилищата с много ниска натовареност /или да се въведе система на “мобилни съдилища”/, като се преразпределят ресурси към други свръхнатоварени съдилища. Работата по по-мащабна реформа на съдебната карта вероятно ще отнеме повече време, по-специално тъй като ВСС ще трябва да се координира с по-широк кръг заинтересовани страни, дори ако окончателното решение се взема от ВСС”.*

Изцяло споделям казаното по – горе. Всяка година в отчетните доклади на ОС Стара Загора се прави обстоен анализ на натовареността на районните съдилища в региона. Данните показват около 2 пъти по – ниска натовареност на две от районните съдилища. Считано от 13.02.2015г. бе трансформирана една щатна бройка “съдия” в РС Чирпан в една щатна бройка “съдия” в РС Стара Загора и съдия Жения Тончева Иванова встъпи в длъжност като съдия в РС Стара Загора.

Проблемът с натовареността не е чужд и на ОС Стара Загора. Ще акцентирам на три аспекта: ОС Стара Загора традиционно е един от четирите най – натоварени окръжни съдилища в страната /към 30.06.2014г. – втори по натовареност, след ОС Пловдив/, постоянно увеличаващата се фактическа и правна сложност на делата и най – накрая, но не на последно място по важност – икономическата обстановка в страната, водеща до увеличение в постъплението на търговски дела /в частност на производства по несъстоятелност/. След задълбочен анализ на визираните по – горе решения на ВСС и на Комисията за отчитане степента на натовареност, на препоръките дадени в Доклада на ПАС след извършената в края на 2014г. планова

проверка, както и на броя постъпили /свършени/ граждански, търговски и наказателни дела през последните три години, **в началото на 2015г. бяха предприети организационни мерки. Преустанови се практиката по граждански спорове да се образуват търговски дела, прецизираха се видовете дела по фактическа и правна сложност, като се актуализираха групите дела в програмата за случайно разпределение на делата.** Считам, че в края на отчетната година статистическите данни ще покажат една по – равномерна натовареност на гражданските, търговски и наказателни съдии както от към брой постъпили дела, така и от към брой постъпили дела с по – висока фактическа и правна сложност.

В по дългосрочен план считам, че следва да се въведе диференцирано отчитане на степента на натовареност и индивидуалната натовареност на съдиите, чрез въвеждането на коефициенти за “фактическа” и “правна” сложност на делата. Точното им определяне е въпрос подложен на широко обсъждане, тъй като следва да се определят конкретни критерии. **Считам, че във всички случаи тези критерии следва да включват:** цена на иска, първоначално съединяване на искове, предявяване на насрещни, обратни и инцидентни искове, другарство в процеса, встъпване и привличане на трети лица, прехвърляне на спорно право във висящ процес, многоброен обем на писмени доказателства и необходимост от назначаване на съдебни експертизи със сложен и специфичен предмет на изследване при гражданските и търговски дела, а при наказателните дела – не само правната квалификация на деянието, но и значението в редица случаи на личността на извършителя, размера на нанесените щети, степента на обществена опасност, високия обществен отзвук, броя на свидетелите, които трябва да се разпитат и т.н.

3. Вещи лица.

Продължава проблемът с вещите лица. От една страна липсват компетентни специалисти, което е проблем при критериите за подбор и вписване в списъците за вещите лица. До сега подходът беше чисто формален и при изпълнени изисквания, включени в чл.13 от Наредба №3/2012 год. на М–ра на правосъдието за вписването, квалификацията и възнагражденията на вещите лица, обикновено лицето се включваше в списъците. **Оказва се, че само наличието на съответна квалификация и специалност, не гарантира изготвяне на качествени заключения.**

При сегашните бюджети на съдилищата се стига в определени случаи до нелицеприятни и нелепи ситуации, свързани с претендирани възнаграждения от вещи лица. **В настоящия момент проблемът е още по – голям. С Решение №2305/18.02.2014 на ВАС Наредба № 3/2012 /за вписването,**

квалификацията и възнаграждението на вещите лица/ е изцяло отменена. Преди време се обсъждаше създаване специален закон за вещите лица. Намирам, че сегашната ситуация показва наложителността на такъв закон, който аналогично на Закона за правната помощ да освободи от допълнителни задължения и без това крехкия бюджетен баланс на всеки отделен съд.

4. Проблеми констатирани в ОС Стара Загора относно ГПК и правоприлагането по отношение на гражданските дела. Идеи за промени в законодателството

4.1 По делата за осиновяване

а/ Забавената законова процедура за размяна на книжата по общия ред на чл.131 ГПК, с изчакване на едномесечния срок за отговор, поради липса на възможност за "бързо производство" по чл.310, т.5 ГПК и непосочването на това производство в Част трета "Особени искиви производства" на ГПК.

б/ Невъзможност да се назначават задължителните по закон особени представители–адвокати на осиновяваните деца по Закона за правната помощ /ЗПП/, а по общия ред–след предварително внасяне на сумите като депозити от молителите.

4.2. По делата за поставяне под запрещение

а/ Забавената законова процедура за размяна на книжата по общия ред на чл.131 ГПК, с изчакване на едномесечния срок за отговор, поради липса на възможност за "бързо производство" по чл.310 ГПК, въпреки уредбата в Част трета "Особени искиви производства", Глава 28 "Поставяне под запрещение"–чл.336–чл.339 ГПК.

б/ Необходимост първо да се връчат книжата по реда на чл.131 ГПК на ответника–лицето, за което е поискано да се постави под запрещение, за което обикновено има към исковата молба достатъчно медицински данни за тежкото му психическо състояние, после в първото открито съдебно заседание по делото съдът да го разпита лично, съгласно специалната норма на чл.337, ал.1 ГПК, и едва след това да му се назначава особен представител– адвокат, да му се назначава временен попечител по чл.337, ал.2 ГПК, да се събират други доказателства /включително и писмени такива/ по чл.338, ал.1, пр.1 ГПК, и да се назначава експертиза от вещи лица по чл.338, ал.1, изр.2, пр.2 от ГПК.

в/ Невъзможност да се назначават задължителните по закон особени представители – адвокати на лицето, чието поставяне под запрещение се иска, по Закона за правната помощ /ЗПП/, а по общия ред– след предварително внасяне на сумите като депозити от ищците.

4.3. По ЗОПДИППД

а/ Необходимостта в доста случаи на ответниците да се назначават особени представители–адвокати по реда на чл.47, ал.6 ГПК, поради невъзможността за призоваването им на постоянните и настоящите им адреси, при предварително внасяни депозити от Комисията за сметка на нейния бюджет.

б/ Твърде дългия минимален 3–месечен законов срок по чл.76, ал.1 от ЗОПДНПИ от датата на обявлението в “Държавен вестник” до датата на първото по делото открито съдебно заседание.

в/ Многобройното движимо и недвижимо имущество на лицата и множеството писмени доказателства и описание на имотите им.

4.4. Идеите за промени в законодателството по отношение на гражданските дела, гледани в окръжен съд, са в следните насоки:

а/ Включване на нова Глава 26а, или 27а "Осиновяване" в Част трета "Особени искиви производства" на ГПК във връзка с кратките 14–дневни срокове по чл.97, ал.1 и чл.98, ал.2 СК.

б/ Изрично записване в Глава 25 "Бързо производство" в чл.310, т.5 /новата т.6/ ГПК/2008г./ и на делата за осиновяване, и за поставяне под запрещение във връзка с чл.97, ал.1 и чл.98, ал.2 СК

в/ Осигуряване на служебни повереници– адвокати по ЗПП на лицата, за които се иска поставяне под запрещение.

г/ Съкращаване на срока по чл.76, ал.1 от ЗОПДНПИ от 3 месеца на 1 месец от публикацията в “Държавен вестник”.

5. Проблеми констатирани в ОС Стара Загора, относно ГПК и правоприлагането по отношение на търговските дела. Идеи за промени в законодателството

Разглеждането на търговските дела става по реда на ГПК и по реда на ТЗ.

5.1. Относно приложението на глава 32 ГПК – Производство по търговски спорове

а/ Двойната размяна води до забавяне насрочването на делата в съдебно заседание и до излишно натрупване на факти и обстоятелства, които са извън спорния предмет. Считаме, че разпоредбите за двойната размяна при търговските дела – първа инстанция в Окръжен съд следва да бъдат отменени и тези дела да се разглеждат по общия исков ред с единична размяна на книжа.

Този проблем рефлектира и при произнасянето по чл. 374 от ГПК при насрочване на делото в открито съдебно заседание.

б/ Да се уреди въпросът: след като е извършена размяна на книжа при заведен частичен иск, следва ли да се извършва такава размяна на книжа и при завеждане на иска за остатъка от претендираното вземане.

в/ Следва ли да се извършва двойна размяна на съдебни книжа и при предявяване на насрещен, или обратен иск.

г/ По сега действащите правила за призоваване отпаднаха редица проблеми, относно връчването на съобщения и призовки на търговци. В практически план независимо от констатациите на длъжностното лице по връчването, за търговците, на които по седалище и адрес на управление не е открито лице, на което да се връчват съобщения и призовки, следва да се залепва уведомление по реда на чл. 47 от ГПК.

5.2. Производството по несъстоятелност.

а/ Да се определят точни критерии при определяне на началната дата на неплатежоспособност, от която произтичат съществени правни последици за субектите в и извън производството по несъстоятелност.

б/ В практиката на ОС Стара Загора и през 2014г. бе констатирано, че голям брой от производствата са инициирани по молба на длъжника. Считаме, че в този случай не следва по реда на чл. 629 ал. 1 изр. 1 от ТЗ съдът да се произнася незабавно в закрито заседание, а следва, както и при състезателното производство, съдът да има възможност да назначи икономическа експертиза и да събере необходимите доказателства, за да се прецени дали по отношение на съответния търговец са налице предпоставките за откриване на производство по несъстоятелност. Считаме, че експертизата е необходима, за да се изясни финансовото състояние на длъжника, както и да се установят по счетоводни данни всички кредитори на длъжника, които съгласно чл. 629б ТЗ да бъдат задължени да предплатят начални разноски за производството по несъстоятелност.

в/ Следва да се усъвършенстват правилата за продажбата чрез пряко договаряне по реда на чл. 718 ТЗ, като се създаде по – подробна уредба за реда и начина на извършване на тази продажба.

г/ Считаме, че следва да се извърши цялостна реформа на производството по несъстоятелност, тъй като в момента производството е бавно и неефективно, правят се огромни разноски по движението на делата, вместо да се удовлетворяват вземанията на кредиторите.

6. Реформи в НК и НПК

И 2014г. приключи без да бъдат реализирани така широко обсъжданите и чакани реформи в НК.

Новият кодекс би следвало да въведе важни подобрения. Следва да се отбележи обаче, че реформата на редовно изменяния НК от 1968г. ще бъде от полза, но тя следва да бъде част от по-широк подход в областта на наказателното правосъдие и да бъде подложена на задълбочено обсъждане с практикуващите в областта и гражданското общество. Ще бъде важно да се установят и разтълкуват разпоредбите, изготвени за подобряване на борбата срещу корупцията и организираната престъпност, но също така и да се види, как промените могат да се комбинират с по-доброто управление на съдебната и правоохранителната система. Това може да наложи изменение и на НПК. В същото време необходимостта от законодателни промени не следва да възпрепятства полезните практически и организационни мерки, които могат да бъдат предприети в краткосрочен план, независимо от новия закон. Важен елемент в този процес следва да бъдат заключенията от анализа на Комисията на ЕС относно “провалилите се наказателни дела”, както и други анализи на въпроси като забавянията в рамките на наказателното производство.

По - важни от измененията в НК през 2014г. са направени, може би под въздействието на продължаващата повече от 2 години политическа криза в страната, именно в Раздел III Престъпления против политическите права на гражданите. В чл. 167 от НК са въведени две нови алинеи, а именно ал. 5 и ал. 7. Тук е мястото да се посочи, че е създаден и един изцяло нов член, а именно чл. 168а от НК. В същия Законодателят предвижда, че "който в нарушение на установените правила отпечатва бюлетини за гласуване, се наказва с лишаване от свобода до три години и с глоба от хиляда до три хиляди лева ", а съгласно ал. 2 от същия "с наказанието по ал. 1 се наказва и този, който противозаконно държи, или разпространява бюлетини за гласуване." Това е един ярък пример, в който правните норми се създават, за да урегулират съществуващи обществени отношения.

По – значимите от промените, извършени от Законодателят през 2014г. в НПК в Глава тридесета "а" /Нова – ДВ, бр. 21 от 2014г./ Особени правила за разглеждане на дела за престъпления, извършени от лица, които не владеят български език. В тази връзка едновременно със създаването на горепосочената глава са извършени и редица промени в членове 55 ал. 3 от НПК, касаещи правата на обвиняем не владеещ български език, чл. 121 ал. 1 от НПК и чл. 142 ал. 1 от същия. В посочената глава

подробно са описани правилата, при които следва да се разглеждат делата за престъпления извършени от лица, които не владеят български език. Във връзка с горното може да се предполага, че е зачестило извършването на престъпления на територията на Република България от лица не владеещи български език.

Един от наболелите въпроси за разрешаване, **по който призова и последния доклад до ЕП, е “ефективното изпълнение на съдебните решения, и по специално проблемът с осъдените престъпници, които успяха да се изплъзнат от правосъдието и да се укрият”.** Като положителна стъпка оценявам правомощията, дадени на съда с Проекта на ЗИДНПК /18.02.2015г./ Когато ефективното наказание лишаване от свобода е следствие от въззивно решение, с което се изменя първоинстанционната присъда, при наличието на съответен протест, или на жалба, въззивният съд трябва да има възможност да приложи правилата за произнасяне по МН при произнасяне на присъда. Това разрешение се предлага в проекта за случаите, в които актовете на въззивния съд подлежат на касационна проверка. Ако решението на въззивния съд по чл. 337, ал. 2 НПК е окончателно, превенцията срещу евентуално осуетяване на изпълнението на наказанието от страна на осъдения не може да се постигне с изменяне на мярката за неотклонение, тъй като вече няма да е налице висящо наказателно производство. Затова в тези случаи проектът предвижда възможност за незабавно привеждане в изпълнение на влезлия в сила съдебен акт, която се използва по преценка на участвалия във въззивното производство прокурор.

В последния доклад на комисията до ЕП и съвета е констатирано: *“Работата по новия Наказателен кодекс напредна, но все още няма консенсус по въпроса. Експерти и практикуващи юристи изразиха разнородни мнения относно това, дали е необходимо пълно пренаписване, или само изменения, както и относно цялостната логика. Понастоящем намерението изглежда е да се следва двулистов подход, като първият етап е бързото изменение на части от Наказателния кодекс (и евентуално от Наказателно-процесуалния кодекс) по някои по-неотложни въпроси, включително разпоредбите, свързани с борбата срещу корупцията и организираната престъпност. На втори етап и въз основа на обстойна оценка на въздействието и обществена консултация ще бъде установено дали има нужда от нов Наказателен кодекс. Това би могло да бъде част от по-широко обсъждане на бъдещите наказателни политики, за което е нужно време за постигането на консенсус”*

С оглед казаното по – горе и предвид дълбокото недоволство на обществото и критиките от страна на ЕС от правораздавателната дейност на съдебната система, особено в частта на наказателното право, считам, че са необходими неотложни мерки за истински реформи, както в НПК, така

също и в НК, т. е. необходима е цялостна визия за развитието на правораздавателната дейност в Република България.

7. Съдебната реформа в България

След направения обстоен анализ на дейността на ОС Стара Загора и районните съдилища, на промените в законодателството и проблемите при правоприлагането на основните материални и процесуални закони, ще се **спра на още един, бих казал, наболял въпрос**, имащ важно значение за повишаване на общественото доверие в българската съдебна система – **напредъка на съдебната реформа в България.**

И в последния доклад на Комисията до европейския парламент, напредъкът на съдебната реформа в България е “сложен под въпрос”. Констатирано е, че досега България предприе няколко стъпки в правилната посока. Цялостният напредък обаче все още не е достатъчен и е несигурен.

“Мащабът на предизвикателството се илюстрира от общественото мнение в самата България. Според проучване на Евробарометър, извършено през есента на 2014 г., в българското общество съществува широк консенсус за това, че съдебната реформа, борбата срещу корупцията и справянето с организираната престъпност са големи проблеми за България. Резултатите показаха също наличието на безпокойство сред българите, че положението се е влошило, макар и с надеждата, че тази тенденция може да се обърне и със силна подкрепа за ролята на ЕС за решаването на тези въпроси и за това действията от страна на ЕС да продължат, докато България достигне сравним с други държави членки стандарт.” **Тези нагласи подчертават, че продължаването на реформите е от решаващо значение за качеството на живот на гражданите, както поради въздействието на корупцията и организираната престъпност върху икономиката на България, така и поради важното значение на върховенството на закона за съществуването на функциониращо и свободно общество.**

Положителните резултати в края на 2014г. са добра база за следващата година за утвърждаване образа на ОС Стара Загора като стабилна, отговорна и високо професионална институция, чиито водещи приоритети са утвърждаване върховенството на закона в съчетание със справедлив, бърз и ефективен съдопроизводителен процес.

В тази връзка бих искал най-сърдечно да благодаря на всички съдии и служители за положените усилия, професионализъм и всеотдайност, с които показаха на обществото и създадоха нагласа в него, че е създаден действащ механизъм за подобряване дейността на съдебната власт, че съдът е

справедлив и безпристрастен – гарант за правата на гражданите и обществения интерес.

Убеден съм, че връщането на доверието на обществото към правораздаването у нас може да бъде постигнато единствено чрез постоянен диалог и взаимодействие между всички институции, защото идеалът ни е един – ние и децата ни да живеем в просперираща и демократична страна, в която изконните човешки ценности са гарантирани с авторитета и силата на закона.

Поздравявам всички съдии и съдебни служители от съдебния район на ОС Стара Загора за ползотворната им работа през изминалата година и им пожелавам през 2015г. да реализират още по-добри професионални успехи.

**Административен ръководител
Председател
на Окръжен съд Стара Загора**

/Красимир Георгиев/